

Gminny Program Rewitalizacji
Gminy Ropczyce
na lata 2021-2027

Ropczyce 2022

Spis treści

1. Wykaz pojęć i skrótów stosowanych w opracowaniu	3
2. Wprowadzenie	7
2.1. Cel, założenia i zakres opracowania	7
2.2. Informacja o ustawie	7
2.3. Wykorzystanie doświadczeń rewitalizacyjnych.....	7
2.4. Sposób sformułowania programu	8
2.5. Struktura dokumentu i metodyka opracowania	8
3. Powiązanie z innymi dokumentami na poziomie jednostki	9
4. Charakterystyka Gminy Ropczyce	13
4.1. Analiza obecnej sytuacji Gminy Ropczyce	13
4.1.1. Strefa społeczna	17
4.1.2. Strefa gospodarcza	29
4.1.4. Strefa przestrzenno-funkcjonalna	35
4.1.5 Infrastruktura techniczna	36
4.2. Analiza SWOT	41
4.2.1. Strefa społeczna	41
4.2.2. Strefa gospodarcza	43
4.2.3. Strefa środowiskowa	44
4.2.4. Strefa przestrzenno-funkcjonalna	45
4.2.5. Infrastruktura techniczna	46
5. Diagnoza obszaru rewitalizacji	46
5.1. Metodologia wyboru obszaru zdegradowanego i obszaru do rewitalizacji	47
5.2. Lista wskaźników wykorzystanych w diagnozie	50
5.3. Analiza zjawisk negatywnych	53
5.3.1. Wskaźniki strefa społeczna.....	53
5.3.2. Strefa gospodarcza	60
5.3.3. Strefa przestrzenno-funkcjonalna	61
5.3.4. Strefa techniczna	63
6. Wyznaczenie obszarów kryzysowych	64
6.1. Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.....	64
6.2. Wyniki delimitacji i wskazanie obszarów zdegradowanych	64
6.3. Charakterystyka obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.....	65
7. Charakter potrzeb rewitalizacyjnych.....	67

7.1. Wskazanie obszaru do rewitalizacji wraz z uzasadnieniem	67
7.2. Wyniki badań ankietowych wraz z analizą	68
8. Założenia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Ropczyce.....	77
8.1. Wizja rewitalizacji.....	77
8.2. Misja rewitalizacji	77
8.3 Cele rewitalizacji.....	78
9. Planowane działania na obszarze rewitalizacyjnym.....	79
9.1. Projekty inwestycyjne.....	80
9.2. Powiązanie projektu inwestycyjnego z celami programu rewitalizacji	88
10. Planowane efekty rewitalizacji.....	90
11. Plan finansowy.....	90
11.2. Analiza ryzyka wraz ze środkami zaradczymi	91
12. Kompleksowość i komplementarność lokalnego programu rewitalizacji	93
13. System wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji	96
13.1. Zasady współpracy pomiędzy sektorem publicznym, społecznym i gospodarczym - partycypacja	98
13.2. Monitoring i oczekiwane wskaźniki osiągnięć.....	100
13.2.1. Oczekiwane wskaźniki osiągnięć w zakresie realizacji projektów na obszarach rewitalizacyjnych.....	101
13.3. Program Rewitalizacji Gminy Ropczyce 2021-2027.	102
13.4. Ewaluacja.....	102
13.5. Aktualizacja.....	103
14. Oddziaływanie na środowisko	104
15. Spis tabel, wykresów, rysunków.....	105

1. Wykaz pojęć i skrótów stosowanych w opracowaniu

1. **Rewitalizacja** –proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowany terytorialnie, prowadzony przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji.
2. **Interesariusze** – mieszkańcy obszaru rewitalizacji, właściciele, użytkownicy wieczystości nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na tym obszarze, w tym spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe, społeczne inicjatywy mieszkaniowe

i towarzystwa budownictwa społecznego, inni mieszkańcy gminy, podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić działalność gospodarczą lub działalność społeczną, w tym organizacje pozarządowe i grupy nieformalne, jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne, organy władzy publicznej, inne podmioty realizujące działania na obszarze rewitalizacji, w tym podmioty z uprawnieniami Skarbu Państwa.

3. **Partycypacja społeczna** - obejmuje przygotowanie, prowadzenie i ocenę rewitalizacji w sposób zapewniający aktywny udział interesariuszy, w tym poprzez uczestnictwo w konsultacjach społecznych oraz w pracach Komitetu Rewitalizacji.
4. **Stan kryzysowy** – stan spowodowany koncentracją negatywnych zjawisk społecznych (w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym), współwystępujących z negatywnymi zjawiskami, w co najmniej jednej z następujących sfer:
 - a) gospodarczej (w szczególności w zakresie niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw),
 - b) środowiskowej (w szczególności w zakresie przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia, ludzi lub stanu środowiska),
 - c) przestrzenno-funkcjonalnej (w szczególności w zakresie niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, deficytu lub niskiej jakości terenów publicznych),
 - d) technicznej (w szczególności w zakresie degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz braku funkcjonowania rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska).
5. **Obszar zdegradowany** – obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwem przestępczości, wysokiej liczby mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym.
6. **Obszar rewitalizacji** - obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechującego się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego, zamierza się prowadzić rewitalizację. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic, lecz nie może obejmować terenów większych niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkałych przez więcej niż 30% mieszkańców gminy.

7. **Konsultacje społeczne** - proces dialogu pomiędzy przedstawicielami władz (każdego szczebla - od lokalnych po centralne) a mieszkańcami, mający na celu zebranie głosów mieszkańców i w oparciu o nie podjęcie przez władze optymalnych decyzji w sprawach publicznych. W ramach konsultacji przedstawiciele władz mogą przedstawiać obywatelom swoje plany dotyczące np. aktów prawnych (ich zmiany lub uchwalania nowych), inwestycji lub innych przedsięwzięć, które będą miały wpływ na życie i pracę obywateli, wysłuchiwać ich opinii na ten temat oraz informować o ostatecznych decyzjach, które zostaną podjęte.
8. **Program rewitalizacji** - inicjowany, opracowany i uchwalony przez radę gminy, na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594, z późn.zm.), wieloletni program działań w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej lub środowiskowej, zmierzający do wyprowadzenia obszarów rewitalizacji ze stanu kryzysowego oraz stworzenia warunków do ich zrównoważonego rozwoju, stanowiący narzędzie planowania, koordynowania i integrowania różnorodnych aktywności w ramach rewitalizacji (np. lokalne programy rewitalizacji, miejskie programy rewitalizacji).
9. **Projekt rewitalizacyjny** - projekt w rozumieniu art. 2 pkt 18 ustawy o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020, wynikający z programu rewitalizacji, tj. zaplanowany w programie rewitalizacji i ukierunkowany na osiągnięcie jego celów albo logicznie powiązany z treścią i celami programu rewitalizacji, zgłoszony do objęcia albo objęty współfinansowaniem UE z jednego z funduszy strukturalnych albo Funduszu Spójności w ramach programu operacyjnego. Wynikanie projektu rewitalizacyjnego z programu rewitalizacji oznacza zatem, albo wskazanie (wymienienie) go wprost w programie rewitalizacji, albo określenie go w ogólnym (zbiorczym) opisie innych, uzupełniających rodzajów działań rewitalizacyjnych.

- EFRR – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego,
- EFS – Europejski Fundusz Społeczny,
- FS – Fundusz Spójności,
- ZIT – Zintegrowane Inwestycje Terytorialne,
- RDOŚ – Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska,
- RPO WP 2014-2020 – Regionalny Program Operacyjny Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020,
- SWOT – strengths (silne strony), weaknesses (słabe strony), opportunities (szanse), threats (zagrożenia),
- MŚP – sektor Małych i Średnich Przedsiębiorstw,
- PPP – Partnerstwo Publiczno – Prywatne,
- IZ RPO – Instytucja Zarządzająca Regionalnym Programem Operacyjnym,

- NMF – Norweski Mechanizm Finansowy,
- MF EOG – Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego,
- MKiDN – Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego,
- LPR – Lokalny Program Rewitalizacji,
- SPV – Special Purpose Vehicle („wehikuł transakcyjny”).

2. Wprowadzenie

2.1. Cel, założenia i zakres opracowania

Celem przygotowania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Ropczyce na lata 2021-2027 jest precyzyjna identyfikacja potrzeb w zakresie rewitalizacji obszarów zdegradowanych w sferze społecznej, gospodarczej, technicznej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz środowiskowej w celu rozwiązania problemów i negatywnych zjawisk, jakie występują na obszarze rewitalizacji. Opracowany Gminny Program Rewitalizacji, zgodnie z Wytycznymi Ministra Rozwoju, zmierza do wyprowadzenia obszarów rewitalizacji ze stanu kryzysowego oraz do ich zrównoważonego rozwoju. Został on przygotowany w oparciu o partycypację społeczną na każdym etapie jego przygotowania, począwszy od ankietyzacji interesariuszu na etapie przeprowadzania analizy obecnej sytuacji gminy, możliwości składania propozycji przedsięwzięć rewitalizacyjnych, aż po oddanie projektu Programu do konsultacji. Podczas prowadzonych prac dołożono wszelkich starań, aby niniejszy Program zawierał najbardziej aktualne dane statystyczne z podziałem na sołectwa oraz strefy miejskie Gminy Ropczyce i był spójny z dokumentami planistycznymi gminy.

2.2. Informacja o ustawie

Niniejszy Gminny Program Rewitalizacji Gminy Ropczyce sporządzony został w oparciu o Dz. U. 2021 poz. 485. Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, będącej załącznikiem do obwieszczenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 23 lutego 2021 r. (poz. 485).

2.3. Wykorzystanie doświadczeń rewitalizacyjnych

Istotnym wyznacznikiem treści GPR oraz zapisanego w nim podejścia musi być wykorzystanie dotychczasowego dorobku rewitalizacyjnego, z uwagi na wytyczne (które mówią o tzw. komplementarności międzyokresowej). Istotny charakter mają doświadczenia wynikające z realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji na lata 2016-2020. Pokazują one, które projekty czy mechanizmy zdały egzamin i powinny być kontynuowane, a które należy zaniechać lub zmienić. Ma to bezpośredni wpływ na sposób sformułowania GPR na kolejną perspektywę. Szczególne znaczenie dla lokalnego funkcjonowania mają poniższe projekty dotacyjne, współfinansowane z zewnętrznych źródeł finansowania:

- Projekt „Zaprojektowanie i przebudowa targowiska w Ropczycach”. W ramach projektu wykonano 10 pomieszczeń handlowych o powierzchni użytkowej około 16,20 m² oraz 4 pomieszczenia handlowe o powierzchni około 33,15 m². W centralnej części budynku znajduje się wiata o powierzchni około 169 m² przeznaczona na handel doraźny m.in. produktami warzywniczymi, owocami i innym produktami rolnymi. Wykonano również miejsca parkingowe dla handlujących przede wszystkim pod wiatą oraz część sanitarno –

magazynową. Całość targowiska harmonijnie wpisuje się w otaczającą zabudowę wokół niego i nawiązuje się do architektury tradycyjnej oraz regionalnej. Inwestycja kosztowała blisko 1 862 739,96 zł z czego 810 221,00 zł gmina pozyskała ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich.

- Oraz projekt „Rewitalizacja centrum Ropczyc” – wartość ogółem 3 010 040,65 zł, dofinansowanie 2 299 860,59 zł. (RPO WP). Celem niniejszego projektu było zwiększenie atrakcyjności centrum Ropczyc, zahamowanie ujemnego trendu migracji ludności i wzmocnienie funkcji miejskich Ropczyc poprzez poprawę funkcjonalności i estetyki rewitalizowanego centrum oraz podniesienie poziomu bezpieczeństwa i udogodnień, a także właściwe wyeksponowanie zabytków znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie rewitalizowanego obszaru. Przebudowano płytę rynku, wykonano nowe fontanny, szalety, utworzono 36 miejsc parkingowych, wymiana oświetlenia ulicznego i instalacja monitoringu miejskiego.

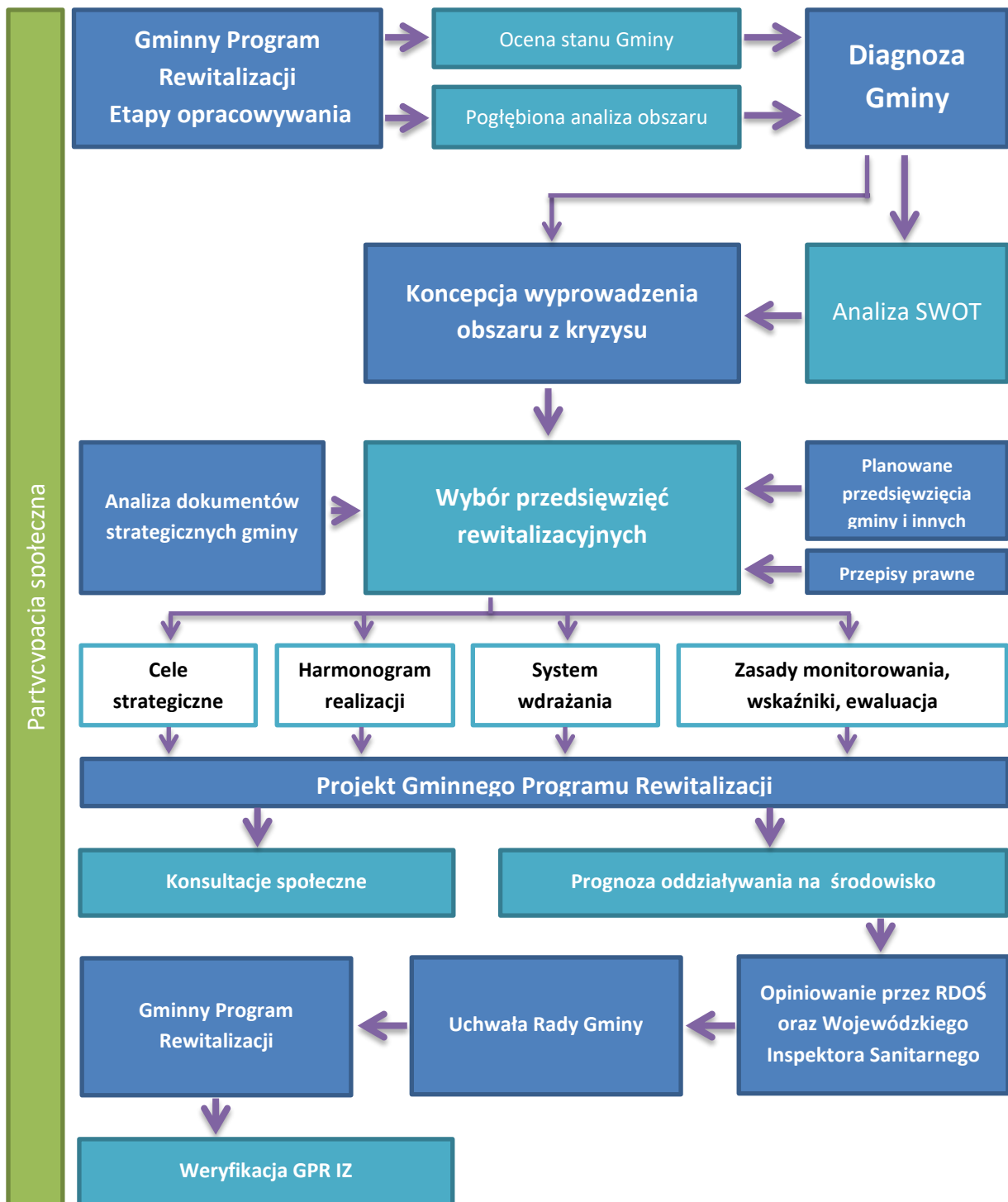
Projekty te skupiały się na rewitalizacji Gminy Ropczyce planując ożywienie gospodarcze, społeczne i kulturalne. W ramach tych projektów rozpoczęto różnego rodzaju działania, które powinny być kontynuowane lub rozszerzone na inne rejony obszaru rewitalizacji. To stwierdzenie znajduje swe odzwierciedlenie w dalszej części programu.

2.4. Sposób sformułowania programu

Zgodnie z przepisami ustawy o rewitalizacji, jeśli obszar rewitalizacji podzielony jest na podobszary rewitalizacji, to Gminny Program Rewitalizacji przygotowuje się w podziale na te podobszary. Nie dotyczy to Ropczyc, w których w ramach obszaru rewitalizacji nie wyodrębniono podobszarów. W przypadku tej Gminy większość zjawisk, problemów, a także celów dotyczyć będzie całego lub prawie całego obszaru rewitalizacji. Program został przygotowany w jednolitej formie dla całego obszaru rewitalizacji.

2.5. Struktura dokumentu i metodyka opracowania

Rys. 1. Etapy opracowywania Gminnego Programu Rewitalizacji.

Źródło: opracowanie własne.

3. Powiązanie z innymi dokumentami na poziomie jednostki

Strategia Rozwoju Gminy Ropczyce na lata 2022-2030

Głównym dokumentem strategicznym obszaru jest Strategia Rozwoju Gminy Ropczyce. Nadrzędnym zadaniem Strategii jest realizacja celów polityki rozwoju państwa na obszarze Gminy do 2022 roku podejmując realizację celów w ramach trzech obszarów strategicznych:

- Obszar I – Gospodarka
- Obszar II – Infrastruktura i środowisko
- Obszar III – Kapitał ludzki i społeczny.

Głównym celem Strategii jest przygotowanie i prowadzenie działań zmierzających do osiągnięcia pożądanego celu – przy uwzględnieniu istniejących warunków, określonego miejsca czy też czasu.

Gminny Program Rewitalizacji wpisuje się w zakładane cele Strategii, jednocześnie dokument ten wskazuje, w którym kierunku w szczególności powinny być planowane działania w ramach rewitalizacji. Kwestie związane z rewitalizacją dotyczyć będą w szczególności celów operacyjnych wynikających ze Strategii Rozwoju Gminy Ropczyce i będą z nimi spójne.

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta i Gminy Ropczyce

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Ropczyce na lata 2021-2027 jest zgodny ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego w zakresie podstawowych celów rozwoju Gminy. Zawarte są w nim cele strategiczne rozwoju, które ukazują, iż GPR wpisuje się w kierunki działań Studium uwarunkowań. Główne strategiczne cele rozwoju gminy to: poprawa jakości i poziomu życia mieszkańców gminy poprzez inwestowanie w infrastrukturę techniczną i społeczną oraz rolnictwo.

Zgodnie ze Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta i Gminy Ropczyce gmina ma się stać przyjazną dla środowiska, z pełną infrastrukturą techniczną i społeczną, rozwiniętą bazą przemysłową, w tym przemysłem rolno-spożywczym oraz pełną bazą usługową atrakcyjną dla: mieszkańców miasta i gminy, mieszkańców gmin sąsiednich, turystów tranzytowych, inwestorów lokalnych i zewnętrznych. Gminą, która oferuje czyste środowisko, atrakcyjny krajobraz, dogodne warunki inwestycyjne i połączenia komunikacyjne, zdrową żywność, dobre szkolnictwo oraz bazę sportowo-rekreacyjną.

Plan zagospodarowania przestrzennego zawiera trzy priorytety rozwojowe i odpowiadające im cele strategiczne i szczegółowe:

Priorytety rozwojowe (poziomy)	Cele strategiczne	
I	Infrastruktura techniczna	Przemysł o ekologicznym przekroju
II	Rolnictwo	Środowisko naturalne
III	Infrastruktura społeczna	Sport, rekreacja, oświata, kultura

Studium określa zasady kształtowania przestrzeni publicznej związanej m.in. ze zmianami w zakresie mieszkalnictwa, układu komunikacyjnego, dostępności do usług publicznych. Są to aspekty ściśle powiązane z działaniami rewitalizacyjnymi, które mają sprzyjać poprawie warunków życia mieszkańców i zapewnieniu odpowiedniego rozwoju zawodowego i osobistego.

I. Infrastruktura techniczna - cele szczegółowe:

- Budowa obwodnicy i modernizacja dróg na terenie gminy Ropczyce.
- Budowa oczyszczalni ścieków wraz z kolektorami sanitarnymi.
- Pełna telefonizacja gminy - telefon dostępny dla każdego.
- Centralne uciepłownienie miasta Ropczyce.
- Rozbudowa ujęć wody i sieci wodociągowej.
- Reelektryfikacja miasta i gminy.
- Zakończenie gazyfikacji gminy.

II. Przemysł o ekologicznym profilu

- Utrzymanie istniejącego i stworzenie nowego przemysłu przetwórczego.
- Promocja ekologicznych technologii i ekologicznej żywności.

III. Rolnictwo

- Stworzenie korzystnych warunków skupu produktów rolnych.
- Rozwijanie produkcji owocowo warzywniej.
- Stworzenie warunków do prowadzenia ekologicznych gospodarstw.

IV. Środowisko naturalne

- Zmniejszenie zanieczyszczenia wód powierzchniowych i głębinowych.
- Zmniejszenie emisji spalin, pyłów i ograniczenie hałasu.
- Zagospodarowanie zanieczyszczeń i odpadów.
- Czystość i estetyka gminy.

V. Infrastruktura społeczna

- Poprawa warunków opieki zdrowotnej i społecznej.
- Zmiana profilu kształcenia szkół ponadpodstawowych.
- Aktywizacja młodzieży szkół podstawowych.

VI. Sport, rekreacja, oświata, kultura

- Rozbudowa bazy technicznej sportowo rekreacyjnej.
- Aktywizacja mieszkańców do uczestnictwa w życiu kulturalnym gminy.

Aktualizacja studium uwarunkowań mówi, na jakich działaniach należy się skupić.

1. Z celów dotyczących infrastruktury technicznej planowane są:

- Budowa obwodnicy i modernizacja dróg na terenie gminy Ropczyce.

- Budowa oczyszczalni ścieków wraz z kolektorami sanitarnymi.
 - Rozbudowa ujęć wody i sieci wodociągowej.
2. Z celów dotyczących przemysłu o ekologicznym profilu:
 - Utrzymanie i tworzenie nowego przemysłu przetwórczego.
 3. Z celów dotyczących środowiska naturalnego:
 - Zmniejszenie zanieczyszczenia wód powierzchniowych i głębinowych (budowa oczyszczalni i sieci kanalizacyjnej, budowa lokalnych oczyszczalni w terenach odległych od kanalizacji miejskiej - II etap - podłączanie odbiorców wody do kanalizacji).
 - Czystość i estetyka gminy.
 4. Z celów dotyczących rolnictwa:
 - Inwestycje w zakresie przechowalni i punktów składowania (produktów rolnych).
 5. Z celów dotyczących infrastruktury społecznej:
 - Rozbudowa bazy lokalowej pomocy doraźnej (w tym przez adaptacje istniejących obiektów).
 6. Z celów dotyczących kultury, sportu i rekreacji:
 - Inwestycje w zakresie obiektów sportowych i kulturalnych.

Poza wymienionymi wyżej elementami, posiadającymi oczywisty aspekt przestrzenny, w kształtowaniu polityki przestrzennej należy uwzględniać warunki sprzyjające realizacji pozostałych celów i zadań strategicznych.

Powiatowa strategia rozwiązywania problemów społecznych Powiatu Ropczycko-Sędziszowskiego na lata 2021-2027

Powiatowa strategia rozwiązywania problemów społecznych jest ważnym dokumentem strategicznym, zapewniającym rozwój powiatu w zakresie polityki społecznej poprzez odpowiednie planowanie i realizację wyznaczonych celów. Strategia to kompleksowa, spójna długofalowa wizja działań, które będą konsekwentnie realizowane przez różne podmioty współpracujące ze sobą na rzecz dobra wspólnego mieszkańców powiatu. Działania realizowane w ramach tego dokumentu opierają się na założeniach 5 celów strategicznych:

1. Wspieranie rodzin i rozwój systemu pieczy zastępczej.
2. Wsparcie osób z niepełnosprawnościami i starszych.
3. Ograniczanie zjawiska bezrobocia poprzez odpowiednią politykę rynku pracy w powiecie ropczycko-sędziszowskim.
4. Wspieranie osób i rodzin znajdujących się w sytuacji kryzysowej, w tym z powodu przemocy w rodzinie lub uzależnienia

5. Rozwój instytucji pomocy społecznej powiatu oraz propagowanie wspólnych działań na rzecz rozwoju społeczeństwa obywatelskiego.

4. Charakterystyka Gminy Ropczyce

4.1. Analiza obecnej sytuacji Gminy Ropczyce

Położenie i podział administracyjny

Gmina Ropczyce to gmina miejsko-wiejska w województwie podkarpackim, w powiecie ropczycko-sędziszowskim. Położona jest w obrębie Pogórza Karpackiego i Kotliny Sandomierskiej. Granica ta przebiega przez miasto, którego północna część znajduje się w Kotlinie Sandomierskiej, a południowa na skraju Karpat. W skład Gminy Ropczyce wchodzi 8 sołectw: Brzezówka, Gnojnica Wola, Gnojnica Dolna, Lubzina, Łączki Kucharskie, Mała, Niedźwiada i Okonin oraz 9 osiedli: Osiedle Św. Barbary, Osiedle Brzyna, Osiedle Chechły, Osiedle Czekaj, Osiedle Granice, Osiedle Pietrzejowa, Osiedle Północ, Osiedle Śródmieście i Osiedle Witkowice. Razem 17 846 km² obszaru miasta i gminy zamieszkuje ponad 28 038 mieszkańców.

Mapa 1. Położenie Gminy Ropczyce na tle województwa podkarpackiego.

Źródło:

https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/7/7b/Podkarpackie_Voivodeship_administrative_map.svg

Walory historyczno-kulturowe

Gmina Ropczyce znajduje się na obszarze o dużym zróżnicowaniu terenu. Na północnej części obszar jest bardziej wypłaszczony, a im dalej na południe tym staje się bardziej górzysty. Takie ukształtowanie terenu daje wiele form aktywnego spędzania czasu wolnego. Występują tu parowy i wąwozy. Na obszarze gminy występują dobrej jakości gleby, w obrębie łatwo dostępnych części gminy, umożliwiające mechaniczną uprawę roli i zbiorów płodów rolnych, co jest jednym z największych walorów gminy. Są to przeważnie gleby bardzo dobrej jakości, z których większość jest zaliczana do gleb chronionych przed zmianą przeznaczenia. Najwięcej, bo ok. 79 % powierzchni ogólnej gleb, stanowią gleby klasy III-IV. Gleby te, wytworzone głównie z lessów i madów, są urodzajne i wysokoprodukcyjne.

Na obszarze tym występuje wiele terenów o wartościach przyrodniczych, objętych krajowym systemem obszarów chronionych, do których zaliczyć można: zachodnią część gminy, wchodzącą w skład Obszaru Chronionego Krajobrazu Pogórza Strzyżowskiego; rejony Gnojnic, Łączek Kucharskich, Niedźwiady i południowej części Ropczyc o podobnych walorach; porośnięty lasem wąwóz lessowy, który na terenie gminy Ropczyce uznany jest za rezerwat przyrody pod nazwą „Szwajcaria Ropczycka”, obszar ten zajmuje 2,59 ha. Wąwóz lessowy w Ropczycach jest jednym z wielu spotykanych wzdłuż progu karpackiego. Takie formacje powstają podczas wymywania materiału z miękkiego podłoża. Erozja szczególnie szybko następuje w czasie wiosennych roztopów i po długotrwałych obfitych deszczach. W tych procesach duże znaczenie mają różnice wysokości i nachylenie terenu. Oprócz czynników naturalnych wpływ na powstawanie i pogłębianie wąwozów ma działalność człowieka, przede wszystkim odlesienie terenu i wytyczanie szlaków komunikacyjnych. Na dnie wąwozu z niemal pionowymi, ciekawie wyrzeźbionymi ścianami, zbudowano deptak spacerowy. Wzgórze, na obszarze którego znajduje się rezerwat, ma wysokość 275 m n.p.m. i jest rozcięte głębokim parowem z suchym dnem. Część ścian wąwozu osiąga dość znaczne różnice poziomów wysokości, wahające się do kilkunastu metrów, o nachyleniu nawet do 80–90°. Występują tu liczne gatunki roślin i zwierząt. Świetlista dąbrowa (na stoku południowo-zachodnim) to las dębowy złożony głównie z dębu bezszypułkowego i dębu szypułkowego (rośnie tu około 150 okazów dorodnych dębów, których obwody pni mają od 155 do 278 cm), z domieszką brzozy brodawkowatej oraz sporadycznie sosny zwyczajnej, buka zwyczajnego i graba. Najgrubszym drzewem rezerwatu jest buk o obwodzie 314 cm. A niezwykle rzadką ciekawostką jest dąb szypułkowy zrosnięty z brzozą brodawkowatą.

W podszyciu występują oba gatunki dębów, brzoza, buk oraz szakłak pospolity, trzmielina brodawkowata i zwyczajna, bez czarny i koralowy, jarząb pospolity, tarnina, czeremcha zwyczajna i amerykańska, wiśnia pospolita, głóg jednoszyjkowy i inne. Z roślin chronionych w rezerwacie można spotkać paprotkę zwyczajną, cebulicę dwulistną, pierwiosnka wyniosłego i lekarskiego, barwinka pospolitego, goździka kropkowanego, a także kalinę koralową i kruszynę pospolitą. Na wiosnę las i zarośla rezerwatu rozbrzmiewają głosami wielu gatunków ptaków. Żyją tu m.in. sikorka

modra i bogatka, jaskółka oknówka i dymówka, wilga, rudzik, dzwonec, kukułka, szczygieł, szpak, dzięciołek, jerzyk, zaganiacz, kwiczoł, makolągwa, kopciuszek, sierpówka, kulczyk, zięba, trznadel i kowalik.

Dodatkowo na obszarze gminy w pozostałościach dawnych parków dworskich w Witkowicach i Lubzinie są bogate starodrzewia. Na tym terenie znajdują się również kompleksy leśne o atrakcyjnym stanie drzewostanu i żyznym środowisku z licznie występującym i różnogatunkowym podszyciem, cechującym się dużą odpornością biologiczną. Obszar ten cechuje się dużą ilością terenów zielonych z możliwością zaadoptowania ich na obszary sportowe i rekreacyjne, a także tworzenia tras wędrówek pieszych i rowerowych. Znajdują się tu liczne punkty widokowe, cenne okazy przyrody i zabytki.

Ropczyce to także region o bogatej i urozmaiconej kulturze regionalnej, kultywujący dawne obyczaje i tradycje. Ziemię ropczycką rozślawiają znane postacie. W Ropczycach urodził się Józef Mehoffer, artysta malarz, profesor Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie, uczeń Jana Matejki, przyjaciel Wyspiańskiego. Tutaj także uczęszczał do gimnazjum Wilhelm Mach. Z tej ziemi wywodził się także profesor Tadeusz Sinko, Jerzy Żuławski - pisarz, Karol Olszewski - chemik, Seweryn Udziela - badacz kultury ludowej, Tadeusz Kantor - malarz, scenograf i grafik oraz wielki społecznik i pedagog ks. Jan Zwierz. Upowszechnianiem kultury w Ropczycach zajmuje się Centrum Kultury przy ul. Bursztyna, posiadające filie w Gnojnicy Dolnej, Niedźwiadzie i osiedlu Witkowie. W ramach Centrum działa orkiestra dęta, zespół „Big Band Ropczyce” oraz kilka dziecięcych zespołów wokalnie-instrumentalnych, folklorystycznych i tanecznych. W nowym budynku Centrum Kultury zlokalizowane jest kino oraz sale wystawowe. Centrum Kultury wraz z Zespołem Szkół im. ks. dra J. Zwierza opiekuje się działającym od 1988 r. Zespołem Pieśni i Tańca „Halicz”, mającym na swoim koncie występy w kraju i poza granicami.

Będąc w Ropczycach warto obejrzeć:

- Galerię Kowalstwa mieszczącą się w ropczyckim Centrum Kultury - zgromadzone tu zostały prace kowalskie powstałe podczas Jarmarków Kowalskich w latach 1995 – 2008,
- Izbę Regionalną przy Zespole Szkół nr 2 w Ropczycach, która zajmuje się gromadzeniem pamiątek, eksponatów i narzędzi używanych niegdyś w wiejskich gospodarstwach domowych. Obecnie w kolekcji znajduje się wiele lamp, żelazek, starych garnków i ręcznie haftowanych serwet. Izba Regionalna to nie tylko wystawa eksponatów. Odbywają się w niej lekcje plastyki, zajęcia edukacyjne i lekcje wychowawcze o tematyce regionalnej.

W Ropczycach w miesiącach wakacyjnych odbywa się wiele imprez takich jak: Dożynki Gminne, Dni Ziemi Ropczyckiej, Międzynarodowy Jarmark Kowalski (co 2 lata), Ropczycka Noc Kabaretowa, „Ropczycki Festiwal” – coroczny koncert z udziałem gwiazdy, Powiatowy Festiwal

Piosenki Obcojęzycznej, Przegląd Wokalny „O Żółtą Nutkę”, imprezy plenerowe, pikniki oraz rajdy rowerowe.

Turystyka i rekreacja

Gmina Ropczyce położona jest w malowniczym miejscu. Można tu uprawiać różne formy turystyki. Miłośnicy turystyki rowerowej i pieszej znajdą dla siebie wiele atrakcji na terenie Gminy Ropczyce. Pierwszy ze szlaków rowerowych to trasa Ropczyce-Mała-Ropczyce, długości ok. 37,5 km. Jest to trasa górską i dość wyczerpująca, ale bardzo spektakularna pod względem widokowym. Kolejna z tras to Ropczyce-Gnojnica-Ropczyce mająca 28,5 km, również dość wymagająca, z mnogością podjazdów, ale odpłacająca się niesamowitym krajobrazem. Natomiast najdłuższa z tras rowerowych (40,2 km) Ropczyce-Kamiona-Ropczyce prowadzi w większości przez tereny nizinne, zalesione, na trasie znajduje się zalew na rzece Tuszymce. Pasjonaci turystyki pieszej skorzystać mogą z 33-kilometrowej trasy Przełęcz Bardo-Brzeziny-Ropczyce. Przejście zajmuje ok. 9 godzin, prowadzi wierzchołkami okolicznych wzniesień. Znacznie dłuższa trasa Ropczyce-Ocieka-Niwiska (45 km), lecz prowadząca terenami nizinnymi, pozwala na przejście zarówno terenami otwartymi, jak i leśnymi ścieżkami. Na trasie znajduje się punkt widokowy, z którego można zobaczyć panoramę Ropczyc.

Teren gminy obfituje również w wiele ciekawych zabytków, które warto obejrzeć. Do najciekawszych należą:

- Dwór w Lubzinie - wybudowany na przełomie XVIII i XIX w.,
- Pałac Lubienieckich i Michałowskich w Iwierzycach - XVIII w.,
- Budynek Kasy Oszczędności w Ropczycach,
- Pomnik Chrystusa Króla w Małej,
- Sanktuarium Najświętszej Maryi Panny w Ropczycach, wiele zabytkowych kościołów i kapliczek,
- Rezerwat Przyrody „Szwajcaria Ropczycka”,
- Studnia Św. Barbary to największa atrakcja turystyczna w gminie Ropczyce. Miejsce to jest osławione kultem oraz licznymi pielgrzymkami,
- Krzyż III Tysiąclecia w Ropczycach;
- Pomnik „Bohaterom walczącym o Niepodległość Ojczyzny”;
- Dawny dwór szlachecki Rodziny Mielczarków,
- Kapliczka św. Nepomucena;
- Część Szlaku Chasydzkiego.

4.1.1. Strefa społeczna

Demografia

Gminę Ropczyce zamieszkuje 28 038 mieszkańców (stan na 22 lipca 2021 roku, źródło: Urząd Miasta i Gminy Ropczyce). Stanowi to 36% ludności ogółem powiatu ropczycko-sędziszowskiego, 1,30% województwa podkarpackiego i 0,07% ogółu kraju. Proporcja ludności ze względu na płeć w gminie jest mniej więcej zachowana. Na jednego mężczyznę w gminie przypada 1,03 kobiety (co jest porównywalne na tle całego powiatu, gdzie na jednego mężczyznę również przypada ok. 1,03 kobiety).

Tabela 1. Liczba ludności w Gminie Ropczyce.

	Mężczyźni	Kobiety	Ogółem
Gmina Ropczyce	13 548	13 985	27 533
Powiat Ropczycko-sędziszowski	36 800	37 773	74 573
Województwo Podkarpackie	1 038 436	1 082 793	2 121 229
Polska	18 502 241	19 762 772	38 265 013

Źródło: Główny Urząd Statystyczny (stan na dzień 31.12.2021 r.)

Układ demograficzny w podziale na mężczyzn i kobiety w gminie Ropczyce na przestrzeni lat na zbliżonym poziomie z niewielką przewagą kobiet w stosunku do mężczyzn. W 2020 roku w porównaniu do roku 2016 nastąpił wzrost liczby ludności o 1,1%, w tym wzrost liczebności wśród mężczyzn wyniósł 0,5%, a wzrost wśród kobiet o 1,7%.

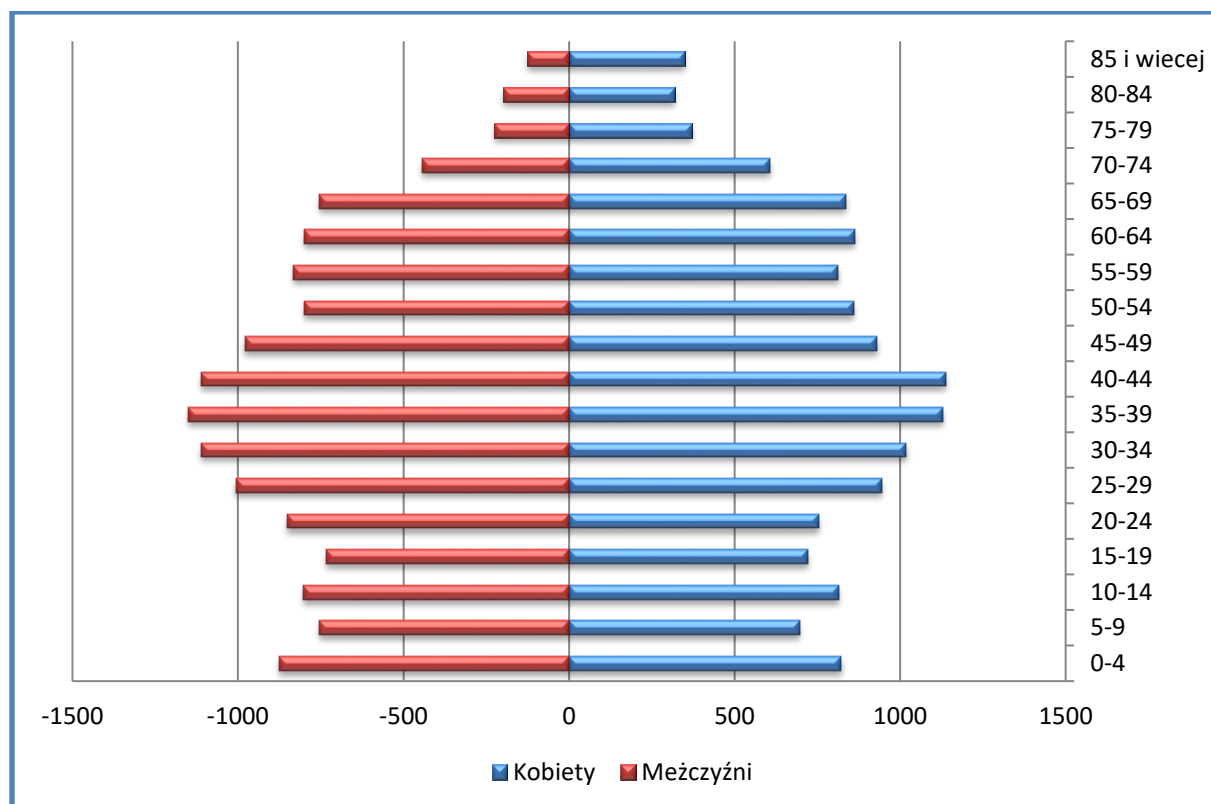
Tabela 2. Zmiany liczby ludności w gminie Ropczyce w latach 2016-2020.

	2016	2017	2018	2019	2020
Ogółem	27 232	27 384	27 440	27 487	27 533
W tym mężczyźni	13 477	13 529	13 505	13 532	13 548
W tym kobiety	13 755	13 855	13 935	13 955	13 985

Źródło: Główny Urząd Statystyczny (stan na dzień 31.12.2021 r.)

Prognozowany w Strategii Rozwoju Gminy Ropczyce na lata 2014-2020 wzrost liczby ludności w 2020 w odniesieniu do stanu aktualnego okazał się mocno przeszacowany. Zakładano, że liczba ludności Gminy Ropczyce wyniesie 29 350 osób, czyli o 6,5% więcej niż pokazuje stan faktyczny.

Wykres 1. Piramida wieku mieszkańców Gminy Ropczyce.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Piramida wieku mieszkańców analizowanego obszaru pokazuje, że w określonych grupach wiekowych nie występują znaczne dysproporcje do ok. 70 roku życia pomiędzy mężczyznami i kobietami. Różnice stają się bardziej widoczne później, kiedy to wyraźnie zarysowuje się większa liczba kobiet niż mężczyzn w przedziale wiekowym 70+. Najliczniejsze grupy wiekowe stanowią osoby w przedziale wiekowym 35-44 lata.

Gęstość zaludnienia w Gminie Ropczyce utrzymuje się w ostatnich 5 latach na zbliżonym poziomie niecałych 200 osób na km². Jest mimo wszystko większa niż średnia w powiecie ropczycko-sędziszowskim i województwie podkarpackim.

Tabela. 3. Gęstość zaludnienia na 1 km².

Rok	2016	2017	2018	2019	2020
Gęstość zaludnienia na 1 km ²	196	197	197	198	198
Powiat ropczycko-sędziszowski	135	135	136	136	136
województwo podkarpackie	119	119	119	119	119

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Przyrost naturalny w Gminie Ropczyce jest zachwiany. Od 2017 liczba urodzeń spada i jest o 12% niższa niż w roku 2017. Co więcej liczba zgonów utrzymuje się na wysokim poziomie i w roku 2020 w porównaniu do roku 2017 jest wyższa o 100 zgonów, co daje 49% wzrost liczb zgonów. Mniejsza liczba urodzeń w porównaniu do większej liczby zgonów w 2020 roku wpływa na fakt iż przyrost naturalny jest bardzo niski i kreuje się na poziomie 27. Od ponad 25 lat nie był tak mały. Możliwe, że również jest to spowodowane epidemią koronawirusa, w okresie której w całym kraju odnotowano większą ilość zgonów.

Tabela 4. Przyrost naturalny w latach 2015-2020.

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Urodzenia	265	321	360	349	318	317
Zgony	194	221	206	232	230	290
Przyrost naturalny	71	100	154	117	88	27

Źródło: Główny Urząd Statystyczny i Ewidencja Ludności Gminy Ropczyce.

Biorąc pod uwagę migrację ludności na obszarze Ropczyc w 2020, która również ma odzworowanie na szczeblu powiatowym i wojewódzkim należy stwierdzić, że zarówno liczba zameldowań, jak i wymeldowań z tych obszarów znacząco spadła. Ta nagła zmiana może wynikać w związku z pandemią koronawirusa, z którym to powstało od 2020 roku wiele obostrzeń i ograniczeń w związku z przemieszczaniem się ludności. Niemniej jednak zauważalnym trendem jest nieznacznie większa liczba ludności, która wymeldowuje się z terenu Gminy Ropczyce, niż się do niej sprowadza.

Tabela 5. Migracja ludności na terenie Gminy Ropczyce.

Rok	Zameldowania					Wymeldowania				
	2016	2017	2018	2019	2020	2016	2017	2018	2019	2020
Ropczyce	235	272	285	278	249	214	276	295	322	267
Powiat ropczycko-sędziszowski	587	691	742	808	644	630	746	752	862	660
województwo podkarpackie	19 022	20 653	21 566	23 231	19 137	20 661	22 430	24 307	26 181	21 093

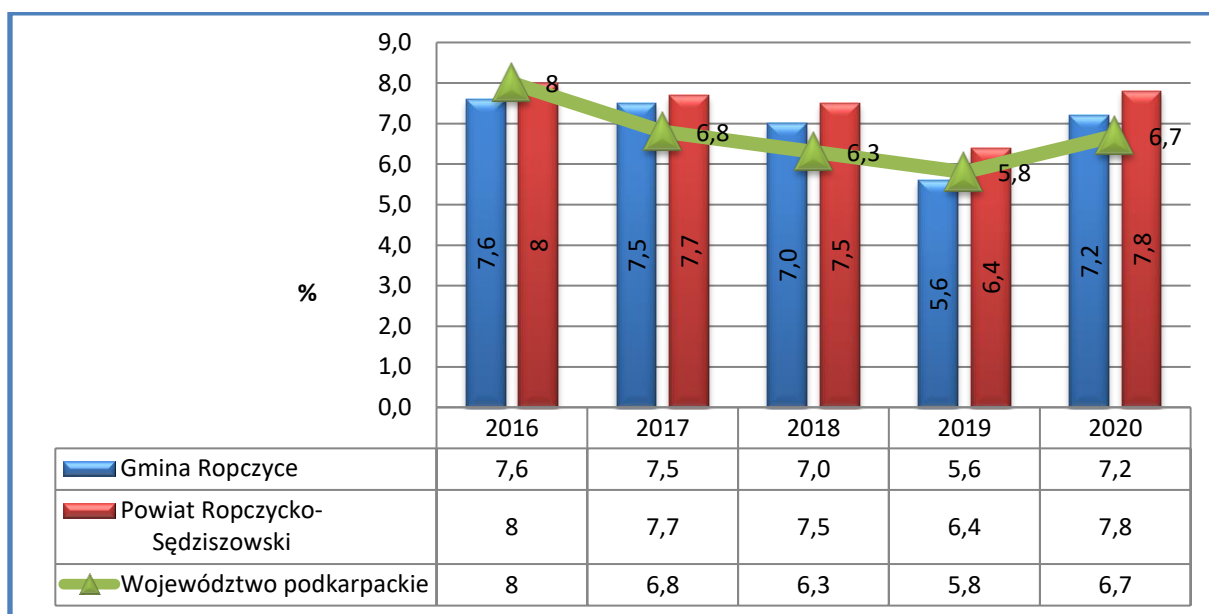
Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Bezrobocie

Bezrobocie rejestrowane w gminie Ropczyce wynosiło w 2020 roku 11,2% (12,9% wśród kobiet i 9,8% wśród mężczyzn). W 2019 roku przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gminie Ropczyce wynosiło 4 216,57 PLN, co odpowiada 81,40 % przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w Polsce. Wśród aktywnych zawodowo mieszkańców gminy Ropczyce 2 550 osób wyjeżdża do pracy do innych gmin, a 2 451 pracujących przyjeżdża do pracy spoza gminy - tak więc saldo przyjazdów i wyjazdów do pracy wynosi 99.

38,9% aktywnych zawodowo mieszkańców gminy Ropczyce pracuje w sektorze rolniczym (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo), 28,6% w przemyśle i budownictwie, a 11,5% w sektorze usługowym (handel, naprawa pojazdów, transport, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja) oraz 1,0% pracuje w sektorze finansowym (działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości). Udział bezrobotnych w Gminie Ropczyce zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym jest niższy niż na tle powiatu, w roku 2016 (7,6%) i 2019 (5,6%) był nawet niższy niż na poziomie wojewódzkim (gdzie w tych latach wynosił odpowiednio 8% i 5,8%).

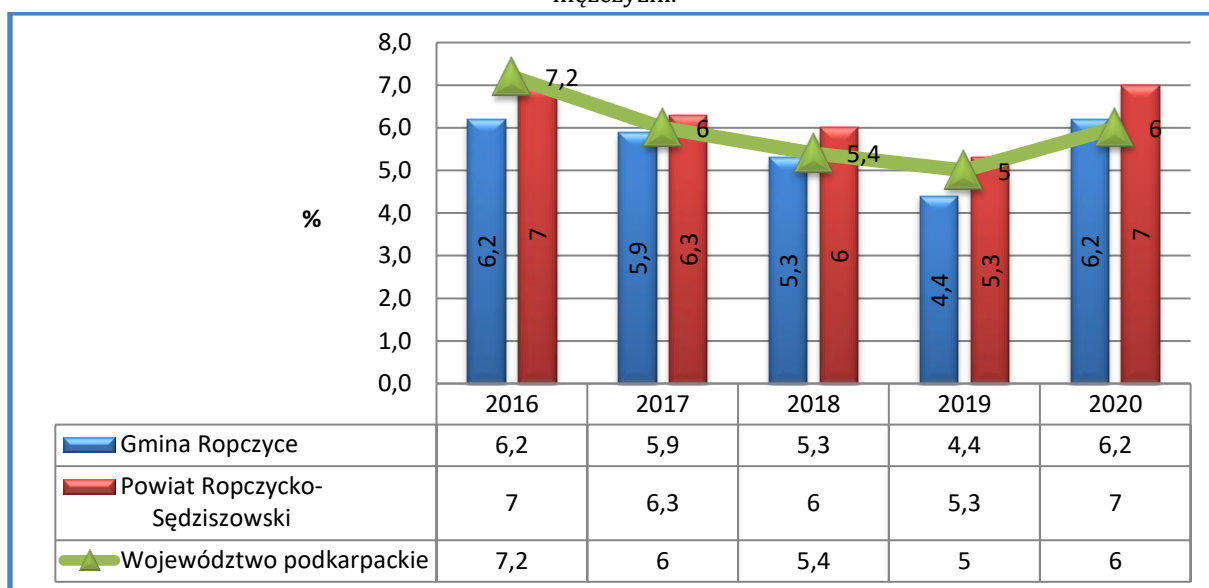
Wykres 2. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym (%).

Źródło: opracowanie własne na podstawie Głównego Urzędu Statystycznego.

Liczba bezrobotnych mężczyzn z Gminy Ropczyce zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w latach 2016-2019 była niższa niż średnia dla województwa czy powiatu. Rok 2020 pokazał, że liczba zarejestrowanych mężczyzn z Ropczyc jest nieznacznie wyższa niż średnia województwa, niemniej jednak niższa niż dla powiatu. Średnio w tych latach udział bezrobotnych mężczyzn w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wynosi 5,6%.

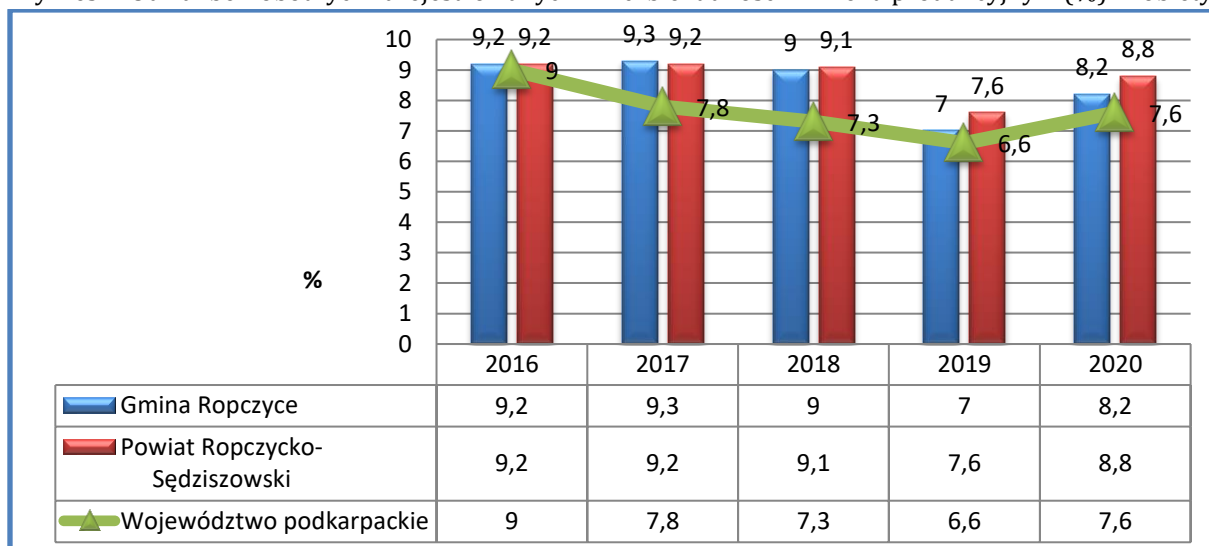
Wykres 3. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym (%) – mężczyźni.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Głównego Urzędu Statystycznego.

Liczba bezrobotnych kobiet z Gminy Ropczyce zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w latach 2016-2020 była statystycznie wyższa niż średnia dla województwa czy powiatu. Rok 2017 pokazał, że liczba zarejestrowanych kobiet z Ropczyc w wieku produkcyjnym była wyższa niż średnia dla województwa i wyższa niż dla powiatu ropczycko-sędziszowskiego i wynosiła 9,3%. Najniższy wskaźnik bezrobotnych kobiet odnotowany był w 2019, kiedy wynosił 7%.

Wykres 4. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym (%) –kobiety.

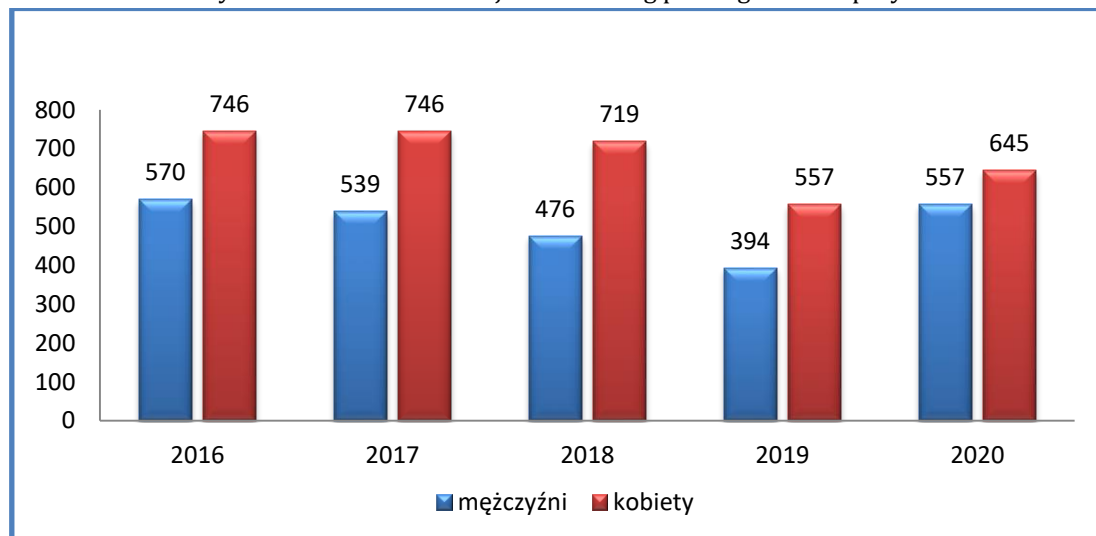

Źródło: opracowanie własne na podstawie Głównego Urzędu Statystycznego.

W Gminie Ropczyce w latach 2016-2020 kobiety stanowiły większość osób bezrobotnych. Różnice na przestrzeni lat były duże: w 2016 roku kobiet bezrobotnych w Gminie Ropczyce było

więcej o 23,5%, w kolejnym roku przeważały o 27,7% a w 2018 bezrobotnych kobiet w Gminie było więcej aż o 33,8%, a w 2019 niecałe 30%. W 2020 roku nastąpiła duża zmiana tych dysproporcji i różnica między bezrobotnymi mężczyznami a kobietami w gminie wyniosła 13,6%.

Wykres 5. Bezrobotni zarejestrowani wg płci w gminie Ropczyce

Źródło: opracowanie własne na podstawie Głównego Urzędu Statystycznego.

Przestępczość, bezpieczeństwo publiczne

W 2020 roku mieszkańcy gminy i miasta Ropczyce zaznaczyli na Krajowej Mapie Zagrożeń Bezpieczeństwa 223 miejsca, w których występują zagrożenia bezpieczeństwa porządku publicznego. W rejonie obejmującym swoim zasięgiem Ropczyce – Śródmieście odnotowano 47 zgłoszeń, które dotyczyły między innymi: spożywania środków odurzających, spożywanie alkoholu w miejscach niedozwolonych (ul. Rynek), nieprawidłowe parkowanie (ul. Słowackiego), nieprawidłowe parkowanie, przekraczanie dozwolonej prędkości (ul. Ks. Jana Zwierza), spożywanie alkoholu w miejscach niedozwolonych, dzikie wysypisko śmieci, przekraczanie dozwolonej prędkości, akty wandalizmu (ul. 3-go Maja), zła organizacja ruchu drogowego (ul. Kościuszki), nielegalne rajdy samochodowe (ul. Grunwaldzka), nieprawidłowe parkowanie (ul. Wyspiańskiego, ul. Słowackiego), grupowanie się młodzieży zagrożonej demoralizacją, używanie środków odurzających, akty wandalizmu (ul. Bursztynowa), grupowanie się młodzieży zagrożonej demoralizacją (ul. Grendysa), niewłaściwa infrastruktura drogowa (ul. Witosa, ul. Południowa), spożywanie alkoholu w miejscach niedozwolonych, przekraczanie prędkości (ul. Sportowa), spożywanie alkoholu w miejscach niedozwolonych (ul. Zielona). W rejonie obejmującym swoim zasięgiem Osiedla: Witkowice, Brzyzna, Granice odnotowano 70 zgłoszeń, z czego zdecydowana większość dotyczyła przekraczania dozwolonej prędkości na ul. Wspólnej. W pozostałym rejonie odnotowano 101 zgłoszeń.

Na terenie miasta i gminy Ropczyce w 2020 roku zostało stwierdzonych 419 przypadków przestępstw. 270 zostało popełnione w obszarze miejskim, natomiast 149 na obszarach wiejskich. Na

Osiedlu Śródmieście doszło do 89 przestępstw (co stanowi blisko 1/3 wszystkich przestępstw popełnionych na obszarze miejskim). Najwięcej z nich popełnionych zostało na ul. Mickiewicza (20), ul. 3-go Maja (18), ul. Grunwaldzkiej (13), ul. Zielonej (12), ul. Witosa (5), ul. K. K. Wielkiego, ul. Południowej (po 4), ul. Kościuszki i ul. Rynek (po 3), na ul. Kochanowskiego (2) i po jednej na ul.: Krakowskiej, Kilińskiego, Wierzbowe Miasto, Viscardiego oraz Jana III Sobieskiego.

W 2020 roku funkcjonariusze Komendy Powiatowej Policji w Ropczycach przeprowadzili 332 czynności wyjaśniające dotyczące wykroczeń popełnionych na terenie Gminy Ropczyce. W rejonie Śródmieścia policjanci najczęściej interwencji podjęli na ulicach: Mickiewicza (73), Rynek (65), Grunwaldzkiej (54), Zielonej (43), Witosa (35), K. K. Wielkiego (32), Kochanowskiego (20), 3-go Maja (18), Zwierza (14), NMP (11), Kościuszki (10), Słowackiego (15), Krakowskiej (7), Kilińskiego, Konopnickiej, Jana II Sobieskiego (po 5), Krisego (4), Polnej (3), Monte Casino, Wypiańskiego, Floriana, Masarskiej, Wiejskiej, Krótkiej (po 2), po jednej na ulicach: Sienkiewicza, Sportowej, Viscardiego, Topolowej, Św. Anny, Południowej.

Tabela 6. Przestępstwa ogółem na terenie powiatu ropczycko-sędziszowskiego

	2016	2017	2018	2019	2020
Przestępstwa ogółem:	707	612	561	776	970
W tym o charakterze kryminalnym	410	308	310	464	569
o charakterze gospodarczym	138	156	115	147	229

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Jeśli chodzi o same przestępstwa w Gminie Ropczyce to w liczba przestępstw Gminy Ropczyce stanowi 50,5% przestępstw popełnionych ogółem w powiecie ropczycko sędziszowskim. Podobnie wygląda sprawa przestępstw gospodarczych i kryminalnych, których liczba w Gminie Ropczyce stanowi połowę przestępstw powiatu ropczycko-sędziszowskiego.

Tabela 7. Przestępstwa popełnione w Gminie Ropczyce w latach 2019-2020.

Kategoria przestępstwa	2019	2020
Ogólnie	330	490
Przestępstwa kryminalne	200	307
Kradzież cudzej rzeczy	20	25
Kradzież z włamaniem	28	23
Rozbój, wymuszenie rozbójnicze	0	0
Przestępstwa gospodarcze	75	113
Przestępstwa narkotykowe	12	12

Kierowanie pojazdem w stanie nietrzeźwości	29	40
---	----	----

Źródło: Komenda Powiatowa Policji w Ropczycach.

W kwestii bezpieczeństwa pożarowego w Gminie Ropczyce działa 12 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych w Gnojnicy Woli, Ropczycach-Chechły, Ropczycach-Witkowicach, Ropczycach, Małej, Lubzinie, Okoninie, Łączkach Kucharskich, Brzezówce, Niedźwiadzie, Ropczycach-Granicach, Gnojnicy Dolnej. Dwie z tych jednostek to jednostki szybkiego reagowania włączone do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego: OSP Ropczyce Śródmieście i OSP Lubzina.

Pomoc społeczna

Na terenie Gminy Ropczyce działa Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, które realizuje zadania z zakresu: pomocy społecznej, wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudniania osób niepełnosprawnych, przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony zdrowia psychicznego. W Gminie na przestrzeni 2016-2019 roku zmalała liczba osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej na terenie analizowanego obszaru o blisko 30%. Natomiast kwoty przyznawane na świadczenia zwiększyły się w tym czasie o 5%, czyli średnio 1,25% na rok. Zmniejszeniu uległa kwota zasiłków ogółem, natomiast kwota zasiłków pielęgnacyjnych pozostała na tym samym poziomie.

Tabela 8. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej wraz z kwotą wypłacanych świadczeń i zasiłków.

Gmina Ropczyce	J. m	Lata			
		2016	2017	2018	2019
Osoby korzystające ze środowiskowej pomocy społecznej	osoba	1082	908	836	776
Kwota świadczeń rodzinnych	tys. zł	10 572	11 158	10 976	11 117
Kwota zasiłków rodzinnych	tys. zł	5 287	5 335	5 150	4 704
kwota zasiłków pielęgnacyjnych	tys. zł	1 970	1 970	1 970	1 970

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS.

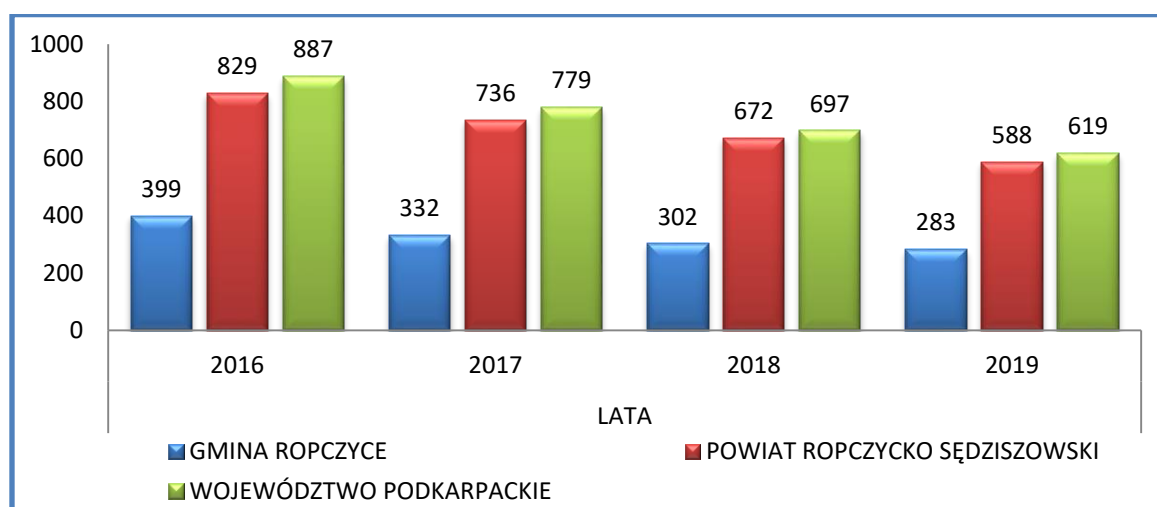
Na podstawie dostępnych z GUS danych wynika, że liczba beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej a w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców na przestrzeni lat uległa zmniejszeniu. W 2016 roku liczba korzystających z pomocy uległa znacznemu zmniejszeniu o blisko 30% na obszarze Gminy Ropczyce, o tyle samo na terenie powiatu i nieznacznie ponad 30% na tle całego województwa.

Tabela. 9. Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. ludności.

	2016	2017	2018	2019
Gmina Ropczyce	399	332	302	283
Powiat ropczycko-sędziszowski	829	736	672	588
Województwo Podkarpackie	887	779	697	619

Źródło: Główny Urząd Statystyczny.

Wykres 6. Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. ludności.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Głównego Urzędu Statystycznego.

Edukacja

Gmina Ropczyce zapewnia szeroki dostęp do edukacji na poziomie podstawowym i gimnazjalnym, a także do wychowania przedszkolnego. Na terenie powiatu ropczycko-sędziszowskiego działają także placówki na poziomie kształcenia ponadpodstawowego.

Dla placówek edukacyjnych na terenie Powiatu Ropczycko-Sędziszowskiego Organem Prowadzącym jest Powiat Ropczycko-Sędziszowski. Na terenie powiatu działają Szkoły Ponadpodstawowe: 3 licea ogólnokształcące (Liceum Ogólnokształcące im. Tadeusza Kościuszki w Ropczycach – 18 oddziałów, Liceum Ogólnokształcące im. ks. Piotra Skargi w Sędziszowie Małopolskim – 17 oddziałów, Liceum Ogólnokształcące Sportowe w Ropczycach (w ramach Zespołu Szkół im. k. dra Jana Zwierza w Ropczycach) – 4 oddziały), 3 technika (Technikum nr 1 w Sędziszowie Małopolskim – 12 oddziałów, Technikum nr 2 w Ropczycach (w ramach Zespołu Szkół Agro-Technicznych im. Wincentego Witosa w Ropczycach) – 22 oddziały, Technikum nr 1 w Ropczycach (w ramach Zespołu Szkół im. k. dra Jana Zwierza w Ropczycach) – 4 oddziały – 32 oddziały) oraz 3 branżowe szkoły I stopnia (Branżowa Szkoła I stopnia nr 1 w Ropczycach (w ramach Zespołu Szkół im. k. dra Jana Zwierza w Ropczycach) – 1 oddział, Branżowa Szkoła I stopnia nr 2 w Ropczycach (w ramach Zespołu Szkół Agro-Technicznych im. Wincentego Witosa

w Ropczycach) – 4 oddziały, Branżowa Szkoła nr 3 Specjalna (w ramach Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Ropczycach) – 4 oddziały). Ponadto w utrzymaniu powiatu są: Szkoła Podstawowa nr 4 w Ropczycach (w ramach Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Ropczycach) – 21 oddziałów, Szkoła Specjalna Przystosowująca do Pracy (w ramach Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Ropczycach) – 3 oddziały, Przedszkole Specjalne „Promyk” w Ropczycach - (w ramach Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Ropczycach) – 2 oddziały.

Liczba szkół w Gminach powiatu wygląda następująco:

- Ropczyce: szkoły podstawowe – 13, liczba oddziałów – 140 oddziałów, przedszkola – 9 (w tym 6 publicznych samorządowych), punkt przedszkolny – 1 (niepubliczny), oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych – 24
- Gmina Sędziszów Małopolski: szkoły podstawowe – 14, liczba oddziałów 131, przedszkola – 9 (w tym 4 publiczne samorządowe), punkt przedszkolny – 1, oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych – 23,
- Gmina Iwierzycze: szkoły podstawowe – 5, liczba oddziałów – 42, przedszkola – 1, liczba oddziałów – 5 oddziałów, oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych – 8
- Gmina Ostrów: szkoły podstawowe – 6, liczba oddziałów – 47, przedszkola – 2, oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych – 11
- Gmina Wielopole Skrzyńskie: szkoły podstawowe – 6, liczba oddziałów – 52, przedszkola – 1, liczba oddziałów - 4, oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych – 8

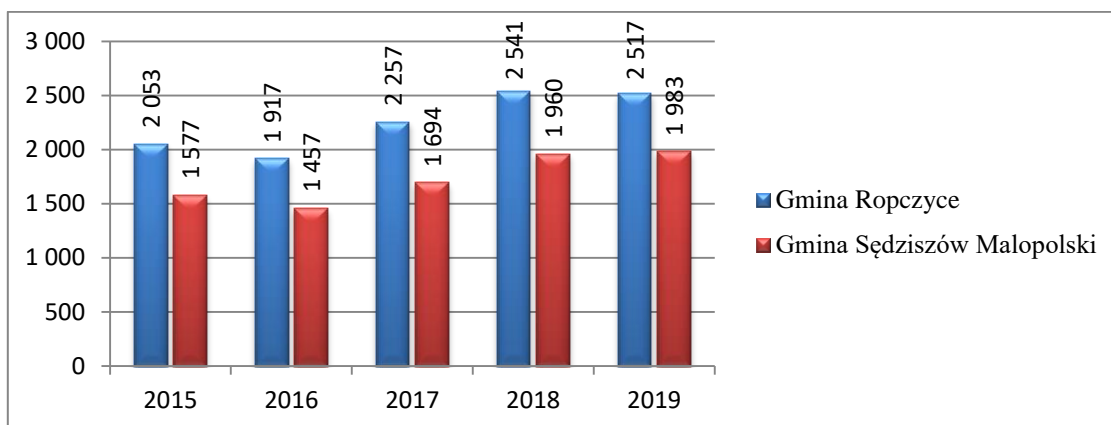
Analizując liczbę placówek oświatowych w Gminie Ropczyce należy stwierdzić, że pomimo posiadania jednej szkoły mniej niż w Gminie Sędziszów liczba oddziałów w placówkach jest większa. Obie gminy mają po 9 przedszkoli; Gmina Ropczyce ma 6 publicznych samorządowych a Sędziszów 4. W szkołach podstawowych w gminie Ropczyce jest 24 oddziały przedszkolne i tylko jeden mniej w Sędziszowie. Liczba osób w szkołach w tych dwóch gminach jest nieporównywalna. Pomimo tego, że te dwie gminy dysponują podobną liczbą placówek w Gminie Ropczyce jest zdecydowane większa ilość uczniów

Tabela 10. Ilość uczniów w szkołach na terenie Gmin Ropczyce i Sędziszów Małopolski.

	2015	2016	2017	2018	2019
Gmina Ropczyce	2 053	1 917	2 257	2 541	2 517
Gmina Sędziszów Małopolski	1 577	1 457	1 694	1 960	1 983

Źródło: Główny Urząd Statystyczny.

Wykres 7. Ilość uczniów w szkołach na terenie dwóch najbardziej zaludnionych gminy powiatu ropczycko-sędziszowskiego.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Głównego Urzędu Statystycznego.

Organizacje pozarządowe

Na terenie Gminy Ropczyce działa 39 organizacji pozarządowych. Większość tych podmiotów to kluby sportowe i uczniowskie, które działają przy placówkach oświatowych na terenie gminy. Do organizacji tych można zaliczyć:

1. Gminny Szkolny Związek Sportowy w Ropczycach
2. Klub Abstynenta Pro-Futuro
3. Klub Karate Kyokushin Ropczyce
4. Klub Siatkarski „Błękitni” Ropczyce
5. Ludowe Zespoły Sportowe w Małej
6. Ludowy Klub Sportowy „Inter” Gnojnica
7. Ludowy Klub Sportowy „Łopuchowa”
8. Ludowy Klub Sportowy „Strażak” Lubzina
9. Ludowy Uczniowski Klub Sportowy „Lubzina”
10. Ludowy Uczniowski Klub Sportowy „Syrena” Gnojnica
11. Miejski Klub Sportowy „Błękitni” Ropczyce
12. Międzyszkolny Uczniowski Klub Pływacki „Fala”
13. Polski Czerwony Krzyż Zarząd Rejonowy w Ropczycach
14. Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Zarząd w Ropczycach
15. Polski Związek Niewidomych Koło Powiatowe w Ropczycach
16. Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze
17. Ropczyckie Rowerowe Stowarzyszenie „Składak” w Ropczycach
18. Stowarzyszenie „Równać Szanse”
19. Stowarzyszenie Akademia Tenisa Stołowego BINGO w Ropczycach
20. Stowarzyszenie Artystyczne Orkiestr w Ropczycach

21. Stowarzyszenie Kobiet Gminy Ropczyce
22. Stowarzyszenie Na Rzecz Wsi Niedźwiada
23. Stowarzyszenie na rzecz wspierania Zespołu Szkół im. Ks. Dra. Jana Zwierza
24. Stowarzyszenie Przyjaciół Małej w Małej
25. Stowarzyszenie Przyjaciół Niedźwiady Dolnej
26. Stowarzyszenie Rodzin Katolickich Diecezji Rzeszowskiej
27. Stowarzyszenie Społeczno-Folklorystyczne „Halicz“
28. Stowarzyszenie Społeczno-Kulturalne Inicjatyw Twórczych w Ropczycach
29. Szkolny Klub Biegowy Strusia Pędziwiatra
30. Szkołka Piłkarska Soccer Ropczyce
31. Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Ropczyckiej
32. Uczniowski Klub Sportowy „Lider“
33. Uczniowski Klub Sportowy „Czekaj” Ropczyce
34. Uczniowski Klub Sportowy „Jedynka” w Ropczycach
35. Uczniowski Klub Sportowy „Łączki Kucharskie”
36. Uczniowski Klub Sportowy „Piątka”
37. Uczniowski Klub Sportowy „Sokół”
38. Uczniowski Klub Sportowy w Małej
39. Uczniowski Klub Sportowy w Niedźwiadzie Górnej

Frekwencja wyborcza

Aktywność społeczna mieszkańców mierzona jest między innymi dzięki frekwencji wyborczej mieszkańców gminy. W ostatnich wyborach prezydenckich 28.06.2020 roku frekwencja wyborcza w powiecie ropczycko-sędziszowskim w I turze wynosiła 67,03% w I turze i 69,80% w II turze. Zarówno w pierwszej, jak i drugiej turze wyborów Gmina Ropczyce zajęła 4 miejsce w powiecie pod kątem frekwencji. Gmina Ropczyce miała średnią frekwencję 69,22% w I turze wyborów. Najwyższa frekwencja powyżej 70% miała miejsce w Gnojnicy Dolnej (74,35%), Niedźwiadzie (74,80%), Osiedlu Północ (73,88%), Osiedlu Pietrzejowa (71,55%), Osiedlu Brzyzna (72,47%), Osiedlu Granice (73,76%). Najniższa frekwencja był w miejscowości Brzezówka i wynosiła 61,25%.

Stan ten potwierdza także sam proces przygotowania GPR, w ramach którego – mimo znaczącego rozpropagowania działań partycypacyjnych w jego ramach – udział społeczeństwa w nich był bardzo ograniczony. Ci, którzy jednak w tych działaniach wzięli udział mieli trudność w przyciągnięciu obywateli, jak i organizacji społecznych do aktywnego zaangażowania się w formułowanie GPR. Fakt ten tłumaczony był zniechęceniem „strony społecznej” do publicznej aktywności oraz wysokim stopniem nieufności. Wskazuje to na skalę wyzwania, jakie stanowi skuteczne wdrożenie programu.

4.1.2. Strefa gospodarcza

W gminie Ropczyce w roku 2020 w rejestrze REGON zarejestrowanych było 2 387 podmiotów gospodarki narodowej, z czego 1 934 (czyli blisko 75%) stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. W 2020 zarejestrowano 185 nowych podmiotów, a 78 zostało wyrejestrowano.

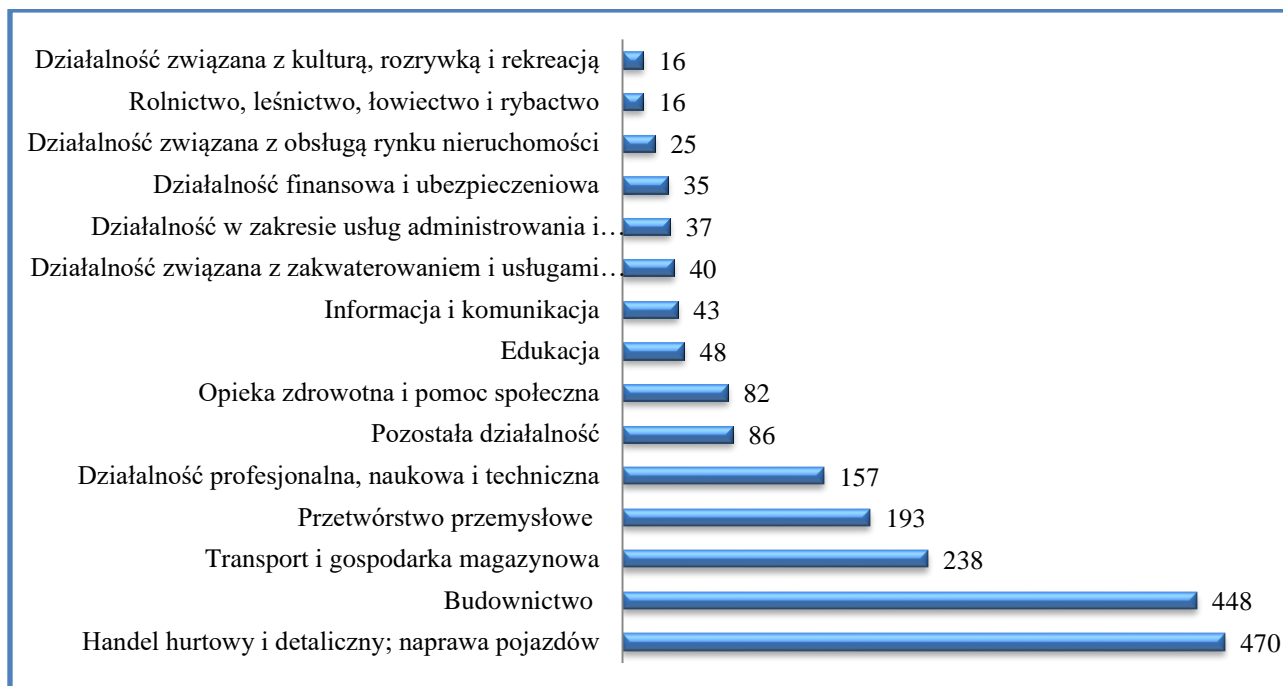
Tabela 11. Statystyka podmiotów gospodarczych w poszczególnych sektorach zarejestrowanych i wyrejestrowanych w Gminie Ropczyce w latach 2016-2020.

	2016	2017	2018	2019	2020
Rolnictwo, łowiectwo i rybactwo	26	25	24	23	21
Przemysł i budownictwo	542	559	597	651	711
Pozostała działalność	1643	1608	1598	1613	1655
Nowo zarejestrowane	215	177	208	195	185
Wyrejestrowane	170	176	171	125	78
Ogółem	2 211	2 192	2 219	2 287	2 387

Źródło: Główny Urząd Statystyczny.

Na 2020 rok podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru REGON w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców było 867. Na 1000 ludności wypada 87 podmiotów. Statystyka pokazuje, że na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym zarejestrowanych jest 142,2 podmioty. W klasie o wielkości średniej na 10 tys. mieszkańców przypada 7,6 podmiotów zatrudniających powyżej 49 osób (Źródło: Główny Urząd Statystyczny).

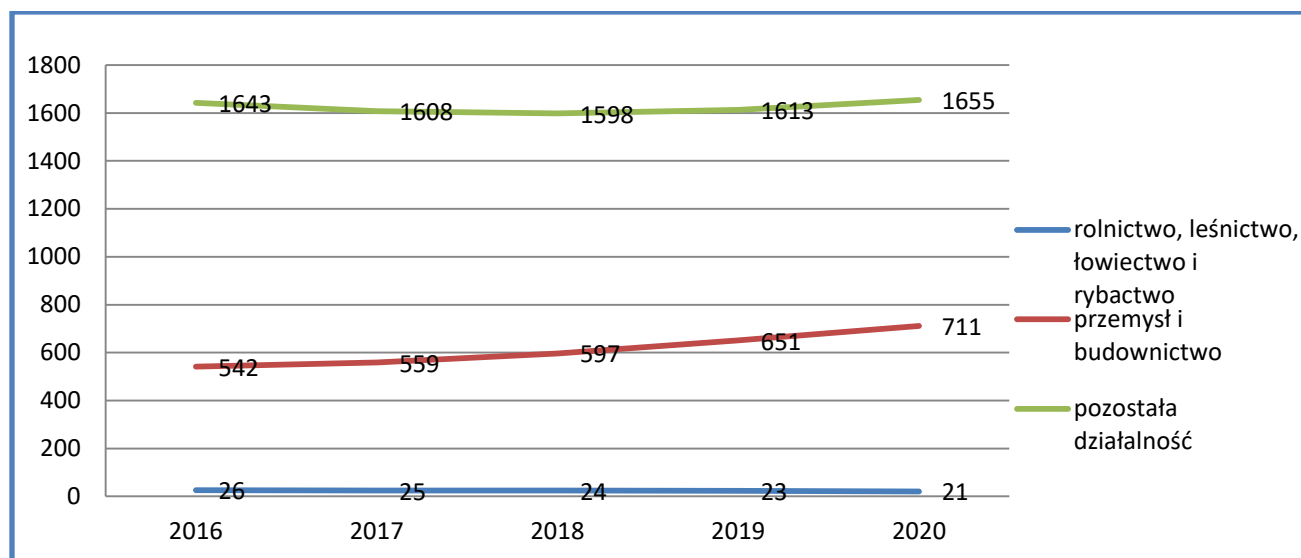
Wykres 8. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą według sekcji PKD 2007

Źródło: Główny Urząd Statystyczny.

Analizując rejestr pod kątem liczby zatrudnionych pracowników można stwierdzić, że najwięcej (2 291) jest mikro-przedsiębiorstw, zatrudniających 0 - 9 pracowników. 0,9% (21) podmiotów jako rodzaj działalności deklarowało rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo, przemysł i budownictwo jako swój rodzaj działalności deklarowało 29,8% (711) podmiotów, a 69,3% (1 655) podmiotów w rejestrze zakwalifikowana jest jako pozostała działalność. Wśród osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w Gminie Ropczyce najczęściej deklarowanymi rodzajami przeważającej działalności są handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (24.3%) oraz budownictwo (23.2%).

Wykres 9. Podmioty wg grup rodzajów działalności PKD 2007

Źródło: Główny Urząd Statystyczny.

Tabela 12. Podmioty wg klas wielkości

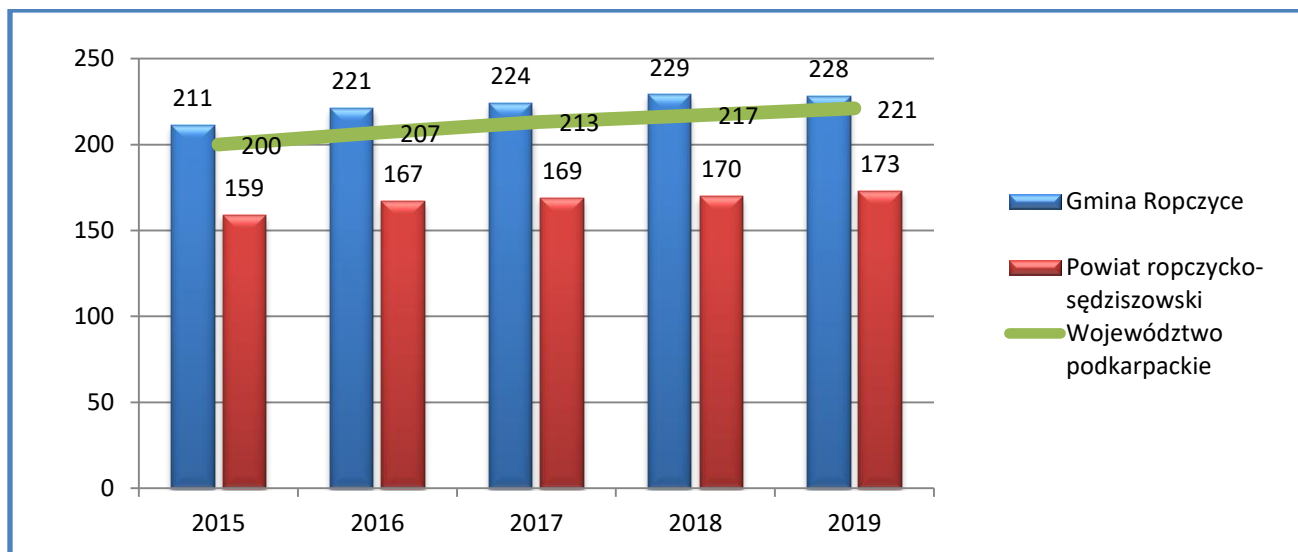
Podmioty wg klas wielkości	2016	2017	2018	2019	2020
Mikro-przedsiębiorstwa (0 - 9 zatrudnionych)	2114	2094	2120	2191	2291
Małe przedsiębiorstwa (10 - 49 zatrudnionych)	76	75	76	74	75
Średnie przedsiębiorstwa (50 - 249 zatrudnionych)	19	22	22	21	20
Duże przedsiębiorstwa (250 - 999 zatrudnionych)	2	1	1	1	1
Ogółem	2211	2192	2219	2287	2387

Źródło: Główny Urząd Statystyczny.

Wśród aktywnych zawodowo mieszkańców gminy Ropczyce 2 550 osób wyjeżdża do pracy do innych gmin, a 2 451 pracujących przyjeżdża do pracy spoza gminy - saldo przyjazdów i wyjazdów do pracy wynosi -99.

Na 1 tys. ludności w Gminie Ropczyce pracowało w latach 2015-2019 średnio 222,6 osób, czyli więcej niż w powiecie ropczycko-sędziszowskim, gdzie na 1000 osób pracowało w tych latach średnio 167,6 osób i więcej niż średnia dla województwa w tym okresie 213,6.

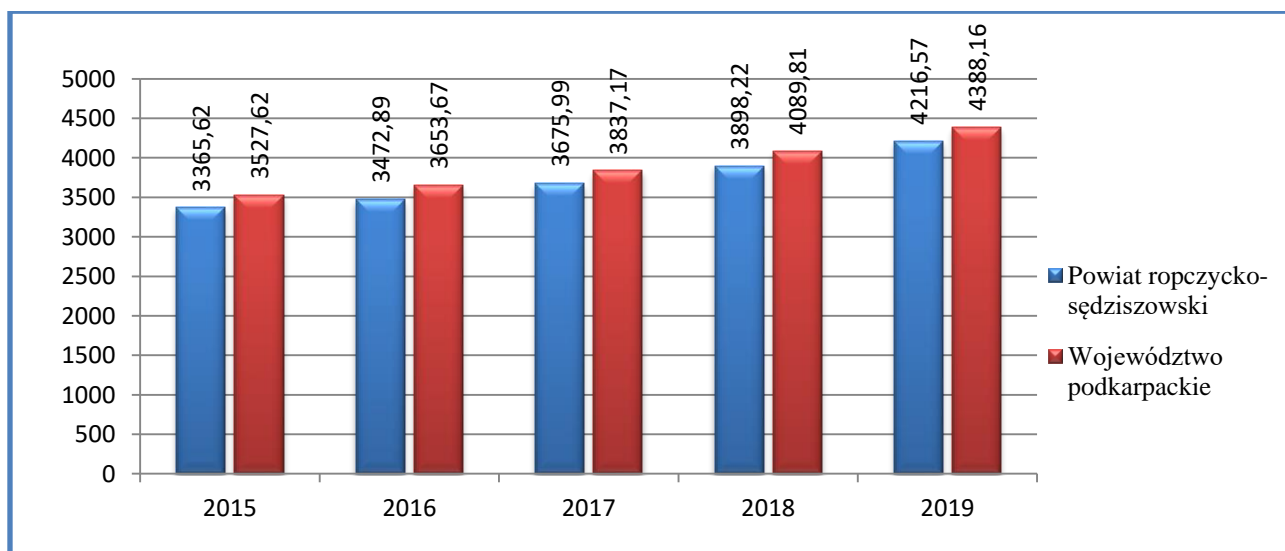
Wykres 10. Liczba osób pracujących na 1000 ludności w latach 2015-2019

Źródło: opracowanie własne na podstawie Głównego Urzędu Statystycznego.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto dla osób pracujących w powiecie ropczycko-sędziszowskim wyniosło w 2015 roku 3365,62 zł, a kolejnych latach wynagrodzenie to wzrastało stopniowo. W 2020 roku wynagrodzenie to wzrosło o ponad 20% w stosunku do 2015 roku. Średnie wynagrodzenie w powiecie ropczycko-sędziszowskim w latach 2015-2019 było niższe o ok. 3,9% w stosunku do województwa podkarpackiego w 2019 roku.

Wykres 11. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w latach 2015-2019

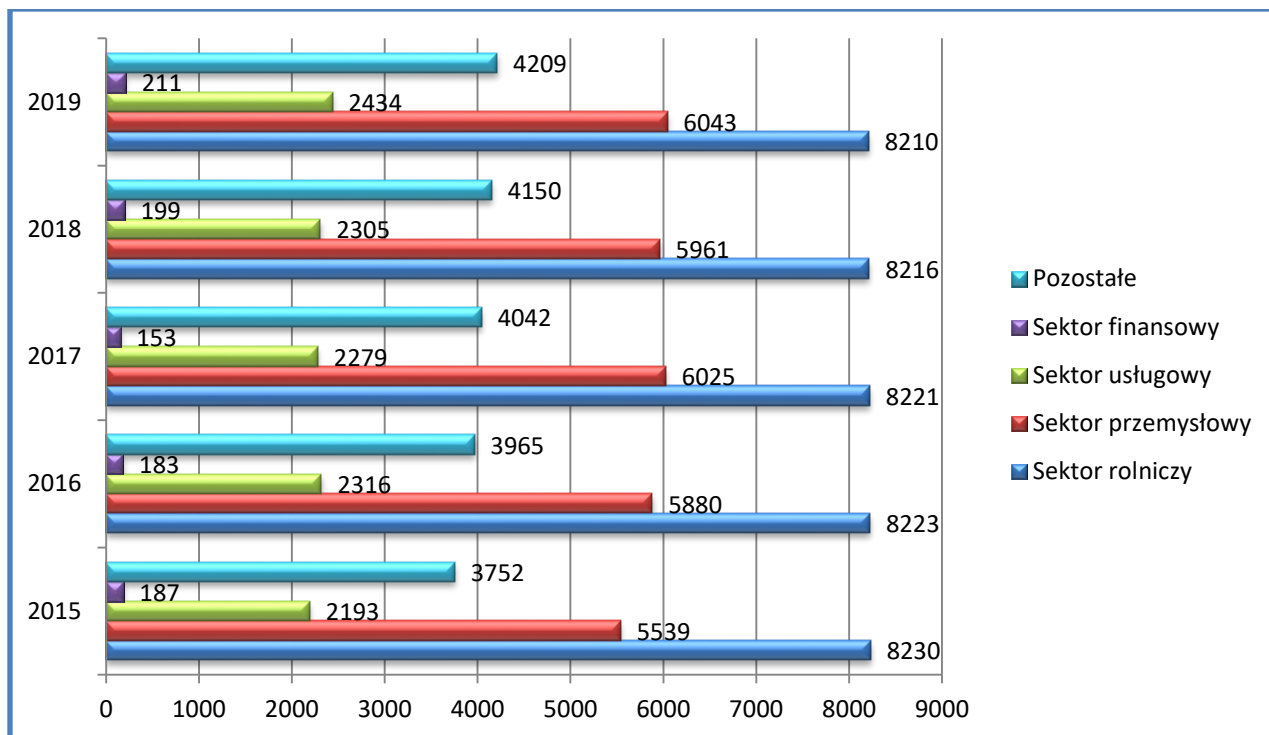

Źródło: opracowanie własne na podstawie Głównego Urzędu Statystycznego.

Większość osób w Gminie Ropczyce zatrudniona jest w sektorze rolnictwa. Aż 8 210 osób w 2019 roku – to niewiele mniej niż w 2015, kiedy to w tym sektorze zatrudnionych było tylko o 20 osób więcej. Drugim sektorem, w którym zatrudnionych jest najwięcej osób jest sektor przemysłowy. Tu sytuacja jest odwrotna – w 2015 w sektorze przemysłowym zatrudnionym było

5539 osób i liczba ta prawie co roku wzrastała, aż w 2019 roku osiągnęła 6043 zatrudnionych osób, czyli o 8,3% więcej niż w 2015 roku. W innych sektorach zatrudnionych było blisko 4 tys. osób rocznie. W tych latach osób zatrudnionych w usługach było od ok 2,2 – 2,4 tys. Najmniej osób zatrudnionych jest w sektorze finansowym.

Wykres 12. Liczba pracujących według sektorów w latach 2015-2019

Źródło: opracowanie własne na podstawie Głównego Urzędu Statystycznego.

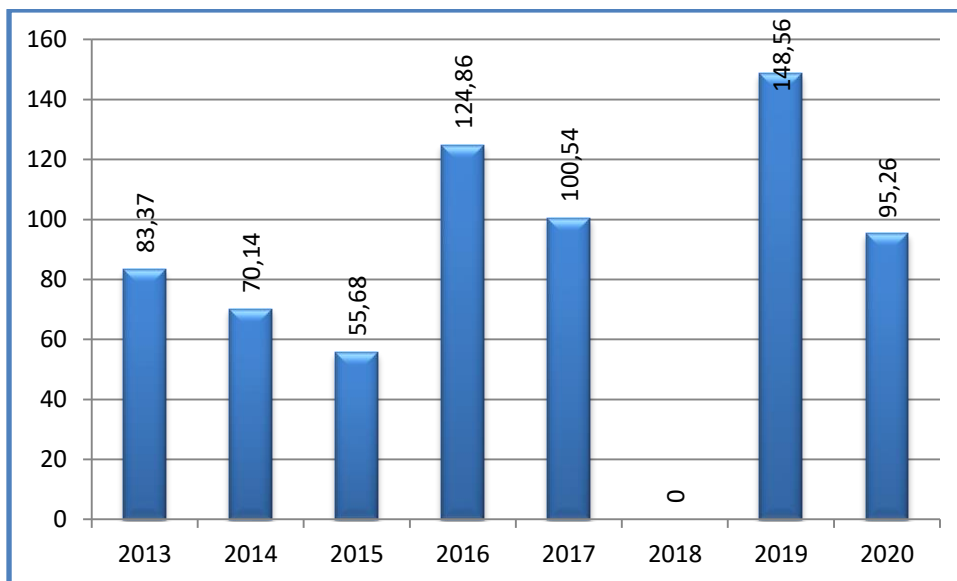
4.1.3. Strefa środowiskowa

Dbanie o środowisko jest bardzo ważnym aspektem funkcjonowania każdej jednostki administracyjnej. W ostatnich latach coraz większy nacisk kładzie się na dbałość o ten element. Na tą dziedzinę przeznaczają się coraz więcej nakładów finansowych. Gmina Ropczyce stara się wychodzić naprzeciw polskim i europejskim normom korzystając z programów służących wykorzystaniu odnawialnych źródeł energii, zmniejszaniu zanieczyszczeń bądź wspierając ekologię.

W ramach programu priorytetowego Funduszu Ochrony Środowiska obejmującego usuwanie wyrobów zawierających azbest, Gmina Ropczyce pozyskuje od wielu lat dotacje i realizuje przedsięwzięcia likwidacji wyrobów zawierających azbest. Udział gminy wynosi 15% kosztów kwalifikowanych.

W roku 2020 objęto wnioskiem o dotację wszystkie zgłoszone dotychczas wnioski, tj. 121 osób. Dotacja przyznana w zbyt niskiej wysokości pozwoliła na usunięcie azbestu tylko u 36 osób w ilości łącznej 95,26 ton.

Wykres 13. Ilość unieszkodliwionego azbestu na terenie Gminy Ropczyce w latach 2013-2020.

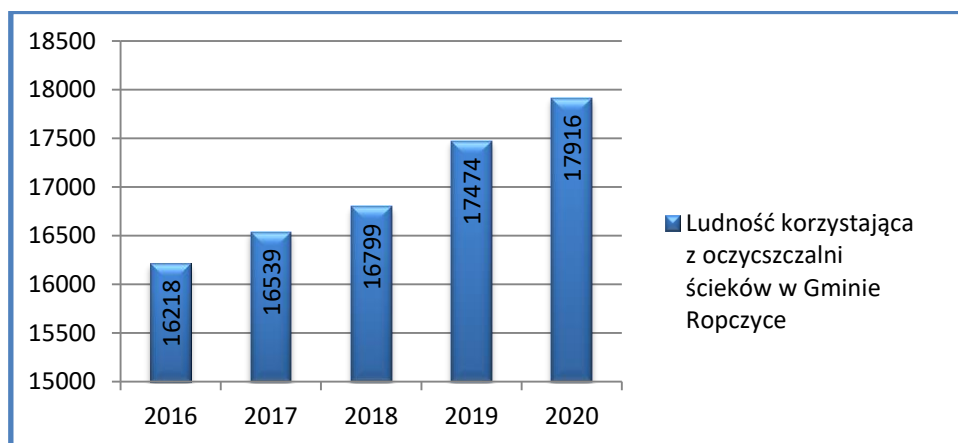

Źródło: Raport o stanie gminy Ropczyce (Ropczyce 2020).

Na terenie Gminy Ropczyce od 2016 roku działają dwie oczyszczalnie ścieków. Jedna biologiczna (na 4 oczyszczalnie w powiecie ropczycko-sędziszowskim) i jedna z możliwością podwyższonego usuwania biogenów (pierwsza taka w powiecie).

Z roku na rok w Gminie Ropczyce wzrasta liczba osób korzystających z oczyszczalni ścieków od ok. 2 do 4% wzrostu z roku na rok. Finalnie w 2020 roku liczba osób korzystających z oczyszczalni ścieków była wyższa o ponad 10% w stosunku do roku 2016.

Wykres 14. Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w Gminie Ropczyce.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego.

4.1.4. Strefa przestrzenno-funkcjonalna

W skład infrastruktury technicznej wchodzi urządzenia, sieci przemysłowe (instalacje: kanalizacyjna, wodociągowa, energetyczna, teleinformatyczna), drogi oraz zasoby mieszkaniowe. Wysoki stan infrastruktury technicznej wpływa na wysoką atrakcyjność regionu oraz wpływa na wzrost poziomu życia mieszkańców na tych obszarach.

Na terenie powiatu ropczycko-sędziszowskiego przeważają drogi o nawierzchni twardej, twardej ulepszonej oraz gruntowej. Ilość tych dróg kształtuje się na podobnym poziomie. W 2019 roku przeważająca ilość dróg gminnych stanowiły jednak drogi gruntowe (długość 368,3 km).

Tabela 13. Drogi publiczne gminne w powiecie ropczycko-sędziszowskim.

Drogi o nawierzchni:	2015	2016	2017	2018	2019
Twardej [km]	318,4	315,7	326	340,1	347
Twardej ulepszonej [km]	304	300,4	307,5	322,6	324,3
Gruntowe [km]	298,60	399,2	390,9	377,1	368,3

Źródło: Główny Urząd Statystyczny.

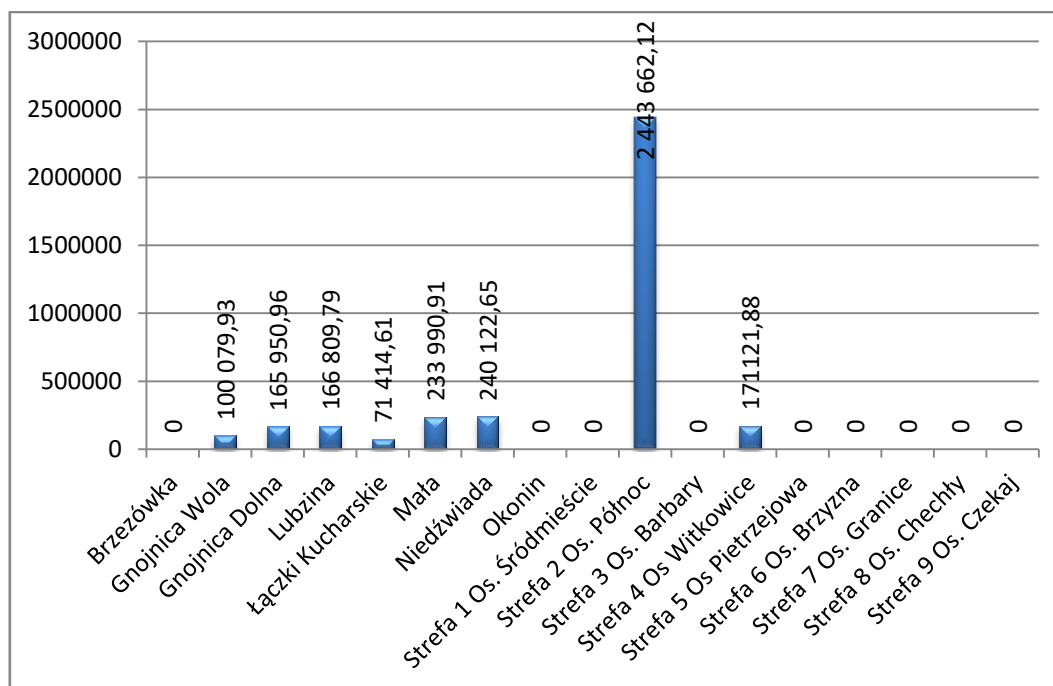
Dróg publicznych będących własnością powiatu jest w powiecie ropczycko-sędziszowskim odpowiednio mniej. Spośród tych dróg drogi twarde (241 km) i twarde ulepszone (240,2) mają prawie taką samą długość. Drogi gruntowe będące w utrzymaniu powiatu zajmują niecały 1 km (dokładnie 0,8 km) w 2019, kiedy to dla porównania w 2015 roku liczyły łącznie ponad 240 km.

Tabela 14. Drogi publiczne powiatowe w powiecie ropczycko-sędziszowskim.

Drogi o nawierzchni:	2015	2016	2017	2018	2019
Twardej [km]	242	243,7	243,7	243,7	241
Twardej ulepszonej [km]	236,2	242,1	242,1	242,1	240,2
Gruntowej [km]	240,2	1,9	1,4	1,4	0,8

Źródło: Główny Urząd Statystyczny.

Wykres 15. Nakłady inwestycyjne na drogi w Gminie.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Ropczyce.

4.1.5 Infrastruktura techniczna

Infrastruktura wodociągowa i kanalizacyjna

Liczba przyłączy sieci wodociągowej, prowadząca do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania stanowiła w 2020 roku w województwie podkarpackim 354 445 sztuk, w powiecie ropczycko sędziszowskim, z czego 13 675 przyłączy zlokalizowanych jest na terenie powiatu ropczycko-sędziszowskiego, co stanowi 3,86% terenu całego województwa. W samym powiecie Gmina Ropczyce pod względem przyłączy (29% wszystkich przyłączy z powiatu) zajmuje drugie miejsce zaraz po Gminie Sędziszów Małopolski (41%). Dla porównania Gmina Wielopole Skrzyńskie posiada jedynie 2% przyłączy z całego powiatu ropczycko-sędziszowskiego.

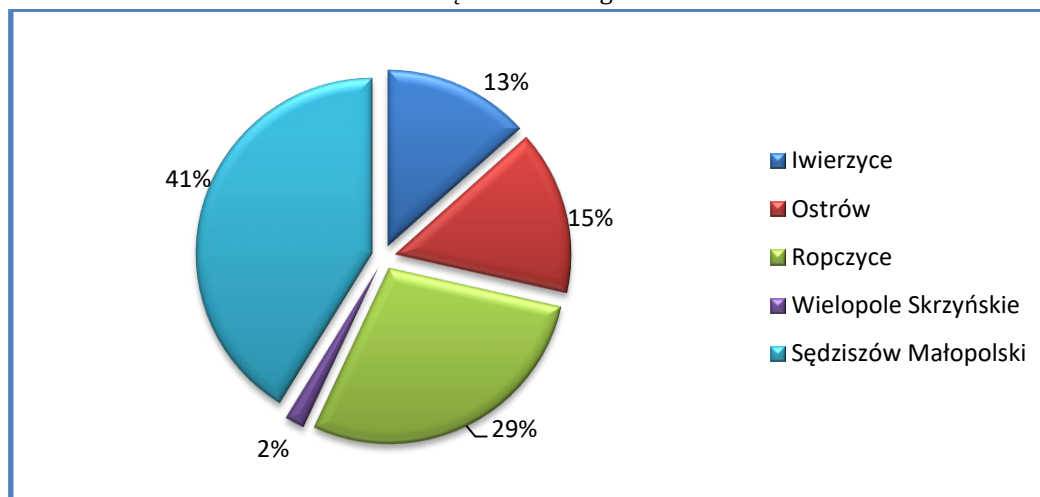
Tabela 15. Sieć wodociągowa w powiecie ropczycko-sędziszowskim. Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania.

[szt.]	2016	2017	2018	2019	2020
Podkarpackie	333 755	329 469	338 386	346 636	354 445
Powiat ropczycko-sędziszowski	12 882	12 448	13 116	13 389	13 675
Iwierzycy	1 733	1 674	1 749	1 787	1 829
Ostrów	1 960	1 990	2 023	2 055	2 074
Ropczyce	3 854	3 616	3 698	3 793	3 890
Wielopole Skrzyńskie	264	232	244	246	248

Sędziszów Małopolski	5 071	4 936	5 402	5 508	5 634
----------------------	-------	-------	-------	-------	-------

Źródło: Główny Urząd Statystyczny.

Wykres 16. Udział przyłączy wodociągowych w poszczególnych gminach powiatu ropczycko-sędziszowskiego.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Głównego Urzędu Statystycznego.

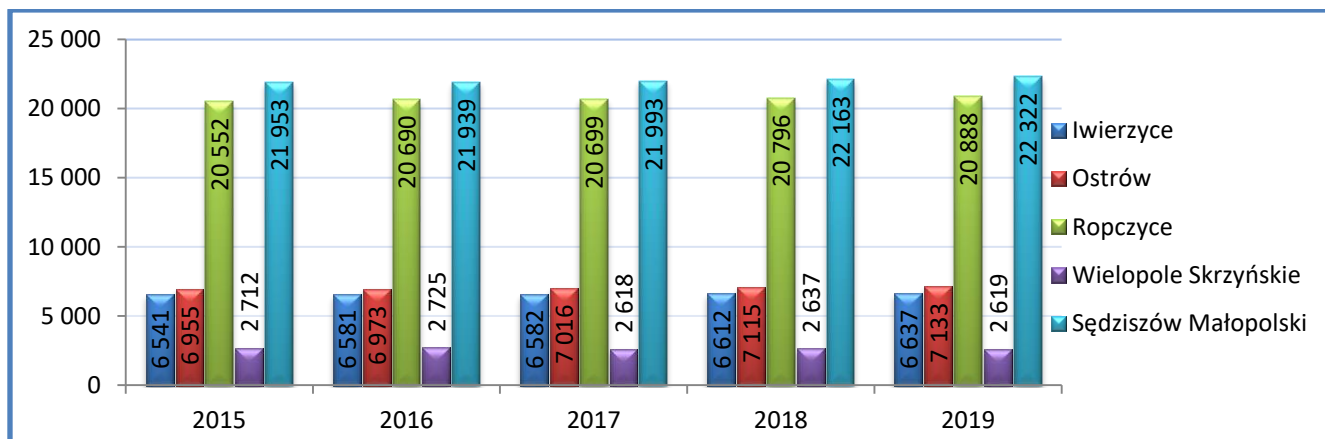
Tabela 16. Ludność korzystająca z sieci wodociągowej w powiecie ropczycko-sędziszowskim .

[osoba]	2015	2016	2017	2018	2019
Podkarpackie	1 710 852	1 715 137	1 718 462	1 723 692	1 727 479
Powiat ropczycko-sędziszowski	58 713	58 908	58 908	59 323	59 599
Iwierzycy	6 541	6 581	6 582	6 612	6 637
Ostrów	6 955	6 973	7 016	7 115	7 133
Ropczyce	20 552	20 690	20 699	20 796	20 888
Wielopole Skrzyńskie	2 712	2 725	2 618	2 637	2 619
Sędziszów Małopolski	21 953	21 939	21 993	22 163	22 322

Źródło: Główny Urząd Statystyczny.

W całym powiecie ropczycko-sędziszowskim liczba korzystających w 2019 roku z sieci wodociągowej wyniosła 59 599 użytkowników, co stanowi 3,45% wszystkich odbiorców wodociągów z województwa podkarpackiego. Z wodociągu w Gminie Ropczyce korzysta 35% użytkowników ze wszystkich mieszkańców powiatu, co daje Gminie Ropczyce drugie miejsce zaraz po Gminie Sędziszów Małopolski, gdzie odsetek osób korzystających z wodociągów wynosi 37,4 %. Gmina Wielopole Skrzyńskie posiada zaledwie 2 619 użytkowników linii wodociągowej, co stanowi zaledwie 4,3% korzystających z powiatu ropczycko-sędziszowskiego.

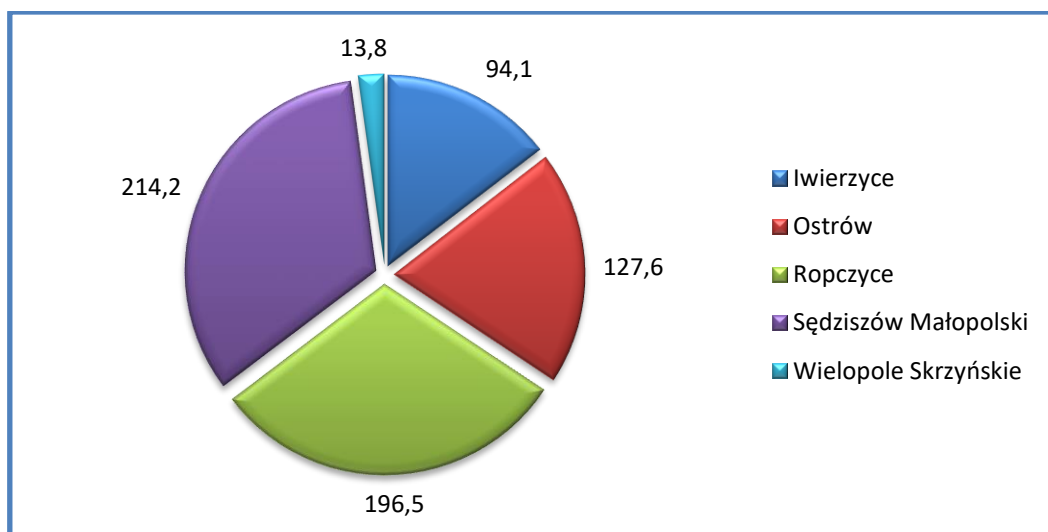
Wykres 17. Liczba osób korzystająca z sieci wodociągowej w powiecie ropczycko-sędziszowskim.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Głównego Urzędu Statystycznego.

Na terenie Gminy Ropczyce znajduje się sieć wodociągowa o długości ponad 196 km i zajmuje drugie w powiecie miejsce zaraz po Gminie Sędziszów Małopolski, gdzie sieć wodociągowa była dłuższa o niecałe 20 km.

Wykres 18. Długość km sieci wodociągowej w miejscowościach Gminy Ropczyce w 2020 r.

Źródło: Główny Urząd Statystyczny.

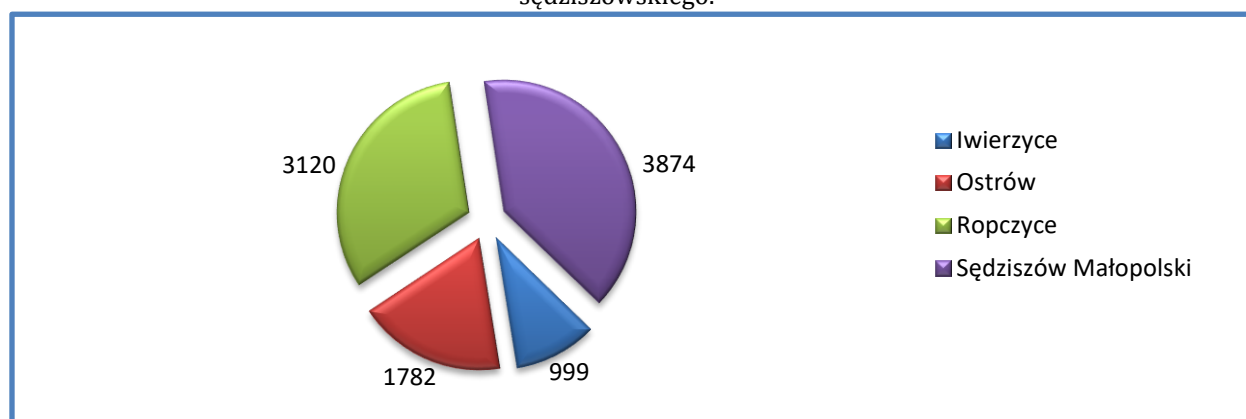
W powiecie ropczycko-sędziszowskim występuje sieć kanalizacyjna, jednakże jest mniej rozwinięta niż sieć wodociągowa, jednocześnie liczba użytkowników sieci kanalizacyjnej w powiecie jest mniejsza. Gmina Wielopole w odróżnieniu od Gminy Ropczyce dla przykładu ma duże braki w tej infrastrukturze. W 2020 roku liczba przyłączy sieci kanalizacyjnej w województwie podkarpackim szacowała się na poziomie 315 549 szt. W samym powiecie ropczycko-sędziszowskim liczba przyłączy wynosiła 9 775 szt. Obszar analizowanej Gminy Ropczyce miał odnotowanych 3 120 przyłączy, co stanowi 31,9% całego powiatu i zajmuje drugie miejsce w powiecie zaraz po Sędziszowie Małopolskim, który posiada przyłącza na poziomie 39,6%.

Tabela 17. Przyłącza kanalizacji prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania w powiecie ropczycko-średziszowskim.

[szt.]	2016	2017	2018	2019	2020
Podkarpackie	279 898	280 993	291 934	303 864	315 549
Powiat ropczycko-średziszowski	7 235	7 255	7 778	8 582	9 775
Iwierzycy	654	638	1 011	999	999
Ostrów	1 512	1 538	1 560	1 750	1 782
Ropczyce	2 493	2 317	2 378	2 454	3 120
Średziszów Małopolski	2 576	2 762	2 829	3 379	3 874

Źródło: Główny Urząd Statystyczny.

Wykres 19. Ilość przyłączy do sieci kanalizacyjnej poszczególnych gmin powiatu ropczycko-średziszowskiego.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Głównego Urzędu Statystycznego.

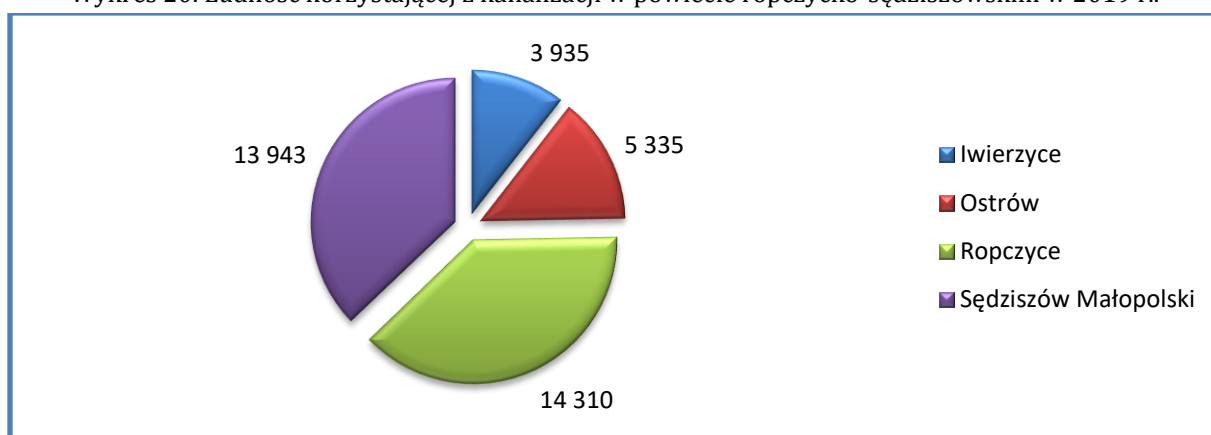
W związku z tym, iż sieć kanalizacyjna w powiecie jest słabiej rozwinięta od wodociągowej adekwatnie do tego mniejsza liczba mieszkańców z terenu powiatu ropczycko-średziszowskiego korzysta z infrastruktury kanalizacyjnej. Liczba korzystających osób w tym powiecie z sieci kanalizacyjnej wynosi 37 523 odbiorców, co stanowi 2,48% korzystających z kanalizacji w województwie podkarpackim. Na analizowanym obszarze podobnie jak w przypadku linii wodociągowej najwięcej osób korzystających z kanalizacji mieszka w gminach Średziszów Małopolski i Ropczyce.

Tabela 18. Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej w powiecie ropczycko-sędziszowskim.

[osoba]	2015	2016	2017	2018	2019
Podkarpackie	1 474 254	1 482 875	1 485 798	1 498 644	1 513 201
Powiat ropczycko-sędziszowski	34 507	34 721	35 146	36 270	37 523
Iwierzycy	3 209	3 227	3 210	3 951	3 935
Ostrów	4 919	4 972	5 029	5 121	5 335
Ropczyce	14 103	14 242	14 027	14 161	14 310
Sędziszów Małopolski	12 276	12 280	12 880	13 037	13 943

Źródło: Główny Urząd Statystyczny.

Wykres 20. Ludność korzystającej z kanalizacji w powiecie ropczycko-sędziszowskim w 2019 r..

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Głównego Urzędu Statystycznego.

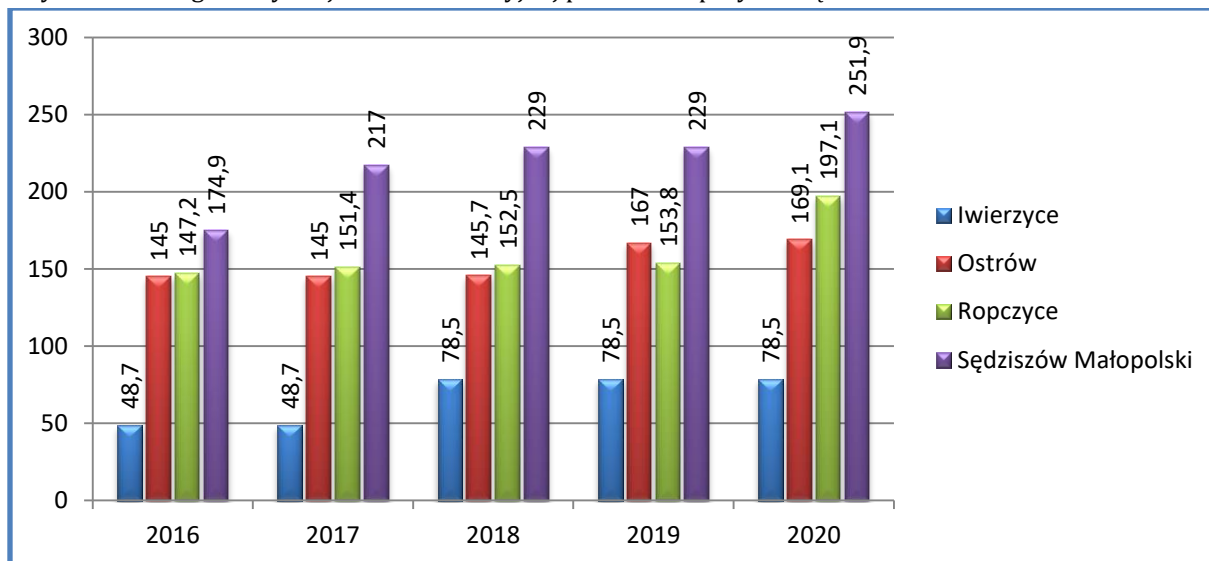
W ciągu ostatnich 5 lat zauważalna jest rozbudowa sieci kanalizacyjnej zarówno na tle całego województwa (10,2% dłuższa sieć w 2020 w porównaniu do 2016), jak i powiatu ropczycko-sędziszowskiego (sieć dłuższa o prawie 26%). W samym powiecie najbardziej skanalizowana jest Gmina Sędziszów Małopolski, której długość sieci kanalizacyjnej wynosi blisko 252 km.

Tabela 19. Długość sieci kanalizacyjnej w powiecie ropczycko-sędziszowskim.

[km]	2016	2017	2018	2019	2020
Podkarpackie	16 472,3	16 672,0	17 114,2	17 720,6	18 356,2
Powiat ropczycko-sędziszowski	515,8	562,1	605,7	628,3	696,6
Iwierzycy	48,7	48,7	78,5	78,5	78,5
Ostrów	145,0	145,0	145,7	167,0	169,1
Ropczyce	147,2	151,4	152,5	153,8	197,1
Sędziszów Małopolski	174,9	217,0	229,0	229,0	251,9

Źródło: Główny Urząd Statystyczny.

Wykres 21. Długość czynnej sieci kanalizacyjnej powiecie ropczycko-średziszowskim w latach 2016-2020.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Głównego Urzędu Statystycznego.

Infrastruktura teleinformatyczna

Na terenie powiatu ropczycko – średziszowskiego aktualnie dostęp do szerokopasmowego Internetu jest aktualnie ograniczony, co niewątpliwie należy uznać za barierę dla rozwoju społecznego i gospodarczego analizowanego obszaru.

Należy w tym zakresie wyróżnić Gminę Ropczyce i Gminę Średziszów Małopolski, które bezpłatnie udostępniły dostęp do bezprzewodowego Internetu w miejscach publicznych.

Gmina Ropczyce na ten właśnie cel pozyskała środki z programu WiFi4EU, natomiast Gmina Średziszów Małopolski bezpłatny Internet udostępnia w ramach współpracy z jednym z operatorów. Poza tym w ostatnich latach zwiększa się lista dostawców oferujących Internet światłowodowy w wielu miejscach. Kilka takich podmiotów świadczy również usługi na terenie Gminy Ropczyce.

4.2. Analiza SWOT

4.2.1. Strefa społeczna

	Zjawiska pozytywne	Zjawiska negatywne
	Mocne strony	Słabe strony
Cechy organizacji	<ul style="list-style-type: none"> • Dodatni przyrost naturalny, • Sprawnie funkcjonujący samorząd, • Wykształcona kadra pomocy społecznej, • Dobra infrastruktura pomocowa, • Dobre rozpoznanie środowiska lokalnego, 	<ul style="list-style-type: none"> • Wysoka stopa bezrobocia, • Niski poziom dochodów ludności, • Brak atrakcyjnych warunków zatrudnienia i ofert pracy dla młodych ludzi, • Brak mobilności zawodowej mieszkańców gminy, • Brak większych zakładów pracy,

	<ul style="list-style-type: none"> • Dobra współpraca z instytucjami i organizacjami gminnymi i powiatowymi; • Wsparcie dla osób starszych i osób w podeszłym wieku; • Poradnictwo specjalistyczne wysokiej jakości; • Duża liczba żłobków. 	<ul style="list-style-type: none"> • Niewystarczająca ilość organizacji pozarządowych działających w zakresie pomocy społecznej, • Długotrwałe uzależnienie części rodzin od pomocy społecznej, • Brak sieci poradnictwa specjalistycznego, • Słaby dostęp do lekarzy rodzinnych i specjalistycznych usług medycznych.
	Szanse	Zagrożenia
Cechy otoczenia	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwój jednorodzinne i wielorodzinne budownictwa mieszkaniowego, • Program przeciwdziałania bezrobociu, • Tworzenie nowych miejsc pracy, • Migracja ludności z miast na wieś, • Pozyskiwanie środków z Unii Europejskiej, Standardy zabezpieczenia społecznego przyjęte w UE, • Powstawanie nowych organizacji pozarządowych, • Rozwój wolontariatu, • Wzrost dochodów ludności, • Gminy partnerskie/dobra współpraca i promocja gminy, • Wzrost zainteresowania wypoczynkiem na wsi. • Uruchomienie gabinetów specjalistycznych. 	<ul style="list-style-type: none"> • Starzenie się społeczeństw • Bezrobocie, • Ubożenie społeczeństwa, • Odpływ z gminy ludzi młodych i wykształconych, • Pogarszające się warunki bytowe, • Patologie społeczne, • Bezrobocie, • Ubożenie społeczeństwa, • Odpływ z gminy ludzi młodych i wykształconych, • Pogarszające się warunki bytowe, • Patologie społeczne.

Analizując strefę społeczną zauważyć można, że mocne i słabe strony, jak i szanse i zagrożenia równoważą się. Na uwagę zasługuje fakt, że w gminie jest dodatni przyrost naturalny, rozwija się budownictwo mieszkalne, gmina prowadzi dobrą politykę pomocową. Na terenie gminy funkcjonuje duża liczba żłobków. Duży przyrost naturalny jest pozytywnym zjawiskiem, jednakże znaczna część społeczeństwa na tym obszarze boryka się z problemami bezrobocia, brakiem większych zakładów pracy i niskim poziomem dochodów, co z kolei powoduje ucieczkę ludzi młodych poza obszar gminy. Szansą naprawy tych negatywnych zjawisk jest przyciągnięcie inwestorów, budowa zakładów pracy, rozwój sektora rolno-spożywczego, w którym mieszkańcy mogliby znaleźć zatrudnienie.

4.2.2. Strefa gospodarcza

	Zjawiska pozytywne	Zjawiska negatywne
Cechy organizacji	Mocne strony	Słabe strony
	<ul style="list-style-type: none"> • Dodatnie saldo podmiotów zgłoszonych do ewidencji działalności gospodarczej, • Bliska odległość do aglomeracji miejskich: Rzeszowa, Dębicy, Strzyżowa, • Dobre warunki do rozwoju pozarolniczej działalności gospodarczej, • Dobrze rozwinięta sieć dróg (pobliska droga krajowa, wojewódzka; drogi powiatowe i gminne), • Dobrze rozwinięta sieć placówek usługowo-handlowych, • Dobra dostępność komunikacyjna m.in. linia kolejowa. 	<ul style="list-style-type: none"> • Mała liczba zakładów produkcyjnych, • Rozdrobnienie działek i gospodarstw rolnych, • Trudne ukształtowanie terenu, • Brak ulg podatkowych dla przedsiębiorców, • Brak terenów inwestycyjnych, • Brak inwestorów, • Brak zakładów przetwórstwa.
Cechy otoczenia	Szanse	Zagrożenia
	<ul style="list-style-type: none"> • Pozyskiwanie środków unijnych na rozwój rolnictwa i przedsiębiorczości, • Tworzenie programów dla rozwoju przedsiębiorczości i rolnictwa, • Dodatnie saldo podmiotów zgłoszonych do ewidencji działalności gospodarczej, • Stworzenie planów zagospodarowania przestrzennego, • Specjalizacja gospodarstw rolnych, • Rozwój przetwórstwa, • Stworzenie warunków dla rozwoju rzemiosła, • Stworzenie warunków dla rozwoju agroturystyki, • Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii, • Budowa łącznika Gminy Ropczyce z autostradą. 	<ul style="list-style-type: none"> • Brak zainteresowania ze strony inwestorów zewnętrznych, • Rosnące ceny paliwa i materiałów budowlanych, • Ograniczenia środowiskowe, • Niska opłacalność produkcji rolnej, • Biurokracja, wieloznaczność interpretacji przepisów prawa, • Emigracja ludzi młodych, wykształconych i przedsiębiorczych, • Koncentracja instytucji wspierających rozwój przedsiębiorczości w ośrodkach miejskich, • Brak zbytu na produkty rolne.

Analizując tabelę SWOT strefy gospodarczej można stwierdzić, że Gmina Ropczyce ma dogodne warunki do rozwoju działalności gospodarczej i inwestycyjnej; ma dobrą lokalizację i dobrze rozwiniętą sieć dróg, a także dobre położenie. Minusem dla tej lokalizacji jest brak bezpośredniego łącznika z autostradą, który stwarza pewne niedogodności; aczkolwiek jego budowa z pewnością stanowiłaby szansę dla tego regionu, łącznik mógłby zapewnić przyływ inwestorów i przedsiębiorców, a także innych podmiotów na te obszary. Na tym obszarze występują dobre warunki do rozwoju działalności jednakże brak jest dużych zakładów przetwórstwa oraz rynków zbytu dla działalności z sektora rolno-spożywczego. Szansą dla tej sfery byłoby znalezienie rynków zbytu

dla produkcji rolno-spożywczej i zakrzewienie tego rodzaju działalności w Gminie Ropczyce. Dobrym zjawiskiem jest duża liczba podmiotów gospodarczych funkcjonujących na obszarze Gminy Ropczyce. Negatywne zjawisko będące poważnym zagrożeniem to emigracja młodych ludzi poza teren gminy. Szansą dla utrzymania tych osób na tym terenie byłoby stworzenie dogodnych warunków do tworzenia i rozwoju działalności oraz zapewnianie miejsc stałego źródła dochodów.

4.2.3. Strefa środowiskowa

	Zjawiska pozytywne	Zjawiska negatywne
Cechy organizacji	Mocne strony	Słabe strony
	<ul style="list-style-type: none"> • Bogactwo walorów przyrodniczo-krajobrazowych, • Dobre warunki do rozwoju różnych form turystyki, • Duża liczba pieszych i rowerowych szlaków turystycznych w regionie, • Rozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjnej, 	<ul style="list-style-type: none"> • Słabo rozwinięta oferta gospodarstw agroturystycznych, • Brak inwestycji w odnawialne źródła energii, • Ukształtowanie terenu, tereny osuwiskowe, zalewowe.
Cechy otoczenia	Szanse	Zagrożenia
	<ul style="list-style-type: none"> • Możliwość pozyskania środków unijnych na rozwój turystyki i promocji gminy, • Stworzenie planów zagospodarowania przestrzennego, • Rozwój infrastruktury turystycznej, agroturystyki i wykorzystanie walorów krajobrazowych gminy, • Inwestycje w odnawialne źródła energii, • Powstanie miejsc dla aktywności i integracji mieszkańców, • Obszar chronionego krajobrazu Rezerwat Przyrody Szwajcaria Ropczycka. 	<ul style="list-style-type: none"> • Degradacja środowiska związana z działalnością człowieka, • Niewystarczające nakłady na ochronę środowiska, • Zanieczyszczenie środowiska poprzez nieekologicznie ogrzewanie budynków, • Zagrożenie powodziowe.

Strefa środowiska przyrodniczego, kultury, sztuki, sportu i rekreacji jest dobrze rozwinięta w gminie. Gmina posiada dogodne warunki dla rozwoju turystyki i rekreacji. Posiada bogactwo walorów przyrodniczych, które stanowią stabilną podstawę do rozwoju turystyki. Jest tu wiele szlaków pieszych i rowerowych mogących być zachętą do rozwoju turystyki, jednakże baza

noclegowo-gastronomiczna nie jest tak dobrze rozwinięta, brak jest gospodarstw turystycznych i agroturystycznych oferujących noclegi. W kwestiach środowiskowych i przyrodniczych zagrożeniem są tereny osuwiskowe powodziowe, które występują na obszarze Gminy Ropczyce. Szansą dla tych negatywnych zjawisk byłoby zabezpieczenie tych terenów. Braki w infrastrukturze turystycznej i noclegowej równoważy dobrze rozwinięta infrastruktura rekreacyjna i sportowa. Na terenie gminy jest dużo boisk i placów sportowo-rekreacyjnych dobrze zagospodarowanych i funkcjonalnych. Szansą do promocji turystyki jest potencjał niewykorzystany dotąd poprzez posiadanie obszaru chronionego krajobrazu jakim jest Rezerwat Przyrody Szwajcaria Ropczycka.

4.2.4. Strefa przestrzenno-funkcjonalna

	Zjawiska pozytywne	Zjawiska negatywne
Cechy organizacji	Mocne strony	Słabe strony
	<ul style="list-style-type: none"> • Korzystne położenie komunikacyjne - dobra dostępność komunikacyjna gminy • Bliskość ośrodka miejskiego (Rzeszów, Dębica), • Rozwój sieci dróg i poprawa jakości ich nawierzchni, • Dobre połączenie kolejowe wschód-zachód, • Bliskość autostrady A4, • Dobrze rozwinięty transport publiczny (PKS, PKP i transport prywatny). 	<ul style="list-style-type: none"> • Postępujący spadek liczby połączeń autobusowych wewnątrzgminnych, • Niewielka liczba chodników i ciągów rowerowych, • Mała ilość miejsc parkingowych na terenie gminy, • Niezadowalający stan dróg gminnych, • Niewystarczająca liczba mieszkań, socjalnych i komunalnych, • Ograniczona dostępność komunikacyjna do niektórych instytucji, • Wymagająca poprawy baza lokalowa ośrodka pomocy.
Cechy otoczenia	Szanse	Zagrożenia
	<ul style="list-style-type: none"> • Przygotowanie terenów inwestycyjnych, • Utrzymywanie jakości dróg na wysokim poziomie oraz pozyskiwanie kolejnych nakładów na poprawę jakości dróg. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zagrożenia wypadkowe spowodowane złą jakością nawierzchni dróg.

W analizie infrastruktury przestrzenno-funkcjonalnej jako mocne strony wskazać dobre położenie komunikacyjne i zadowalający stan dróg gminnych, bliskość autostrady i możliwość korzystania z różnych środków transportu publicznego. Słabe strony to przede wszystkim postępujący spadek połączeń komunikacji publicznej, w tym dojazdów do ważnych instytucji. Szansa dla wzrostu bezpieczeństwa jest budowa chodników na terenie całej gminy, utrzymanie stanu dróg i chodników na wysokim poziomie. Zagrożeniem jest nieutrzymywanie nawierzchni dróg na wysokim poziomie i brak dbałości o ten element infrastruktury.

4.2.5. Infrastruktura techniczna

	Zjawiska pozytywne	Zjawiska negatywne
Cechy organizacji	Mocne strony	Słabe strony
	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwój rodzinnego i wielorodzinnego budownictwa mieszkaniowego, • Dobrze rozwinięta sieć drogowa, informatyczna, wodociągowa, • Wysoki poziom gazyfikacji. 	<ul style="list-style-type: none"> • Bariery architektoniczne dla niepełnosprawnych, • Zniszczone budynki w centrum miasta, • Ograniczony dostęp do Internetu, • Niewystarczająca sieć kanalizacyjna, • System odbioru odpadów.
Cechy otoczenia	Szanse	Zagrożenia
	<ul style="list-style-type: none"> • Budowa szerokopasmowego Internetu na terenie gminy, • Rozwój sieć kanalizacyjnej i wodociągowej 	<ul style="list-style-type: none"> • Starzejąca się istniejąca infrastruktura, • Zagrożenia wypadkowe spowodowane złą jakością nawierzchni dróg.

W analizie infrastruktury technicznej jako mocne strony wskazać należy wysoki poziom budownictwa mieszkalnego jedno- i wielorodzinnego. Słabe strony to przede wszystkim bariery architektoniczne i niedostosowanie infrastruktury technicznej do osób z niepełnosprawnościami, wymagający poprawy system odbioru odpadów komunalnych oraz zły stan techniczny budynków w centrum miasta. Dużej poprawy wymagają sieć wodociągowa i kanalizacyjna. Szansą rozwoju gminy pod kątem rozwoju technologii jest budowa szerokopasmowego Internetu światłowodowego oraz przygotowanie terenów stricte inwestycyjnych pod działalność gospodarczą.

5. Diagnoza obszaru rewitalizacji

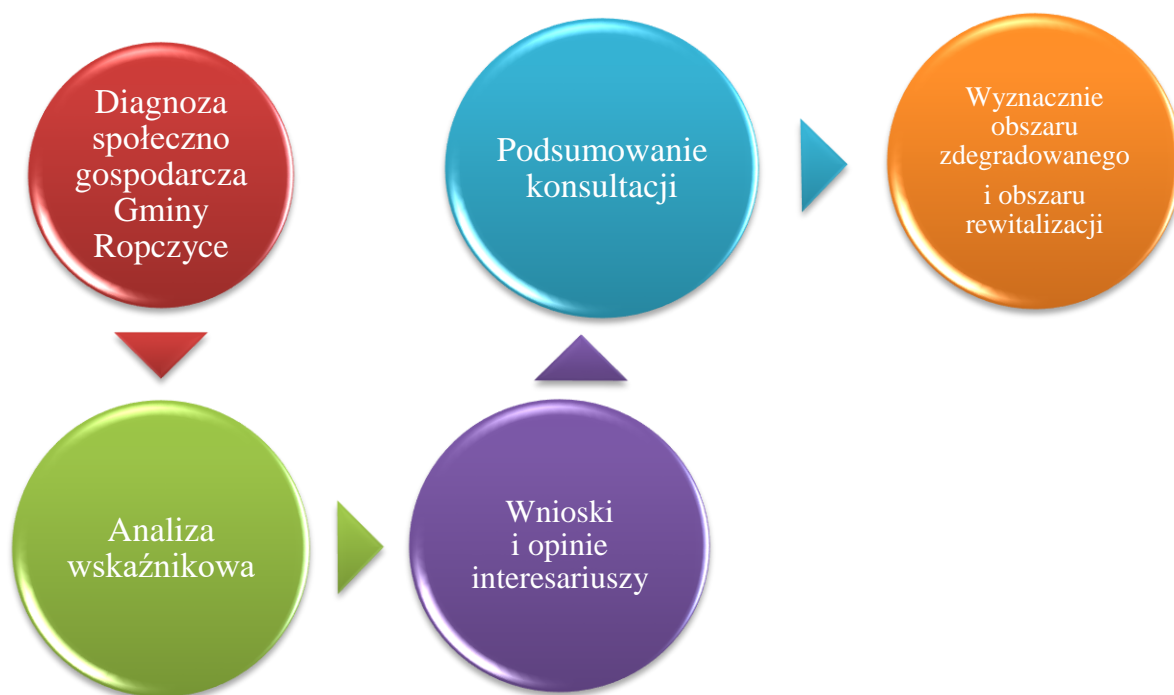
Zgodnie z faktem, iż rewitalizacja ma stanowić odpowiedź na zdiagnozowane problemy, stan kryzysowy przeanalizowany został na podstawie przeprowadzonej diagnozy: analizy wskaźnikowej i badania ankietowego, konsultacji społecznych interesariuszy wykonanej diagnozy oraz głosów interesariuszy. W ten sposób wybrane zostały obszary, na których występuje kumulacja zjawisk negatywnych. Analizie poddano również potencjał wszystkich obszarów w celu wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.

Obszar zdegradowany został wybrany na podstawie wskaźników opisanych w rozdziale 5.2. (Metodologia wyboru obszaru zdegradowanego i obszaru do rewitalizacji). Wszystkie dane zbierane były w podziale na sołectwa oraz strefy miasta Ropczyce. Pozwoliło to na dokonanie porównania wskazanych jednostek analitycznych i problemów, jakie je charakteryzują.

5.1. Metodologia wyboru obszaru zdegradowanego i obszaru do rewitalizacji

W poniższej tabeli zaprezentowano wszystkie wskaźniki, które zostały przeanalizowane na potrzeby delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Dane przedstawione zostały za lata 2011-2015, w zależności od danego wskaźnika, zgodnie z Instrukcją przygotowania programów rewitalizacji w zakresie wsparcia w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020. Wszystkie wskaźniki zostały przyrównane do średniej dla miasta i średniej wartości dla województwa.

Rysunek 2. Uproszczony schemat wyznaczania obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.

Źródło: Opracowanie własne.

Podczas wyznaczania obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Ropczyce zastosowano wskaźniki o charakterze ilościowym otrzymane z różnego rodzaju instytucji. Pozyskane dane dotyczyły 5 sfer: społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej. Dane zostały wyselekcjonowane zgodnie z podziałem na jednostki pomocnicze Gminy Ropczyce. Poniższe tabele prezentują rozkład tych danych.

Tabela 20. Podział Gminy Ropczyce na strefy podlegające analizie wskaźnikowej

Lp.	Nazwa	Ulice wchodzące w skład wskazanej strefy	Udział ludności	Udział ludności gminy
Obszar wiejski				
1.	Brzezówka	-	1 157	4,13 %
2.	Gnojnica Wola	-	962	3,43 %
3.	Gnojnica Dolna	-	1 262	4,5 %
4.	Lubzina	-	2 169	7,74 %
5.	Łączki Kucharskie	-	1 441	5,14 %
6.	Mała	-	1 361	4,85 %
7.	Niedźwiada	-	2 784	9,93 %
8.	Okonin	-	486	1,73 %
Ogółem obszar wiejski			11 622	41,45 %
Obszar miejski				
9.	Strefa 1 Osiedle Śródmieście	Bohaterów Nockowej, Bursztyna Władysława, Dębowa, Michała Grendysa, Kilińskiego, Kochanowskiego , Konopnickiej, Janusza Korczaka, Kościuszki, Krakowska, Krisego, Króla Kazimierza Wielkiego, Krótka, Księdza Doktora Jana Zwierza, Leopolda Lisa Kuli, Masarska nr nieparzyste od nr 1 do końca i nr parzyste do nr 2 do nr 28, Mickiewicza nr nieparzyste od nr 1 do 93 i nr parzyste od nr 2 do nr 70, Monte Cassino, Najświętszej Marii Panny, Parkowa nr nieparzyste od nr 1 do nr 17 i nr parzyste od nr 2 do nr 18, Polna, Rynek (plac), Sienkiewicza, Słowackiego, Sportowa, Świętej Barbary nr nieparzyste cała i nr parzyste od nr 2 do nr 32, Świętego Floriana, Topolowa, Wierzbowe Miasto, Wincentego Witosa nr nieparzyste od nr 1 do 15 i nr parzyste od nr 2 do nr 22, Wyspiańskiego, Księdza Kardynała Stefana Wyszyńskiego nr nieparzyste od nr 1 do nr 135 i numery parzyste od nr 2 do nr 148, Stanisława Viscardiego.	2 395	8,54 %
10.	Strefa 2	Adama Asnyka, Władysława Broniewskiego, Fryderyka Chopina, Kolejowa nr 15, Józefa Ignacego Kraszewskiego , Stanisława Moniuszki, Józefa Piłsudskiego numery	906	3,23 %

		nieparzyste od nr 41 do końca i nr parzyste od nr 28 do końca , Kazimierza Pułaskiego, Tadeusza Rataja.		
11.	Strefa 3	Armii Krajowej, Iwaszkiewicza, Konarskiego, Parkowa nr nieparzyste od nr 19 do końca, Piłsudskiego nr nieparzyste od nr 31 do nr 39 i nr parzyste od nr 20 do nr 26C, Siewierskiego, Świętej Barbary 40, S. Udzieli, Żeromskiego	3 759	13,41 %
12.	Strefa 4	Błonie nr nieparzyste od nr 3 do nr 9 i nr parzyste całość, Cicha, Kolonia, Wilhelma Macha nr 2, Mickiewicza nr nieparzyste od nr 127 do końca i nr parzyste od nr 98 do końca, Pałacowa, Rieczna, Rzeszowska, Majora Henryka Sucharskiego, Szkolna nr nieparzyste od nr 35 do końca i nr parzyste od nr 22 do końca, Torowa, Księdza Kardynała Stefana Wyszyńskiego nr nieparzyste od 385 do końca i nr parzyste od nr 450 do końca.	1 647	5,87 %
13.	Strefa 5	Błonie nr nieparzyste od nr 11 do końca, Wilhelma Macha nr nieparzyste od nr 9 do końca, Olszyny, Rolnicza, Spokojna nr nieparzyste od nr 1 do nr 5 i nr parzyste od nr 2 do nr 8, Szkolna nr nieparzyste od nr 1 do nr 33 i nr parzyste od nr 2 do nr 20, Księdza Kardynała Stefana Wyszyńskiego nr nieparzyste od nr 137 do nr 383 i nr parzyste od nr 150 do nr 448.	1 857	6,62 %
14.	Strefa 6	Błonie 1, Wilhelma Macha nr nieparzyste od nr 1 do nr 7 i nr parzyste od nr 4 do końca, Masarska nr parzyste od nr 30 do końca, Mickiewicz nr nieparzyste od nr 95 do nr 125 i nr parzyste od nr 72 do nr 96, Ogrodnicza, Spokojna nr nieparzyste od nr 7 do końca i nr parzyste od 10 do końca.	709	2,53 %
15.	Strefa 7	Borki Chechelskie, Leśna, Poręby Chechelskie, Wincentego Witosa nr nieparzyste od nr 17 do końca i nieparzyste od nr 24 do końca.	879	3,14 %
16.	Strefa 8	3 Maja, Podśłońce, Strażacka, Św. Anny, Wiejska, Zielona, Grunwaldzka.	2 846	10,15 %
17.	Strefa 9	Dworcowa, Kolejowa nr nieparzyste od nr 31 do końca i nr parzyste od nr 24 do końca, Kwiatowa, Łąkowa, Ogrodowa, Przemysłowa, Robotnicza, Generała Władysława Sikorskiego, Słoneczna, Warzywna.	1 418	5,06 %
Ogółem obszar miejski			16 416	58,55 %
Razem			28 038	-

Źródło: opracowanie własne, na podstawie wyżej przedstawionego podziału gminy miejsko-wiejskiej przeprowadzona została analiza wskaźnikowa, służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.

5.2. Lista wskaźników wykorzystanych w diagnozie

Tabela. 21. Analiza wskaźnikowa

Lp.	Zjawisko	Nazwa wskaźnika	Źródło danych	Metodologia obliczania wskaźnika	Średnia dla gminy	Średnia dla województwa
1. STREFA SPOŁECZNA						
1.1.	Przyrost naturalny	Przyrost naturalny w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Urząd Gminy Ropczyce (dane na dzień 31.12.2020 r.)	Przyrost naturalny dzielony przez liczbę ludności pomnożony przez 100.	0,10	0,22
1.2.	Saldo migracji	Saldo migracji na pobyt stały w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania	Urząd Gminy Ropczyce (dane na dzień 31.12.2020 r.)	Saldo migracji dzielone przez liczbę ludności oraz pomnożone przez 100	-0,06	-0,09
1.3.	Bezrobocie	Liczba długotrwale bezrobotnych w % bezrobotnych ogółem (liczba bezrobotnych ogółem wynosi 1866)	Powiatowy Urząd Pracy w Ropczycach (dane na dzień 31.12.2020 r.)	Liczba osób długotrwale bezrobotnych dzielona przez ogólną liczbę osób bezrobotnych podana w %	48 %	46 %
1.4.	Pomoc społeczna	Liczba osób korzystających ze świadczeń w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej (dane na dzień 31.12.2020 r.)	Liczba osób korzystających ze świadczeń dzielona przez liczbę ludności oraz pomnożona przez 100	1,69	3,39
1.5.	Pomoc społeczna dla osób niepełnosprawnych	Korzystający ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej (dane na dzień 31.12.2020 r.)	Liczba osób korzystających ze świadczeń z tytułu niepełnosprawności dzielona przez liczbę ludności oraz pomnożona przez 100	0,57	0,82
1.6.	Organizacje pozarządowe	Liczba organizacji pozarządowych na 100 osób wg miejsca zamieszkania	Urząd Gminy Ropczyce (dane na dzień 31.12.2020 r.)	Liczba organizacji pozarządowych w przeliczeniu na mieszkańców danego obszaru pomnożona przez 100	0,10	0,25
1.7.	Frekwencja wyborcza	Frekwencja wyborcza	PKW (dane z I tury wyborów prezydenckich 12 lipca 2020 r.)	Liczba osób głosujących podzielona przez liczbę osób uprawnionych do głosowania podana w %	69,27 %	63,37 %

1.8.	Przestępstwa na terenie miasta i gminy Ropczyce	Liczba stwierdzonych przestępstw ogółem w przeliczeniu na 100 wg faktycznego miejsca zamieszkania	Komenda Powiatowa Policji (dane na dzień 31.12.2020 r.)	Liczba popełnionych przestępstw na danym obszarze w stosunku do liczby ludności pomnożonej przez 100	1,49	1,52
2. STREFA GOSPODARCZA						
2.1.	Podmioty gospodarcze	Liczba nowo podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców	CEIDG (dane na dzień 31.12.2020 r.)	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w rejestrze CEIDG dzielona przez liczbę ludności oraz pomnożona przez 100	5,49	6,63
3. STREFA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA						
3.1.	Odsetek ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej	Odsetek osób korzystających z przyłącza kanalizacyjnego – z podziałem na miejscowości stan na 2020	Urząd Gminy Ropczyce (dane na dzień 31.12.2020 r.)	Odsetek osób korzystających z przyłącza kanalizacyjnego – z podziałem na miejscowości stan na 2020	61%	72%
4. STREFA TECHNICZNA						
4.1.	Długość nowych/ wyremontowanych dróg w Gminie Ropczyce	Długość zrealizowanych inwestycji drogowych przeprowadzonych na terenie Gminy Ropczyce w 2020 roku [m]	GUS, Urząd Gminy Ropczyce (*dane dla miejscowości archiwalne 2002 r.)	Długość zrealizowanych inwestycji drogowych przeprowadzonych na terenie Gminy Ropczyce w 2020 roku [m]	340 m	1722,5 m

Źródło: opracowanie własne.

Tab. 22. Analiza wskaźnikowa

Strefa		Społeczna								Gospodarcza	Przestrzenno-funkcyjna	Techniczna
		1.1.	1.2.	1.3.	1.4.	1.5.	1.6.	1.7.	1.8.			
Nazwa wskaźnika	Liczba ludności	Przyrost naturalny w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Saldo migracji na pobyt stały w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania	Liczba długotrwale bezrobotnych w % bezrobotnych ogółem (liczba bezrobotnych ogółem wynosi 1866)	Liczba osób korzystających ze świadczeń w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Korzystający ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania	Liczba organizacji pozarządowych na 100 osób wg miejsca zamieszkania	Frekwencja wyborcza	Przystępstwa na terenie miasta i gminy Ropczyce	Podmioty gospodarcze	Odsetek ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej	Długość nowych/wyremontowanych dróg w Gminie Ropczyce
Brzezówka	1157	0,52	1,38	48,78%	1,82	0,61	0,00	61,25%	1,28	4,58	75%	0
Gnojnicza Wola	962	0,83	-0,10	45,65%	2,49	0,83	0,00	68,04%		3,64	50%	370 m
Gnojnicza Dolna	1262	-0,87	0,08		2,06	0,71	0,16	74,35%		3,41	50%	380 m
Lubzina	2169	-0,09	0,18	54,95%	1,24	0,51	0,14	66,97%		5,26	95%	430 m
Łączki Kucharskie	1441	-0,21	-1,46	47,37%	1,67	0,49	0,14	67,18%		5,76	0	185 m
Mała	1361	-0,44	-1,25	50,00%	2,79	1,10	0,07	66,35%		4,11	0	1 103,00 m
Niedźwiada	2784	0,57	0,75	50,00%	1,22	0,32	0,25	74,80%		5,10	0	1 395,00 m
Okonin	486	0,41	0,41	40,00%	1,03	0,41	0,00	67,89%		6,58	0	0
Strefa 1 Os. Śródmieście	2395	-0,50	1,04	46,88%	2,13	0,88	0,71	69,12%	3,72	20,92	95%	0
Strefa 2 Os. Północ	906	1,32	1,21		1,32	0,22	0,00	73,88%	1,29	6,07	100%	1 320,00 m
Strefa 3 Os. Barbary	3759	0,21	1,14		0,88	0,32	0,08	68,18%		4,74	100%	0
Strefa 4 Os. Witkowie	1647	0,43	-2,31		1,52	0,67	0,12	69,40%		5,46	95%	605,00 m
Strefa 5 Os. Pietrzejowa	1857	0,05	1,08		0,81	0,32	0,00	71,55%		1,35	80%	0
Strefa 6 Os.	709	0,14	2,54		1,83	0,71	0,00	72,47%		2,40	80%	0

Brzyzna												
Strefa 7 Os. Granice	879	0,34	0,23		2,96	0,57	0,00	73,76%		3,64	85%	0
Strefa 8 Os. Chechły	2846	-0,53	0,67		1,51	0,35	0,00	66,83%		4,11	60%	0
Strefa 9 Os. Czekań	1418	0,35	-1,13		1,41	0,63	0,00	65,64%		6,14	80%	0
Średnia dla Gminy Ropczyce		0,10	-0,06	48%	1,69	0,57	0,10	69,22%	1,75	5,49	61%	340,00 m
Średnia dla Województwa Podkarpackiego		0,22	-0,09	46%	3,39	0,82	0,25	63,37%	1,52	6,63	72%	1722,5 m

Źródło: opracowanie własne.

5.3. Analiza zjawisk negatywnych

5.3.1. Wskaźniki strefa społeczna

Strefa społeczna jest bardzo istotna z punktu widzenia procesu rewitalizacji. Została poddana analizie, dzięki której wyprowadzono wskaźniki pokazujące kondycję poszczególnych jednostek statystycznych. Wartość wskaźników wyprowadzono z liczby bezwzględnej osób w poszczególnych kategoriach, którą przeliczono na 100 faktycznej liczby mieszkańców poszczególnych jednostek statystycznych oraz całej Gminy Ropczyce. Umożliwia to porównanie wartości wskaźnika pomiędzy jednostkami statystycznymi oraz w stosunku do wartości średniej dla całej Gminy.

Tabela 23. Analiza zjawisk negatywnych strefy społecznej.

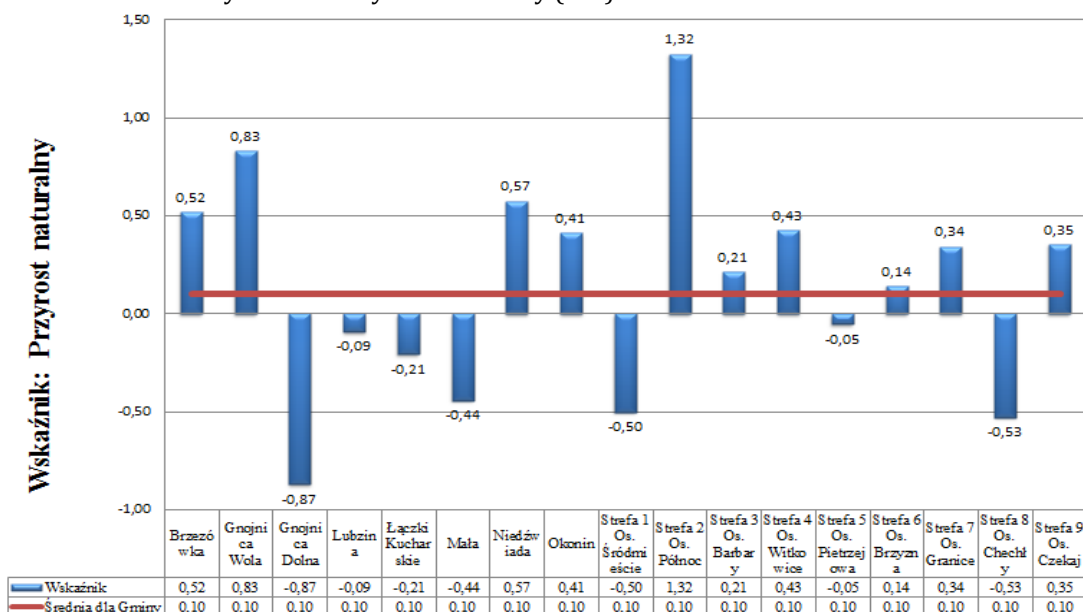
Wskaźnik porównawczy	1.1. Przyrost naturalny w przeliczeniu na 100 mieszkańców		1.2. Saldo migracji na pobyt stały w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania		1.3. Liczba długotrwale bezrobotnych w % bezrobotnych ogółem (liczba bezrobotnych ogółem wynosi 1866)		1.4. Liczba osób korzystających ze świadczeń w przeliczeniu na 100 mieszkańców		1.5. Korzystający ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania		1.6. Liczba organizacji pozarządowych na 100 osób wg miejsca zamieszkania		1.7. Frekwencja wyborcza		1.8. Przepięstwa na terenie miasta i gminy Ropczyce		Suma punktów zjawisk negatywnych
Brzezówka	0,52	0	1,38	1	48,78%	1	1,82	1	0,61	1	0,00	1	61,25%	1	1,28	0	6
Gnojnica Wola	0,83	0	-0,10	0	45,65%	0	2,49	1	0,83	1	0,00	1	68,04%	1		0	4
Gnojnica Dolna	-0,87	1	0,08	1		0	2,06	1	0,71	1	0,16	0	74,35%	0		0	4
Lubzina	-0,09	1	0,18	1		54,95%	1	1,24	0	0,51	0	0,14	0	66,97%		1	0
Łączki Kucharskie	-0,21	1	-1,46	0	47,37%	0	1,67	0	0,49	0	0,14	0	67,18%	1		0	2
Mała	-0,44	1	-1,25	0	50,00%	1	2,79	1	1,10	1	0,07	1	66,35%	1		0	6
Niedźwiada	0,57	0	0,75	1	50,00%	1	1,22	0	0,32	0	0,25	0	74,80%	0		0	2
Okonin	0,41	0	0,41	1	40,00%	0	1,03	0	0,41	0	0,00	1	67,89%	1		0	3
Strefa 1 Os. Śródmieście	-0,50	1	1,04	1	46,88%	0	2,13	1	0,88	1	0,71	0	69,12%	1		3,72	1
Strefa 2 Os. Północ	1,32	0	1,21	1		0	1,32	0	0,22	0	0,00	1	73,88%	0	0	2	
Strefa 3 Os. Barbary	0,21	0	1,14	1		0	0,88	0	0,32	0	0,08	1	68,18%	1	0	3	
Strefa 4 Os. Witkowie	0,43	0	-2,31	0		0	1,52	0	0,67	1	0,12	0	69,40%	0	0	1	
Strefa 5 Os. Pietrzejowa	0,05	1	1,08	1		0	0,81	0	0,32	0	0,00	1	71,55%	0	1,29	0	3
Strefa 6 Os. Brzyczna	0,14	0	2,54	1		0	1,83	1	0,71	1	0,00	1	72,47%	0	0	4	
Strefa 7 Os. Granice	0,34	0	0,23	1		0	2,96	1	0,57	1	0,00	1	73,76%	0	0	4	
Strefa 8 Os. Chechły	-0,53	1	0,67	1		0	1,51	0	0,35	0	0,00	1	66,83%	1	0	4	
Strefa 9 Os. Czekał	0,35	0	-1,13	0		0	1,41	0	0,63	1	0,00	1	65,64%	1	0	3	
Wartość średnia dla gminy	0,10	-	-0,06	-	48%	-	1,69	-	0,57	-	0,10	-	69,22%	-	1,75	-	-
Wartość średnia dla województwa	0,22	-	-0,09	-	46%	-	3,39	-	0,82	-	0,25	-	63,37%	-	1,52	-	-
Wartość referencyjna gminy (poniżej lub powyżej średniej dla woj.)	poniżej		poniżej		powyżej		poniżej		poniżej		poniżej		powyżej		powyżej		-

Źródło: opracowanie własne.

Strefa społeczna:

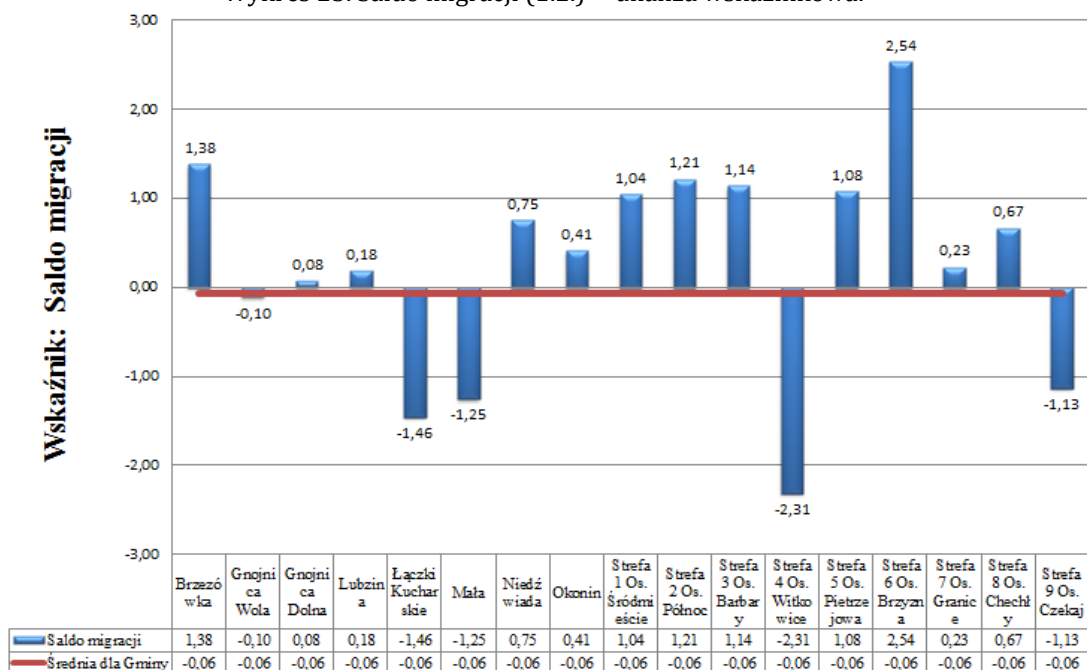
- przyrost naturalny (1.1.) – w gminie występuje ujemny przyrost naturalny w 7 obszarach: Gnojnica Dolna, Lubzina, Łączki Kucharskie, Mała, Osiedle Śródmieście, Osiedle Pietrzejowa, Osiedle Chechły. Pozostałe obszary mają dodatni przyrost naturalny;
- saldo migracji na pobyt stały (1.2.) – również stanowi jeden z najważniejszych czynników kształtujących liczbę ludności na danym obszarze. W analizowanych miejscowościach tylko 5 obszarów charakteryzuje niższym niż średni dla Gminy ujemnym saldem migracji, pozostałe obszary cechuje wyższa wartość migracji;
- liczba długotrwale bezrobotnych w % bezrobotnych ogółem (1.3.) – na terenie Gminy Ropczyce największy odsetek osób długotrwale bezrobotnych w liczbie bezrobotnych ogółem występuje w miejscowości Lubzina. Wynosi on tam 54,95%, gdzie średnia dla gminy wynosi 48%.
- największy odsetek korzystających z pomocy społecznej (1.4.) w Gminie Ropczyce w przeliczeniu na 100 mieszkańców znajduje się na osiedlu Granice (gdzie wskaźnik wynosi 2,96 pkt), w miejscowości Mała (2,79 pkt), w Gnojnicy Woli (2,49) i na osiedlu Śródmieście (2,13), odbiegają znacznie od średniej dla Gminy, która wynosi 1,69;
- liczba osób niepełnosprawnych, korzystających z pomocy społecznej na terenie Gminy Ropczyce w przeliczeniu na 100 mieszkańców (1.5.) największa jest w miejscowości Mała, gdzie wskaźnik jest na poziomie 1,10, na Osiedlu Śródmieście (0,88), w Gnojnicy Woli (0,83).
- liczba organizacji pozarządowych na 100 osób wg miejsca zamieszkania (1.6) – najczęściej organizacji pozarządowych na 100 mieszkańców przypada w centrum Gminy, czyli na obszarze miejskim, a dokładniej w Śródmieściu, wskaźnik wynosi tam 0,71. Podyktowane jest to faktem, usytuowania tutaj wszystkich ważnych ośrodków urzędowych oraz innych instytucji oraz tym, że jest tutaj dogodna lokalizacja z każdego miejsca w gminie. Kolejną miejscowością, która się wyróżnia w tym aspekcie jest Niedźwiada, gdzie wskaźnik ten utrzymuje się na poziomie 0,25. Negatywnym zjawiskiem w gminie jest kilka miejscowości w gminie, w której nie funkcjonują żadne organizacje pozarządowe, które posiadałyby formę prawną, są to miejscowości i regiony: Brzezówka, Gnojnica Wola, Okonin, Osiedla: Północ, Pietrzejowa, Brzyzna, Granice, Chechły, Czekaj;
- frekwencja wyborcza (w I turze wyborów prezydenckich w 2020 roku) - analiza aktywności wyborczej mieszkańców Gminy Ropczyce pokazuje, że wiele jednostek administracyjnych z obszaru Gminy nie czuje potrzeby społecznej angażowania się w życie publiczne. Ponad połowa mieszkańców gminy uczestniczyła w I turze wyborów prezydenckich w 2020. Liczba głosujących w gminie Ropczyce jest wyższa (69,22%) od liczby głosujących w województwie podkarpackim (63,37%). Nie mniej jednak znaczna część mieszkańców w gminie nie uczestniczyła w tej możliwości. Najmniej głosujących pochodziło z regionów: Brzezówki, Gnojnicy Woli, Lubziny, Łączek Kucharskich, Małej, Okonia, Osiedla Śródmieście, Osiedla Chechły i Osiedla Czekaj.
- w Gminie Ropczyce jest duży odsetek przestępstw (wskaźnik 1,75) – jest wyższy niż wskaźnik dla województwa (1,52). Największa liczba przestępstw odnotowana jest na terenie miejskim, w obszarze Śródmieścia. (centrum miasta). W całej gminie odnotowano 419 przestępstw. 149 na obszarach wiejskich i 270 na terenie miejskim. Zaskakujący jest fakt, że na 270 przestępstw stwierdzonych na terenie miejskim na 8 osiedlach – najczęściej bo ponad 1/3 (81 zdarzeń) stwierdzona była na osiedlu Śródmieście.

Wykres 22. Przyrost naturalny (1.1.) – analiza wskaźnikowa.

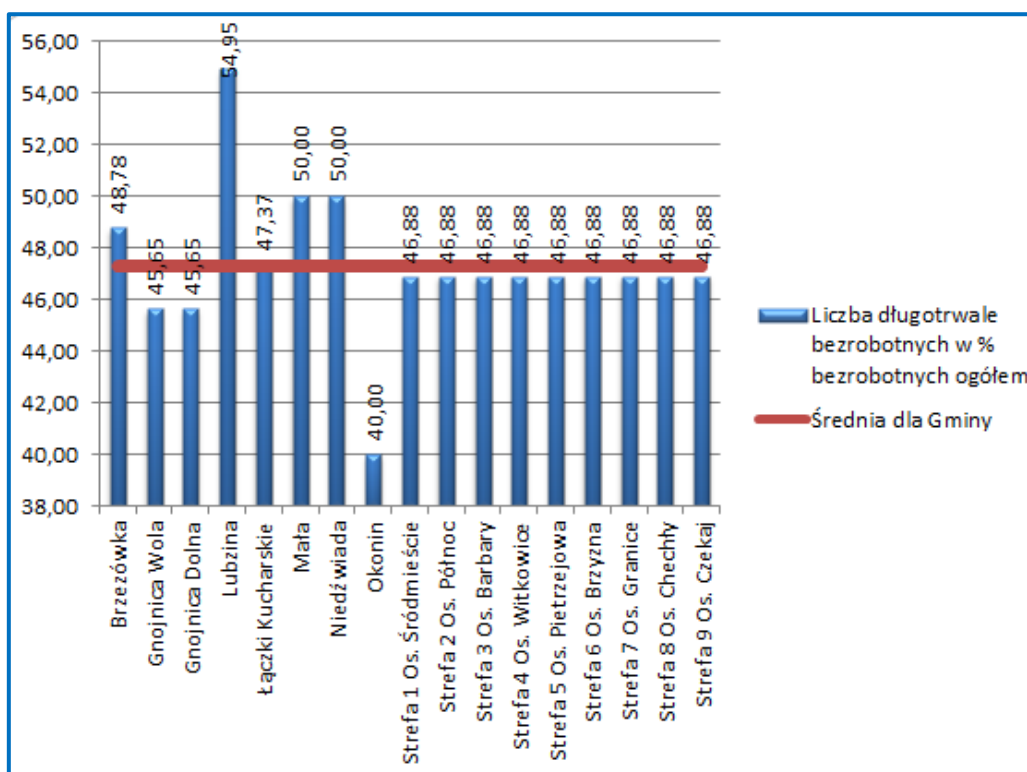
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Ropczyce.

Wykres 23. Saldo migracji (1.2.) – analiza wskaźnikowa.

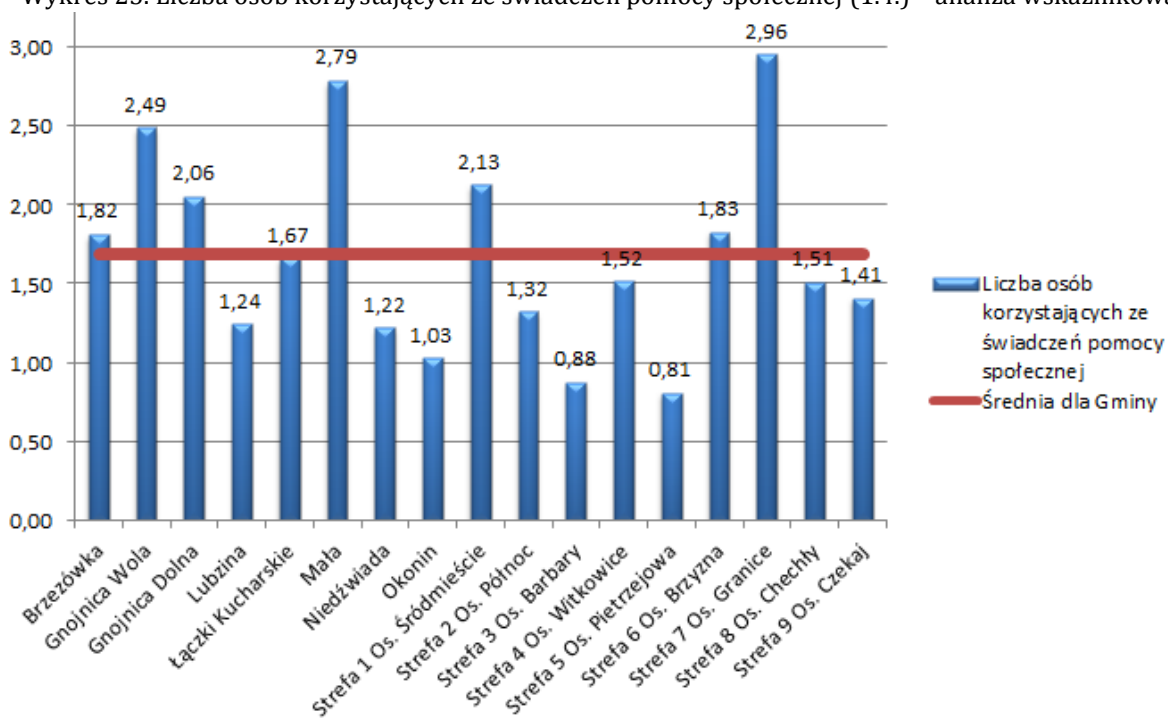
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UG Ropczyce.

Wykres 24. Liczba długotrwale bezrobotnych w % bezrobotnych ogółem (1.3.) – analiza wskaźnikowa.

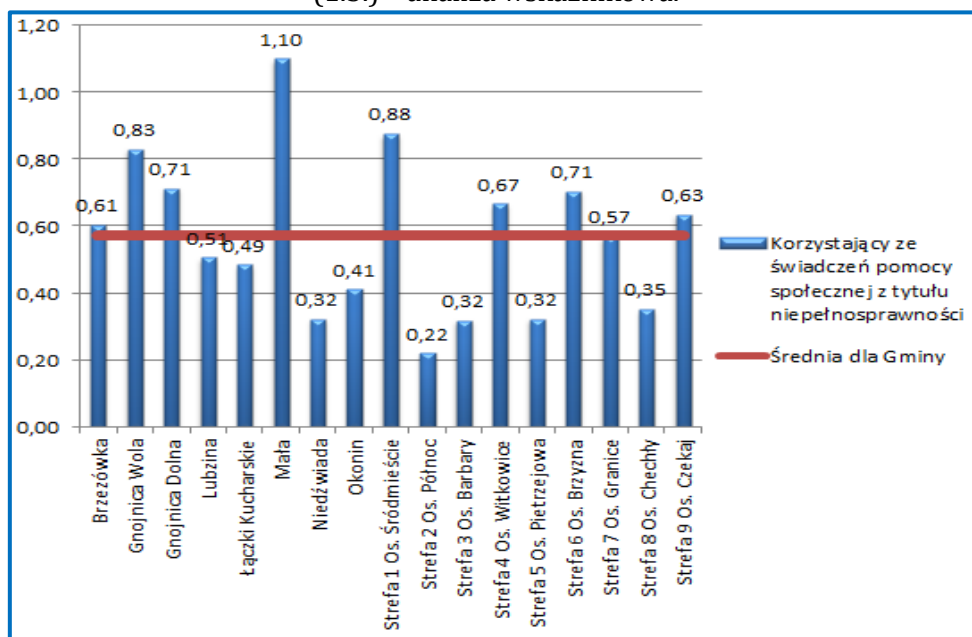
Źródło: Opracowanie własne na podstawie zebranych danych źródłowych.

Wykres 25. Liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej (1.4.) – analiza wskaźnikowa.

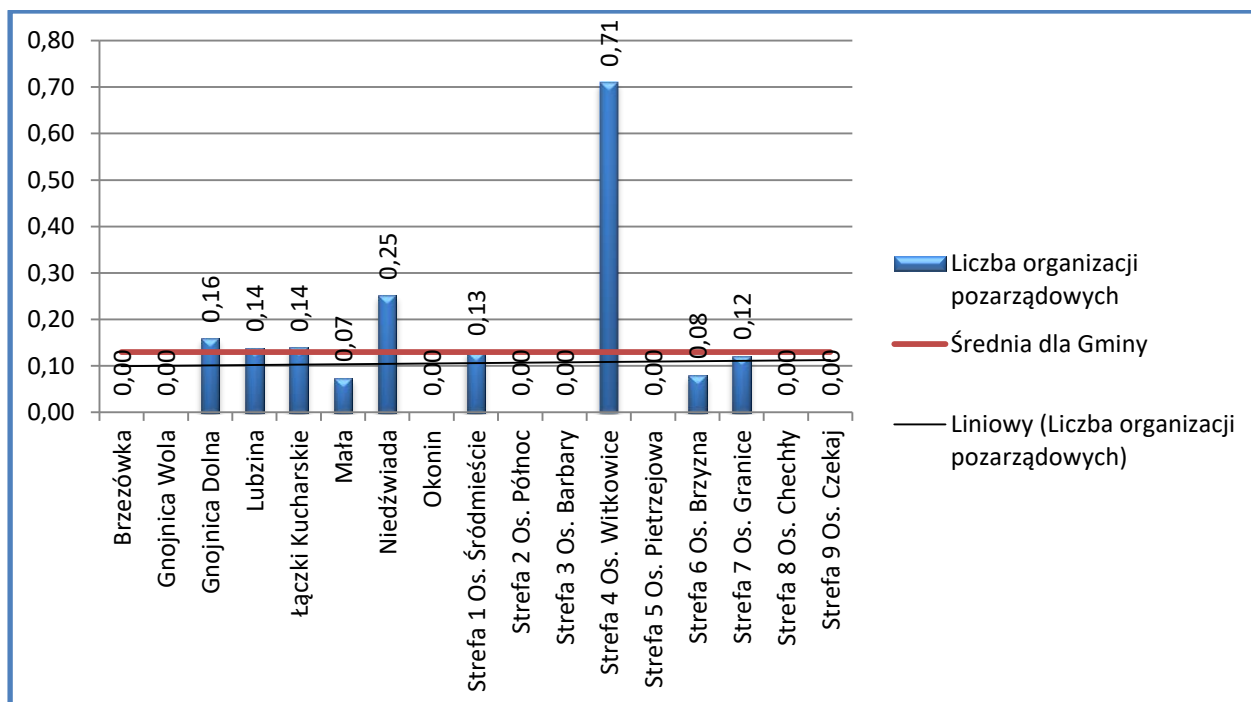
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UG Ropczyce.

Wykres 26. Liczba osób niepełnosprawnych, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej (1.5.) – analiza wskaźnikowa.

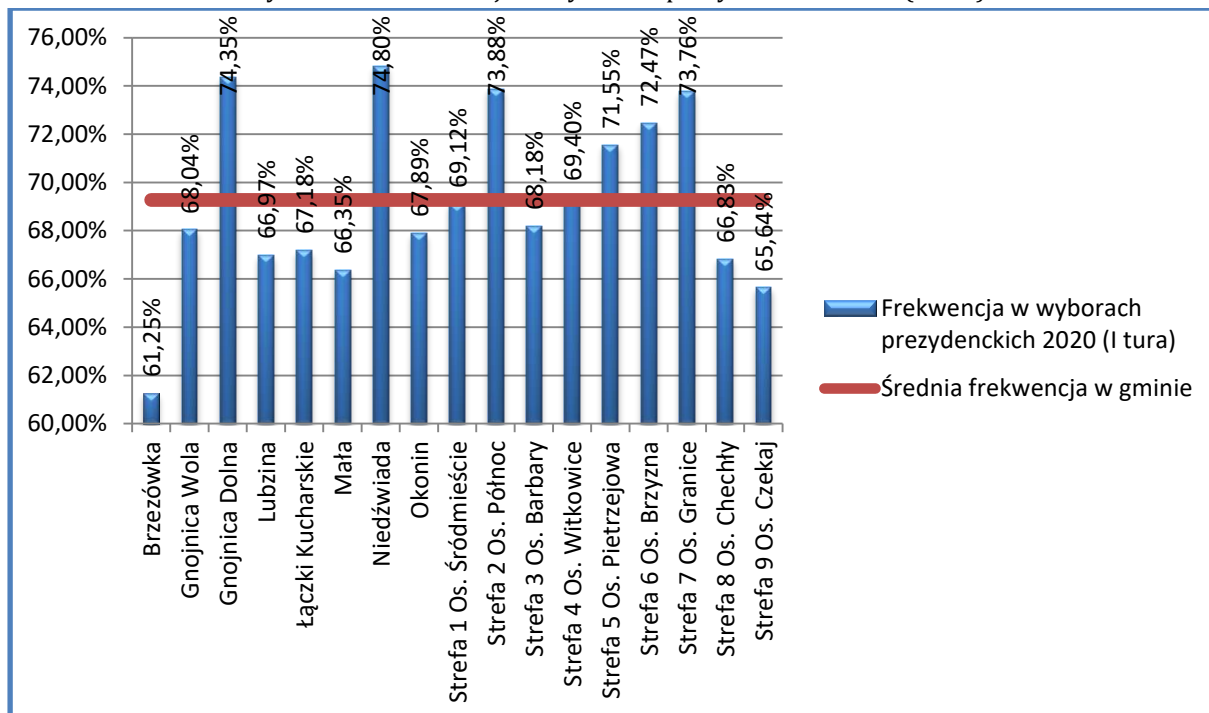
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Ropczyce.

Wykres 27. Liczba organizacji pozarządowych przypadających na 1 mieszkańca w gminie (1.6) – analiza wskaźnikowa.

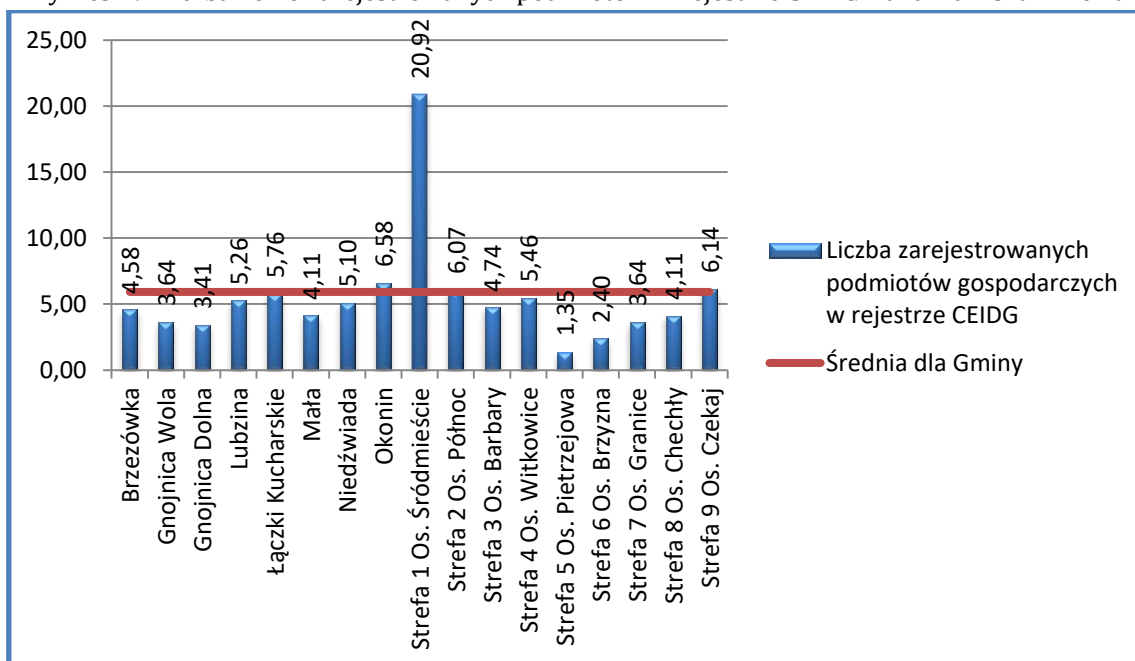
Źródło: opracowanie własne na podstawie zebranych danych źródłowych.

Wykres 28. Frekwencja w wyborach prezydenckich 2020 (I tura)

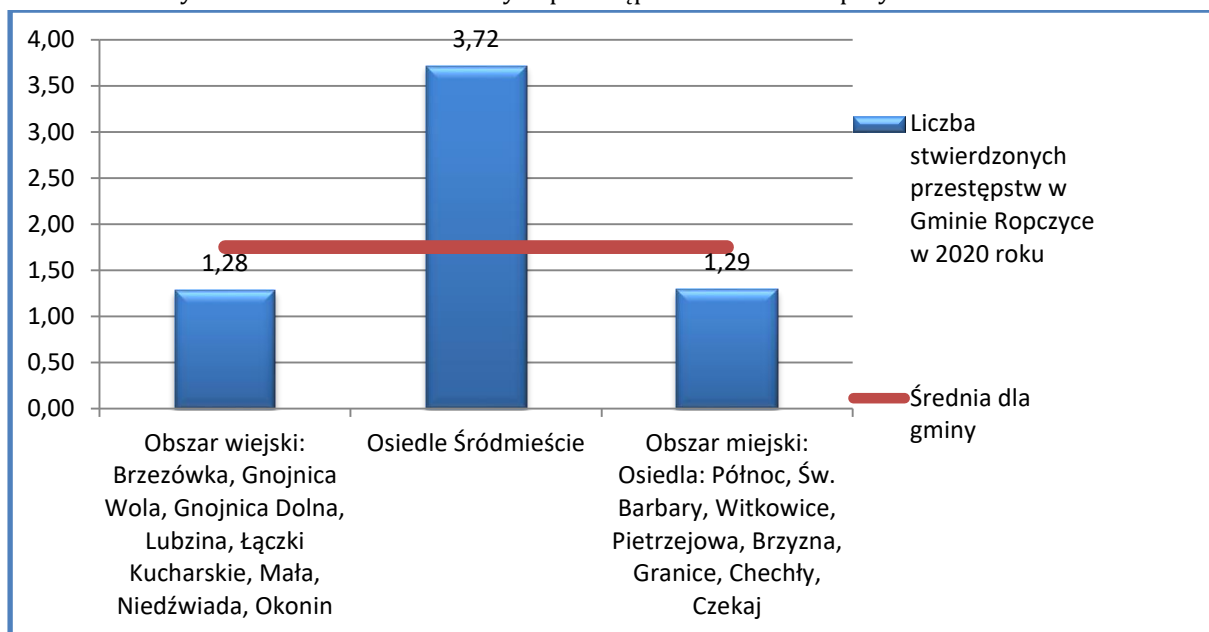
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z PKW i Urzędu Gminy w Ropczycach.

Wykres 29. Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów w rejestrze CEIDG – analiza wskaźnikowa.

Źródło: opracowanie własne na podstawie zebranych danych źródłowych.

Wykres. 30. Liczba stwierdzonych przestępstw w Gminie Ropczyce w 2020 roku.

Źródło: opracowanie własne na podstawie zebranych danych źródłowych.

5.3.2. Strefa gospodarcza

Strefa gospodarcza (2.1.):

- W gminie Ropczyce występuje pozytywny trend wzrostu ilości rejestrowanych podmiotów gospodarczych. Na podstawie rejestru REGON i dostępnych danych z GUS wynika, że w 2020 roku zarejestrowało się o 100 nowych podmiotów gospodarczych więcej w stosunku do roku 2019. Największa liczba podmiotów gospodarczych występuje na terenie Osiedla Śródmieście, gdzie wskaźnik ten wynosi 20,92 podmioty gospodarcze na 100 mieszkańców. Dobrze na tle Gminy wypadają również Okonin, w którym wskaźnik wynosi 6,58, Osiedle Północ – 6,07 i Osiedle Czekaj 6,14. Niemniej jednak tylko wskaźnik Osiedla Śródmieście jest wyższy od średniej dla województwa, która wynosi 6,63. co pokazuje zróżnicowanie, że poziom przedsiębiorczości w Gminie Ropczyce jest znacznie niższy od poziomu w województwie.

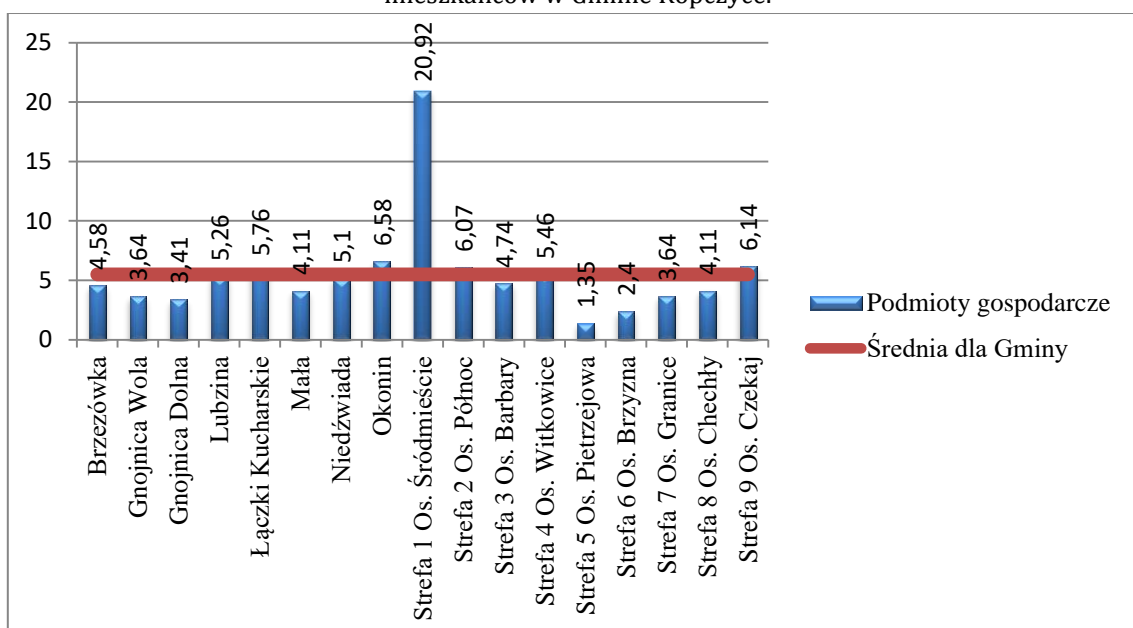
Tab. 24. Analiza zjawisk negatywnych strefy gospodarczej.

Wskaźnik porównawczy	Podmioty gospodarcze		Suma punktów zjawisk negatywnych
Brzezówka	4,58	1	1
Gnojnica Wola	3,64	1	1
Gnojnica Dolna	3,41	1	1
Lubzina	5,26	1	1
Łączki Kucharskie	5,76	0	0
Mała	4,11	1	1
Niedźwiada	5,10	1	1

Okonin	6,58	0	0
Strefa 1 Os. Śródmieście	20,92	0	0
Strefa 2 Os. Północ	6,07	0	0
Strefa 3 Os. Barbary	4,74	1	1
Strefa 4 Os. Witkowice	5,46	1	1
Strefa 5 Os. Pietrzejowa	1,35	1	1
Strefa 6 Os. Brzyzna	2,40	1	1
Strefa 7 Os. Granice	3,64	1	1
Strefa 8 Os. Chechły	4,11	1	1
Strefa 9 Os. Czekaj	6,14	0	0
Wartość średnia dla gminy	5,49	-	-
Wartość średnia dla województwa	6,63	-	-
Wartość referencyjna	poniżej		-

Źródło: Opracowanie własne.

Wykres 31. Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców w Gminie Ropczyce.

Źródło: Opracowanie własne.

5.3.3. Strefa przestrzenno-funkcjonalna

Strefa przestrzenno-funkcjonalna:

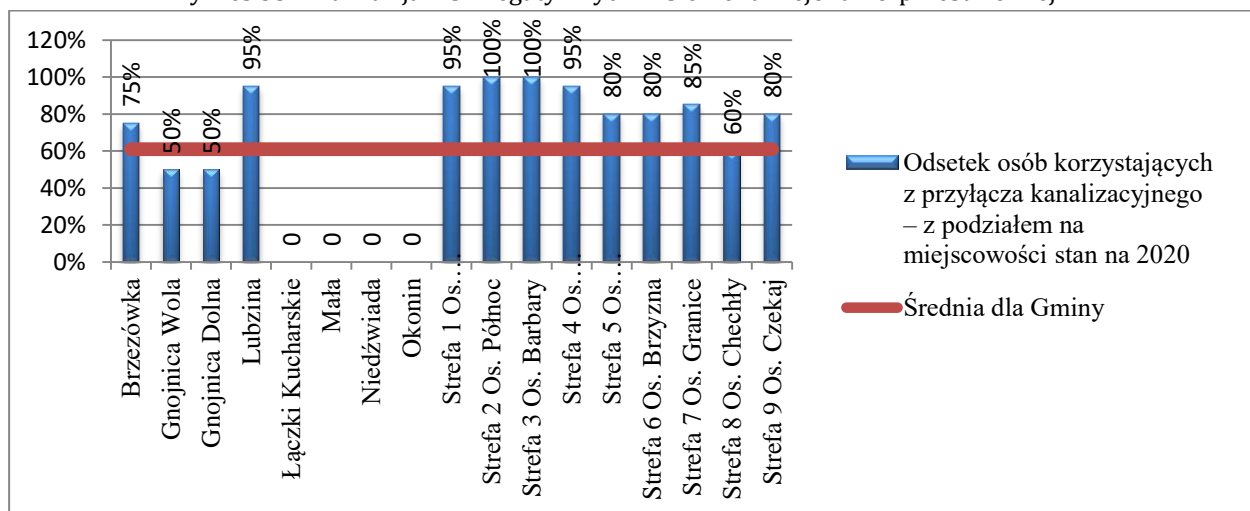
- Odsetek ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej (3.1.) – Temat strefy funkcjonalno-przestrzennej w Gminie Ropczyce dotyczy odsetka osób (gospodarstw) korzystających z podłączenia do sieci kanalizacyjnej w 2020 roku. Na terenie Gminy są miejscowości, lokalizacje w których odsetek jednostek korzystających z sieci kanalizacyjnej jest bardzo wysoki. Są również takie, w których sieć kanalizacyjna nie funkcjonuje. Zasadniczo obszar miejski jest bardziej zurbanizowany niż obszar wiejski w sieci infrastrukturalne. Największy odsetek osób korzystających z sieci kanalizacyjnej jest na Osiedlach Północ i św. Barbary, które obejmują 100% korzystających z tego obszaru, Osiedla Witkowice i Śródmieście oraz miejscowość Lubzina (po 95%). Poważne problemy infrastrukturalne dotyczą braku sieci kanalizacyjnej we wsiach: Łączki Kucharskie, Mała, Niedźwiada, Okonin.

Tabela 26. Analiza zjawisk negatywnych w sferze funkcjonalno-przestrzennej.

Wskaźnik porównawczy	Odsetek ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej		Suma punktów zjawisk negatywnych
Brzezówka	75%	0	0
Gnojnica Wola	50%	1	1
Gnojnica Dolna	50%	1	1
Lubzina	95%	0	0
Łączki Kucharskie	0	1	1
Mała	0	1	1
Niedźwiada	0	1	1
Okonin	0	1	1
Strefa 1 Os. Śródmieście	95%	0	0
Strefa 2 Os. Północ	100%	0	0
Strefa 3 Os. Barbary	100%	0	0
Strefa 4 Os. Witkowice	95%	0	0
Strefa 5 Os. Pietrzejowa	80%	0	0
Strefa 6 Os. Brzyzna	80%	0	0
Strefa 7 Os. Granice	85%	0	0
Strefa 8 Os. Chechły	60%	1	1
Strefa 9 Os. Czekaj	80%	0	0
Wartość średnia dla gminy	61%	-	-
Wartość średnia dla województwa	72%	-	-
Wartość referencyjna	poniżej		-

Źródło: opracowanie własne.

Wykres 33. Analiza zjawisk negatywnych w sferze funkcjonalno-przestrzennej.

Źródło: opracowanie własne

5.3.4. Strefa techniczna

Strefa techniczna (4.1.):

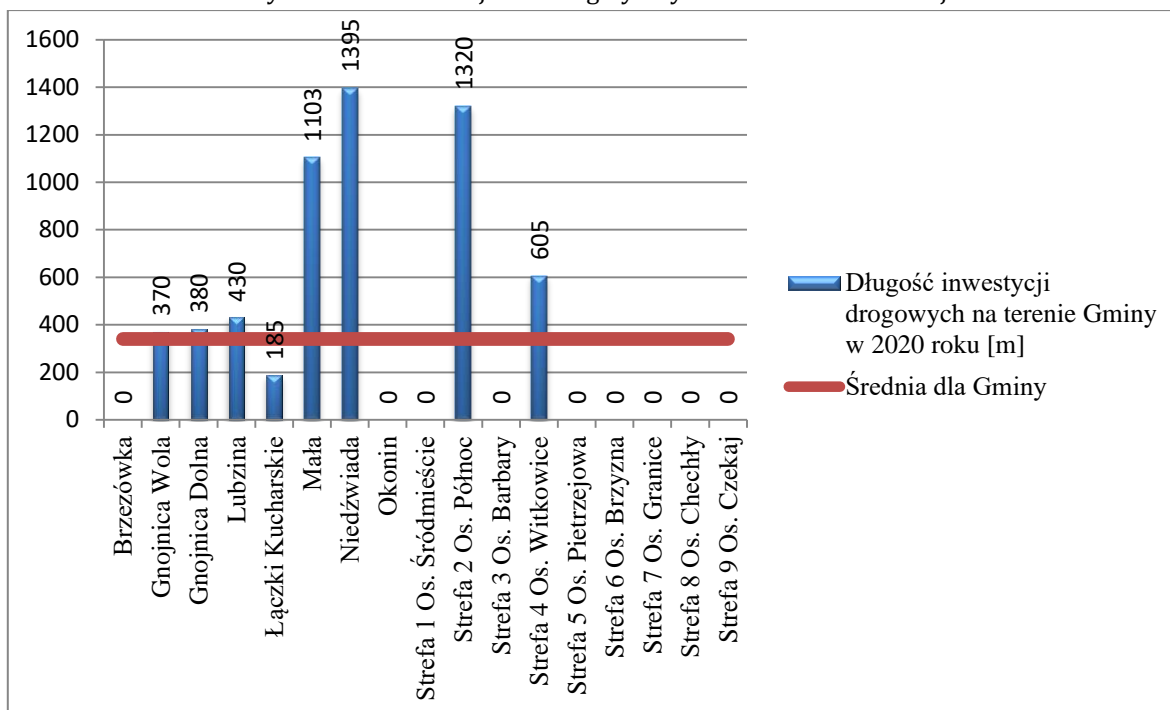
- Długość inwestycji drogowych zrealizowanych na terenie Gminy Ropczyce. Gmina jest obszarem o ugruntowanym stopniu rozwoju, nakłady finansowe na projekty inwestycyjnej są głównie uzależnione od funduszy zewnętrznych, które Gmina Ropczyce pozyskuje. W 2020 roku Gmina przeznaczyła na inwestycje drogowe ponad 3,59 mln złotych. Inwestycje zrealizowane były w kilku obszarach o różnym stopniu wymagania. Średnia długość budowanych/modernizowanych dróg na terenie Gminy Ropczyce wynosi ok. 340 metrów. Najdłuższy odcinek drogi wykonano miejscowości Niedźwiada ponad 1,3 km oraz na Osiedlu Północ również ponad 1,3 km.

Tabela 27. Analiza zjawisk negatywnych w sferze technicznej.

Wskaźnik porównawczy	Długość inwestycji drogowych w Gminie Ropczyce w 2020 roku		Suma punktów zjawisk negatywnych
Brzezówka	0	0	0
Gnojnica Wola	370	0	0
Gnojnica Dolna	380	0	0
Lubzina	430	0	0
Łączki Kucharskie	185	1	1
Mała	1103	0	0
Niedźwiada	1395	0	0
Okonin	0	1	1
Strefa 1 Os. Śródmieście	0	1	1
Strefa 2 Os. Północ	1320	0	0
Strefa 3 Os. Barbary	0	1	1
Strefa 4 Os. Witkowice	605	0	0
Strefa 5 Os. Pietrzejowa	0	1	1
Strefa 6 Os. Brzyzna	0	1	1
Strefa 7 Os. Granice	0	1	1
Strefa 8 Os. Chechły	0	1	1
Strefa 9 Os. Czekań	0	1	1
Wartość średnia dla gminy	340,4	-	-
Wartość średnia dla województwa	1722,5	-	-
Wartość referencyjna	poniżej		

Źródło: Opracowanie własne.

Wykres 34. Analiza zjawisk negatywnych w sferze technicznej.

Źródło: opracowanie własne.

6. Wyznaczenie obszarów kryzysowych

6.1. Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji zostały wyznaczone w Uchwale nr XLI/445/21 Rady Miejskiej w Ropczycach z dnia 30 grudnia 2021 r. Obszar rewitalizacji obejmuje łącznie 2 395 mieszkańców co stanowi 8,54% ludności całej gminy oraz zajmuje powierzchnię 5,61 km², co stanowi 4,03% powierzchni całej Gminy Ropczyce.

Obszar rewitalizacji został wyznaczony na podstawie diagnozy delimitacyjnej, w której posłużono się przede wszystkim danymi ilościowymi (szczególnie w sferze społecznej, która była podstawą do wyznaczenia obszarów). W wyniku zbadania i wskazania przestrzennego 7 występujących zjawisk kryzysowych poddano je analizie, na podstawie której zweryfikowano obszar zdegradowany.

6.2. Wyniki delimitacji i wskazanie obszarów zdegradowanych

Rewitalizacja stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie Gminnego Programu Rewitalizacji.

O obszarze problemowym możemy mówić w sytuacji, gdy na danym terenie występuje koncentracja negatywnych zjawisk społecznych. Na podstawie tej analizy można wyznaczyć obszar zdegradowany w przypadku występowania na nim ponadto jednego z następujących zjawisk negatywnych: gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych, technicznych.

Podstawowym kryterium wyznaczenia obszaru, jako „kryzysowego” i wskazania go do działań z zakresu rewitalizacji powinien być fakt, iż sytuacja zastana jest tam gorsza niż średnia dla gminy oraz przy uwzględnieniu wartości referencyjnych.

Zgodnie z przyjętą metodologią do obszaru zdegradowanego włączone mogą być wszystkie te jednostki, których wskaźnik natężenia zjawisk kryzysowych w sferze społecznej jest wyższy niż średnia dla Gminy oraz dla których zidentyfikowano (na zasadzie 0-1) przynajmniej jedno negatywne zjawisko w przynajmniej jednej z 4 sfer (gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej i środowiskowej). W celu obliczenia wyniku końcowego zestawiono wszystkie dane w zbiorczej tabeli wynikowej dla sfery społecznej oraz zbiorczej tabeli wynikowej dla pozostałych sfer.

6.3. Charakterystyka obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.

Obszar zdegradowany to obszar Strefy 1 – Osiedle Śródmieście (ulice: Bohaterów Nockowej, Bursztyna Władysława, Dębowa, Michała Grendysa, Kilińskiego, Kochanowskiego, Konopnickiej, Janusza Korczaka, Kościuszki, Krakowska, Krisego, Króla Kazimierza Wielkiego, Krótka, Księdza Doktora Jana Zwierza, Leopolda Lisa Kuli, Masarska nr nieparzyste od nr 1 do końca i nr parzyste do nr 2 do nr 28, Mickiewicza nr nieparzyste od nr 1 do 93 i nr parzyste od nr 2 do nr 70, Monte Cassino, Najświętszej Marii Panny, Parkowa nr nieparzyste od nr 1 do nr 17 i nr parzyste od nr 2 do nr 18, Polna, Rynek (plac), Sienkiewicza, Słowackiego, Sportowa, Świętej Barbary nr nieparzyste cała i nr parzyste od nr 2 do nr 32, Świętego Floriana, Topolowa, Wierzbowe Miasto, Wincentego Witosa nr nieparzyste od nr 1 do 15 i nr parzyste od nr 2 do nr 22, Wyspiańskiego, Księdza Kardynała Stefana Wyszyńskiego nr nieparzyste od nr 1 do nr 135 i numery parzyste od nr 2 do nr 148, Stanisława Viscardiego).

Obszar ten zamieszkiwany jest przez 2 395 mieszkańców co stanowi 8,54% ludności całej gminy oraz zajmuje powierzchnię 5,61 km², co stanowi 4,03% powierzchni całej Gminy Ropczyce co jest zgodne z założeniami ustawy dotyczącej obszarów zdegradowanych i obszarów rewitalizacji nie stanowiących więcej niż 20% powierzchni całej gminy i warunek nie zamieszkania tego obszaru przez więcej niż 30% liczby mieszkańców gminy.

Rysunek 3. Obszar na tle Gminy Ropczyce, uwzględniający obszar zdegradowany.

Źródło: opracowanie Gmina Ropczyce.

Rysunek 4. Wyznaczony obszar zdegradowany na tle Gminy Ropczyce.

Źródło: Opracowanie własne

7. Charakter potrzeb rewitalizacyjnych

7.1. Wskazanie obszaru do rewitalizacji wraz z uzasadnieniem

Obszar zdegradowany to obszar Strefy 1 – Osiedle Śródmieście. Obszar ten zamieszkiwany jest przez 2 395 mieszkańców, co stanowi 8,54% ludności całej Gminy oraz zajmuje powierzchnię 5,61 km², co stanowi 4,03% powierzchni całej Gminy Ropczyce.

Szczegółowy opis obszaru rewitalizacji oparty został na podstawie analizy wskaźnikowej zawartej w tabelach 23-27 oraz przeprowadzonych badań metodą PAPI (Paper & Pen Personal Interview) i CAWI (ComputerAssisted Web Interview). Respondentami byli mieszkańcy Gminy Ropczyce, którym zadano pytania dotyczące Strefy Śródmieścia. Dodatkowo charakterystyka została uzupełniona o wyniki przeprowadzonych konsultacji społecznych.

7.2. Wyniki badań ankietowych wraz z analizą

W dniu 14 września w Gminie Ropczyce odbyły się konsultacje społeczne z mieszkańcami, Gminy Ropczyce, przedstawicielami sektora przedsiębiorców i jednostek samorządu terytorialnego które wraz z ankietą dały jasny obraz na stan gminy oraz przyczyniły się do stworzenia analizy SWOT.

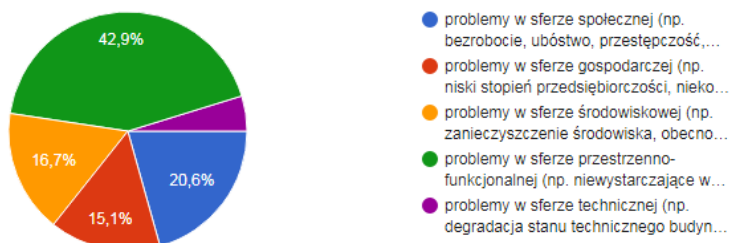
Ankieta składała się z 14 pytań w różnej formie. Były to pytania otwarte, zamknięte, jedno i wielokrotnego wyboru. Dotyczyły jakości życia na obszarze Gminy Ropczyce. Ankieta była udostępniona na stronie internetowej Gminy, w mediach społecznościowych oraz w Urzędzie Gminy w wersji papierowej, które później zostały wpisane do systemu w celu wygenerowania pełnych statystyk. Ankiety wypełniło 129 osób. W dalszej części wyniki analizy.

Na pytanie o ocenę Gminy jako miejsca zamieszkania (Wykres 35) zdecydowana większość (blisko 59,7% respondentów) wypowiedziała się, że dobrze lub bardzo dobrze. Znaczna część bo co 4 pytany odpowiedział, że średnio. Tylko 8,6% pytanych nie najlepiej ocenia to miejsce.

Kolejne pytanie dotyczyło głównych problemów, które występują w Gminie. Jako grupę głównych problemów ankietowani wskazywali problemy w sferze przestrzenno-funkcjonalnej (np.

niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę, niski poziom obsługi komunikacyjnej, braki w zakresie terenów publicznych). Blisko 43% wskazywało tą grupę problemów. Inne ważne

Wykres 36. Ankieta – Jakie są Państwa zdaniem główne problemy Gminy Ropczyce?

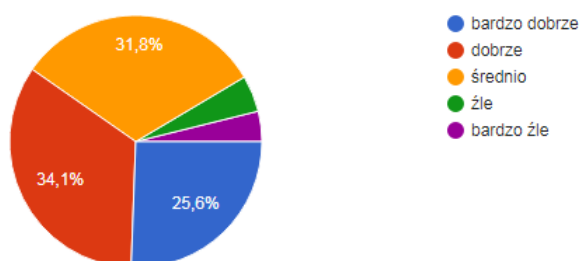

Źródło: Wyniki ankiety – opracowanie własne.

problemów, co potwierdza 4,8% pytanych.

Pytając o natężenie problemów w różnych sferach w poszczególnych miejscowościach widać zróżnicowanie pomiędzy problemami w strefach miejskich a strefach wiejskich. Na obszarach wiejskich wskazywane są najczęściej problemy gospodarcze, które występują w każdej miejscowości, związane jest to głównie z trudnościami w związku ze znalezieniem pracy na tych obszarach i brakiem firm i instytucji, w których można znaleźć zatrudnienie (problem ten rzadziej występuje na obszarach miejskich i stanowi największy problem tylko na jednym na dziewięć osiedli). Problemy społeczne występują wszędzie. Największe ich skumulowanie występuje na obszarze miejskim na osiedlu Śródmieście. Problemy przestrzenno-funkcjonalne stanowią największy problem w miejscowości

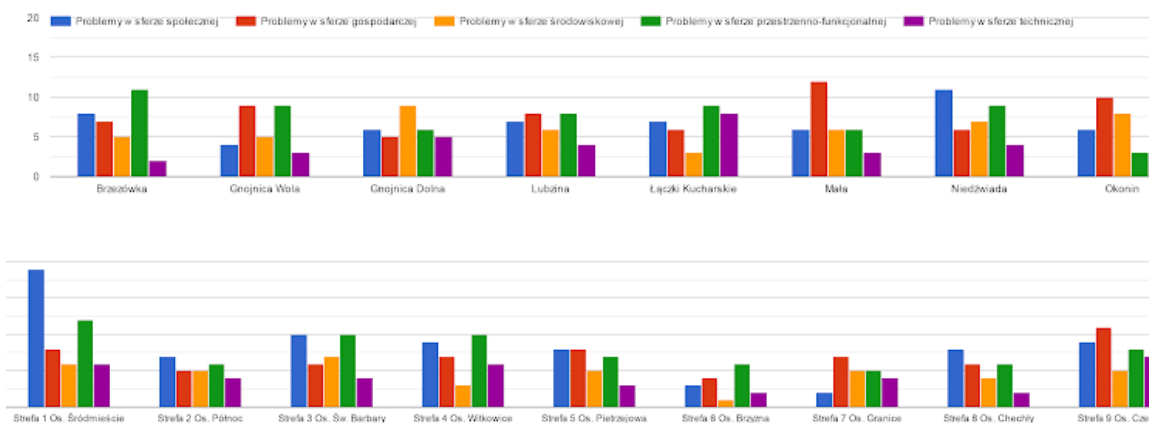
Wykres 35. Ankieta – Jak oceniają Państwo Gminę Ropczyce jako swoje miejsce zamieszkania?

Źródło: Wyniki ankiety – opracowanie własne.

zagadnienia dotyczą problemów społecznych: bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, patologii czy tym podobnych tematów. Wskazuje je co piąty pytany. Najmniej negatywnym zjawiskiem w Gminie Ropczyce są zagadnienia związane ze sferą techniczną. W opinii respondentów infrastruktura techniczna nie stanowi jednego z głównych

Wykres 37. Ankieta – W których miejscowościach występują problemy w poszczególnych sferach? Gdzie Państwa zdaniem takie problemy występują najczęściej?

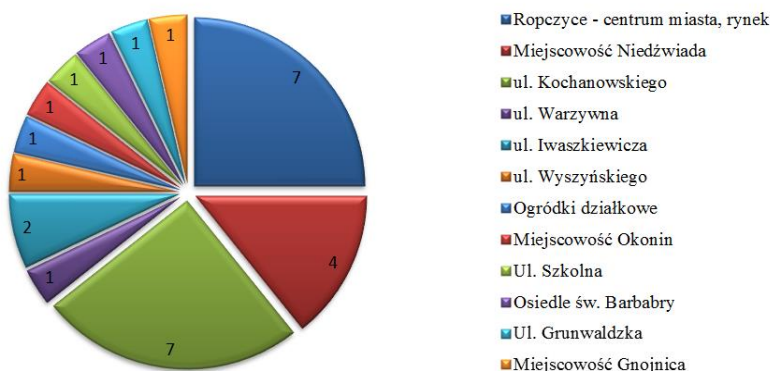

Źródło: wyniki ankiety – opracowanie własne.

Brzezówka (na obszarze wiejskim) i na osiedlu Śródmieście (w obszarze miejskim). Problemy sfery technicznej wyglądają podobnie na wszystkich obszarach gminy.

Mając powyższe na uwadze, największe problemy strefy społecznej występują głównie na terenie Śródmieścia. Najczęściej mieszkańcy wskazują występowanie problemów społecznych w obszarze ścisłego centrum, rynku, ul. Kochanowskiego. Dodatkowo problemy strefy społecznej wskazywane są w dużej mierze w miejscowości Niedźwiada i w okolicy ul. Iwazkiewiczza.

Wykres 38. Ankieta – Natężenie problemów w sferze społecznej.

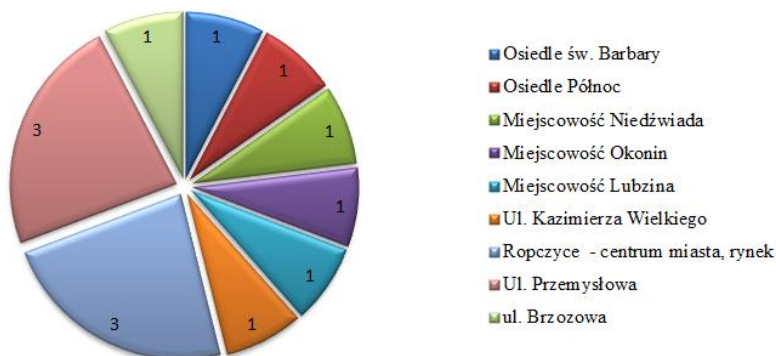

Źródło: wyniki ankiety – opracowanie własne.

Problemy gospodarcze skupione są głównie na Osiedlach św. Barbary i Północ, w Niedźwiadzie, Okoninie i Lubzinie. Jeśli chodzi o natężenie problemów gospodarczych w mieście (mimo, iż problem ten rzadziej wskazywany jest w mieście) problemy te występują na ul. Króla Kazimierza, ul. Przemysłowej czy ulicy Brzozowej.

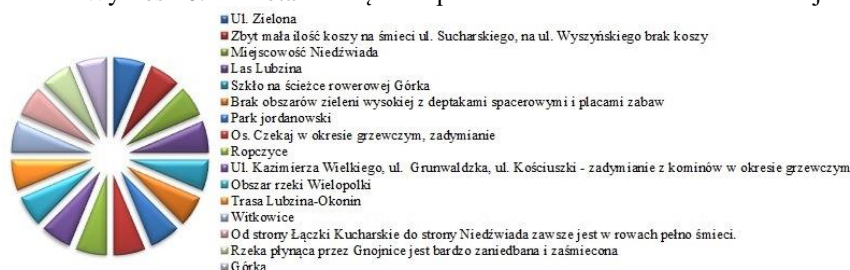
Problemy sfery gospodarczej zlokalizowane zostały również na obszarze miejskim.

Wykres 39. Ankieta – Natężenie problemów w sferze gospodarczej.

Źródło: wyniki ankiety – opracowanie własne.

Wykres 40. Ankieta – Natężenie problemów w sferze środowiskowej.

Źródło: wyniki ankiety – opracowanie własne.

miejscach i ulicach, na terenie gminy, w tym ul. Zieloną, Sucharskiego, Wyszyńskiego (gdzie wskazują brak koszy na śmieci), ul. Kazimierza Wielkiego, ul. Grunwaldzką, Osiedle Witkowice, Ropczyce, Niedźwiadę. Dodatkowo jako zanieczyszczone wskazane zostały dwie trasy: Lubzina-Okonin oraz Łączki Kucharskie-Niedźwiada. Wg udzielających odpowiedzi, koryta rzeczne na terenie gminy również są zaniedbane i zanieczyszczone. Jako elementy przyrodnicze wskazywane są jako niedostatecznie uporządkowane: las w Lubzinie, ścieżka rowerowa na Górcy, jak i cały jej obszar, Park Jordanowski. Dodatkowo jako niesprzyjające mieszkańcy wskazują liczne zadymienia na terenie gminy w okresie grzewczym, w szczególności na ul. Kościuszki, Grunwaldzkiej, Kazimierza Wielkiego czy na osiedlu Czekaj. Zdaniem mieszkańców, na obszarze Gminy brak jest obszarów zieleni wysokiej z deptakami spacerowymi i placami zabaw.

Problemy strefy środowiskowej dotyczą różnych aspektów. Odpowiedzi ankietowanych praktycznie nie powtarzały się. Ankietowani wskazywali braki porządków w poszczególnych

Wykres 41. Ankieta – Natężenie problemów w sferze przestrzenno-funkcjonalnej.

Źródło: Wyniki ankiety – opracowanie własne.

Problemy sfery funkcjonalno-przestrzennej można podzielić na kilka grup. Pierwszą są obszary gminy wymienione przez ankietowanych. Badani wskazują konkretne lokalizacje, które nie spełniają według nich wymagań przestrzenno-funkcjonalnych z podziałem na konkretne

miejscowości, ulice, osiedla i inne obszary bez konkretnych wskazań, czego dotyczy brak prawidłowości (Wykres 41.). Ponadto drugą grupą nieprawidłowości są problemy związane z infrastrukturą, mieszkańcy wskazują tutaj brak szkół i placówek oświatowych i szkolno-wychowawczych, infrastruktury związanej ze środkami transportu publicznego, w tym przystanków PKP i PKS, brak ronda, które ułatwiłoby przemieszczanie oraz braki chodników. Ostatnią grupą są problemy różne związane na przykład z brakiem miejsc postojowych w centrum i brakiem kontroli i nadzoru a miejscami postojowymi, brak połączeń transportowych, zaniedbane okolice rzek oraz nieregulowane rowy, uszkodzone podjazdy dla wózków inwalidzkich i osób poruszających się o kulach oraz brak nowych nasadzeń, miejsc zieleni, które umożliwiałyby spędzanie czasu z dziećmi w lecie przy grzejącym słońcu.

Podobnie jak w sferze przestrzennej, ta również w sferze technicznej problemy techniczne podzielone zostały przez ankietowanych na osiedla, miejscowości i ulice, także inne ogólne problemy. Problemy w poszczególnych obszarach zostały przedstawione na poniższym schemacie (Wykres 42), natomiast wskazywane konkretne problemy dotyczą: niebezpiecznych przejść, braku sieci kanalizacyjnej czy wodociągowej, złego stanu garaży miejskich, konieczności zainstalowania monitoringu na rondach i skrzyżowaniach, wprowadzenia patroli straży miejskiej.

Wykres 42. Ankieta – Natężenie problemów w sferze technicznej.

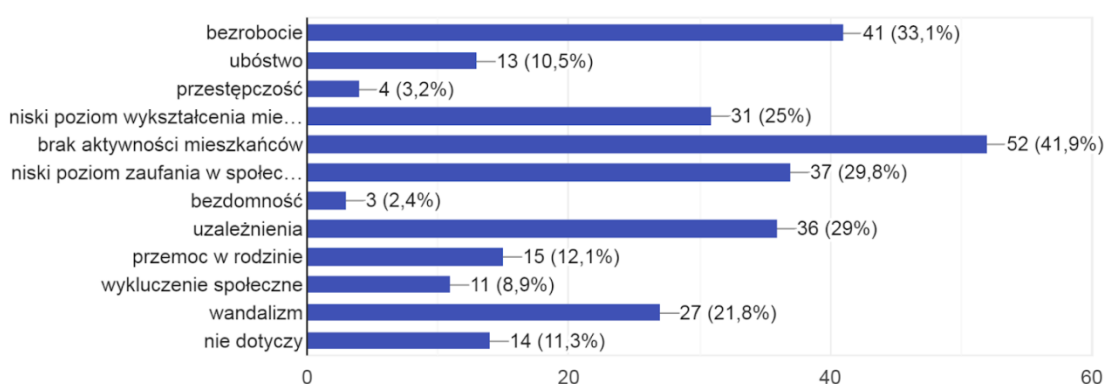
Źródło: Wyniki ankiety – opracowanie własne.

Dodatkowo mieszkańcy wskazują niewykorzystanie szans technicznych, jakimi są niewykorzystanie potencjały dachów w blokach, na których mogłyby zostać założone panele fotowoltaiczne.

Jak każda statystyczna gmina również i Ropczyce zmagają się z pewnymi negatywnymi zjawiskami, które na ich terenach występują. W Gminie Ropczyce, pomimo że mieszkańcy się angażują w różne akcje i inicjatywy, ich aktywność nie jest oceniana wystarczająco dobrze (prze blisko 42%). Mieszkańcy powinni częściej angażować się w pewne inicjatywy i wychodzić z nimi naprzeciw jednostkom samorządowym lub przedsiębiorcom. To, że dane zjawisko, dana aktywność nie miała miejsca bądź nie było jakiegoś wydarzenia na terenie gminy nie znaczy, że nie można go zasugerować i przedstawić do konsultacji. Mieszkańcy powinni się angażować w życie gminy, wskazywać swoje pomysły i dążyć do ich realizacji. Ankietowani uważają, że na poziomie Gminy występuje bezrobocie (33,1% ankietowanych). Jednak, żeby przyjrzeć się temu zjawisku należałoby zbadać jego przyczyny. Biorąc pod uwagę wyniki równoległe prowadzonych konsultacji dot. strategii rozwoju Gminy Ropczyce stwierdzić można, że sytuację związaną z bezrobociem należy analizować

pod kątem pewnych kryteriów, np. kto pozostaje bez pracy: kobiety czy mężczyźni, w jakich grupach wiekowych i z jakich przyczyn. Ogólnie mieszkańcy wypowiadają się pozytywnie na temat ilości miejsc pracy w gminie. Problem dotyczy jednak osób w wieku 50+ zarówno mężczyzn i kobiet, którzy przez wzgląd na niektóre rodzaje zatrudnienia nie są atrakcyjni zawodowo, a często nie chcą się przekwalifikować. Kolejną grupą są kobiety, szczególnie te z obszarów wiejskich, które po urodzeniu dzieci mają problem z powrotem na rynek pracy. Żłobki występują na terenie miasta, na wioskach brakuje takich miejsc, koszty wynajęcia opieki (tzw. niani) wydają się niejednokrotnie nieuzasadnione ekonomicznie w związku z pensjami wysokości najniższej krajowej, przez co matki decydują się na pozostanie z dziećmi w domach mimo chęci podjęcia zatrudnienia. Kolejną grupą są osoby młode i wykształcone, które pomimo, że można znaleźć miejsce zatrudnienia, nie chcą zarabiać „najniższej krajowej”, przez co w ostateczności decydują się na emigrację. To są główne przyczyny bezrobocia na terenie gminy Ropczyce.

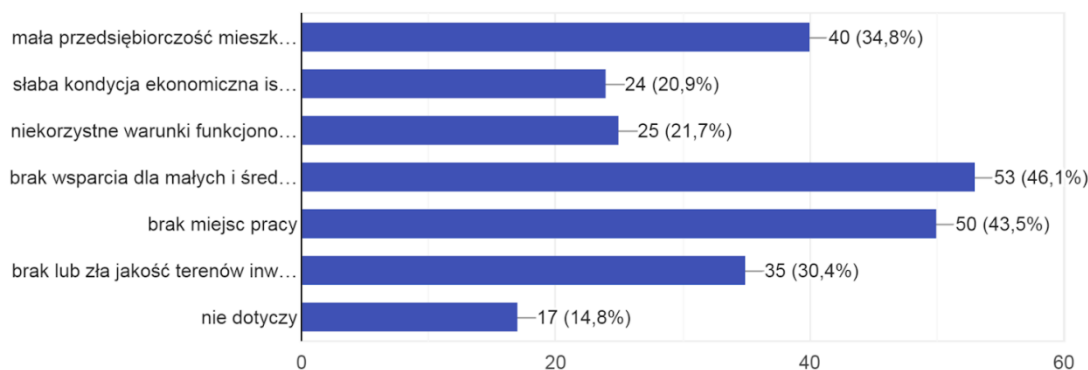
Wykres 43. Ankieta – Problemy społeczne.

Źródło: wyniki ankiety – opracowanie własne.

Kolejnym negatywnym zjawiskiem jest niski poziom zaufania społecznego (uważa tak blisko 30% ankietowanych). Przy okazji ważnych wydarzeń, działań charytatywnych, itp. mieszkańcy potrafią się zjednoczyć i wspólnie działać, jednakże na co dzień mieszkańcy wykazują ograniczone zaufanie wobec siebie. Również dużym problemem wydają się być różne uzależnienia, co ma często również związek z wandalizmem. Najmniej występujące, a zauważalne problemy przez ankietowanych to przestępczość (wskazywana przez 3,2% ankietowanych) i bezdomność (2,4%).

Wykres 44. Ankieta – Problemy gospodarcze.

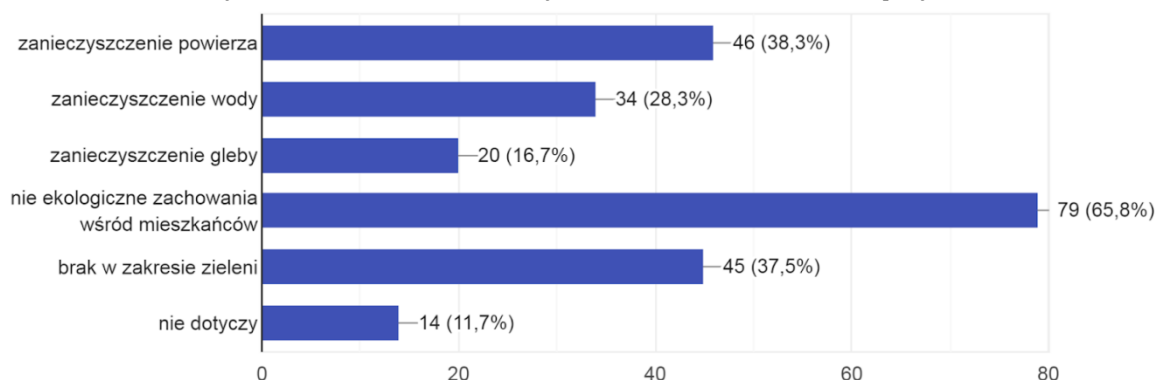

Źródło: wyniki ankiety – opracowanie własne.

Gmina boryka się z pewnymi problemami gospodarczymi. Wg ankietowanych na obszarze gminy zauważalny jest brak wsparcia małych i średnich przedsiębiorstw (46,1%). Również należałoby przeanalizować ten element na różnych płaszczyznach. Osoby ankietowane wskazują, że takie wsparcie dla tych podmiotów nie funkcjonuje, a większość wsparcia i finansowania dla sektora MŚP nie pochodzi od Urzędów Gmin, lecz od instytucji i programów zewnętrznych, z których przedsiębiorcy mogą skorzystać. Wskazywanie przez społeczeństwo takich elementów może wynikać de facto z ich braku wiedzy na temat możliwości wsparcia i finansowania lokalnych firm, a także możliwości ich rozwoju. Należało by w tej kwestii przedsięwziąć działania uświadamiające i informacyjne dla mieszkańców w celu zwiększenia ich wiedzy w tej kwestii. Jedynym dobrym działaniem wskazywanym przez ankietowanych działaniem możliwym do poprawy jest ewentualnie obniżenie podatków i wprowadzenie ulg dla przedsiębiorców. Innym problemem jest brak miejsc pracy. Może to wynikać z tego, że na terenie Gminy istnieje mała liczba zakładów produkcyjnych i przemysłowych, które mogłyby zatrudnić dużą liczbę pracowników (43,5%). Problemem zdaje się być również niska przedsiębiorczość mieszkańców (34,8%), co może wynikać z niskiej świadomości mieszkańców na temat możliwości finansowania własnej działalności gospodarczej, niskowych dziedzin działalności lub obawa przed ryzykiem w dzisiejszych czasach (pandemia mocno odciskająca swoje piętno, wysokie podatki, nieznajomość rynku). Na terenie Gminy nie ma specjalnych terenów inwestycyjnych, na których można byłoby prowadzić działalność produkcyjną lub przemysłową. Dobrą praktyką byłoby zapewnienie takich terenów i wyznaczenie ich w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Na uwagę zasługuje fakt, iż najmniej negatywne zjawisko zauważalne przez ankietowanych w kwestii gospodarki dotyczy słabej kondycji ekonomicznej istniejących przedsiębiorstw i niekorzystnych warunków funkcjonowania. Osoby, które brały udział w badaniu uważają, iż przedsiębiorcy, którzy działają na rynku prosperują dobrze i mają ku temu dobre warunki.

Poza powyższymi zagadnieniami, kolejnym ważnym aspektem podlegającym analizie jest strefa środowiskowa, która jest ważnym elementem funkcjonowania każdej gminy. Analiza strefy środowiskowej pozwala stwierdzić, że największy problem stanowi brak świadomości ekologicznej mieszkańców (blisko 66% ankietowanych). Na terenie Gminy jest problem z dzikimi wysypiskami w lasach, bardzo zaśmiecone są rowy, w których pozostaje bardzo dużo odpadów. Duży problem stanowi zanieczyszczenie powietrza (potwierdza to ponad 38% badanych).

Wykres 45. Ankieta – Problemy środowiskowe w Gminie Ropczyce.

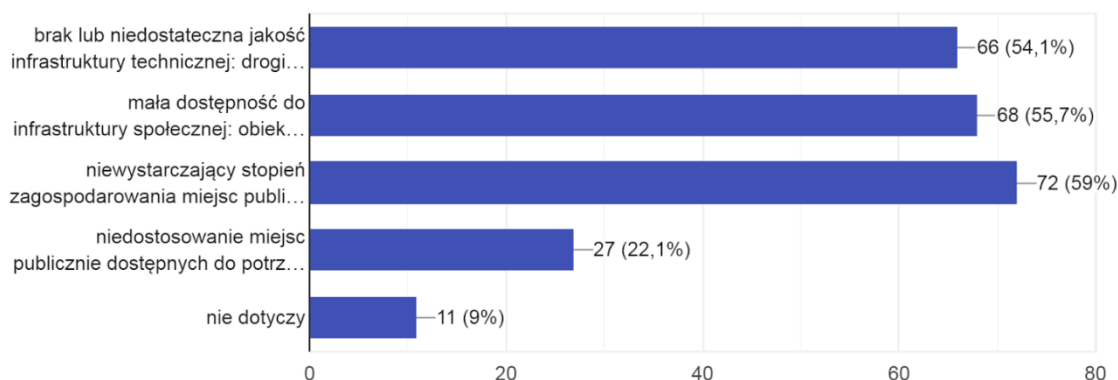

Źródło: wyniki ankiety – opracowanie własne.

Na terenie gminy brak jest sortowni odpadów i lokalnej firmy komunalnej. Przedsiębiorstwo zajmujące się w tym miejscu selektywną zbiórką odpadów zbiera je za rzadko (segregowane odpady raz na miesiąc, a niesegregowane raz na dwa tygodnie). Często jest to problemem, ponieważ skłania to niektórych mieszkańców w okresie zimowym do spalania odpadów w piecach. Problem smogu

zanieczyszczenia powietrza dotyczy również używania starych kotłów, którymi domy opalają mieszkańcy, co jest stopniowo niwelowane. Ponadto osoby biorące udział w ankiecie zgłaszają, iż na obszarze miejskich w blokach bardzo dużą, niewykorzystaną przestrzeń stanowią dachy budynków, które mogłyby zostać wykorzystane na cele instalacji fotowoltaiki. Mieszkańcy na obszarze Gminy Ropczyce zwracają uwagę, że rezerwat przyrody Szwajcaria Ropczycka jest zaniedbana, dodatkowo na tym obszarze brak jest inwestycji w tereny zielone, typu skwery, parki, itp. miejsca. Również co 4 ankietowany zwraca uwagę na zanieczyszczenie wód na tym terenie.

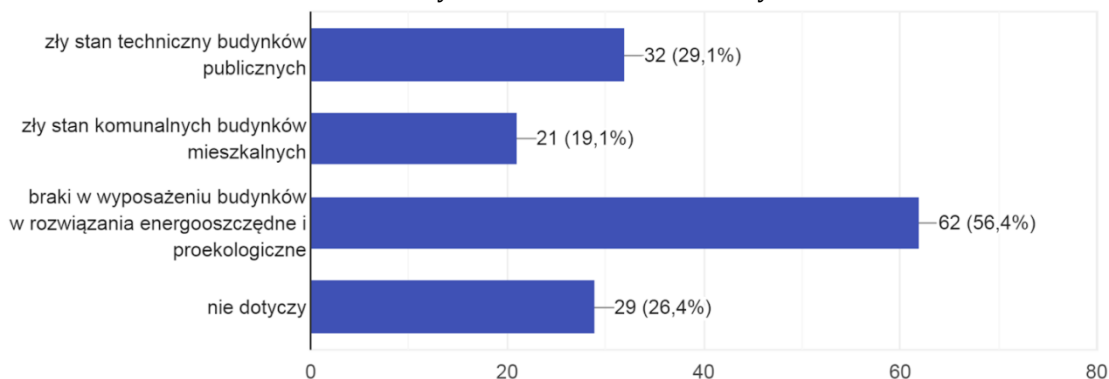
Wykres 46. Ankieta – Problemy sfery przestrzenno-funkcjonalnej.

Źródło: wyniki ankiety – opracowanie własne.

Na obszarze gminy występują również problemy sfery funkcjonalno-przestrzennej. Ankietowani wskazują, że na tym terenie występuje niedostateczny stopień zagospodarowania miejsc publicznych, czym można byłoby lepiej zarządzać (zdanie to podzieliła blisko 60% biorących udział w badaniu); pomimo, że jest sporo nakładów w infrastrukturę, nie jest ona równomiernie rozlokowywana. W zakresie infrastruktury technicznej. Problemy głównie dotyczą instalacji wodno-kanalizacyjnej, gazowej, światłowodowej, które są dobudowywane małymi odcinkami lub nie są odnawiane i modernizowane latami, co należałoby poprawić. Mieszkańcy ogólnie dobrze oceniają infrastrukturę drogową, większy nacisk mógłby zostać położony na budowę i remont chodników.

Wykres 47. Ankieta – Problemy techniczne.

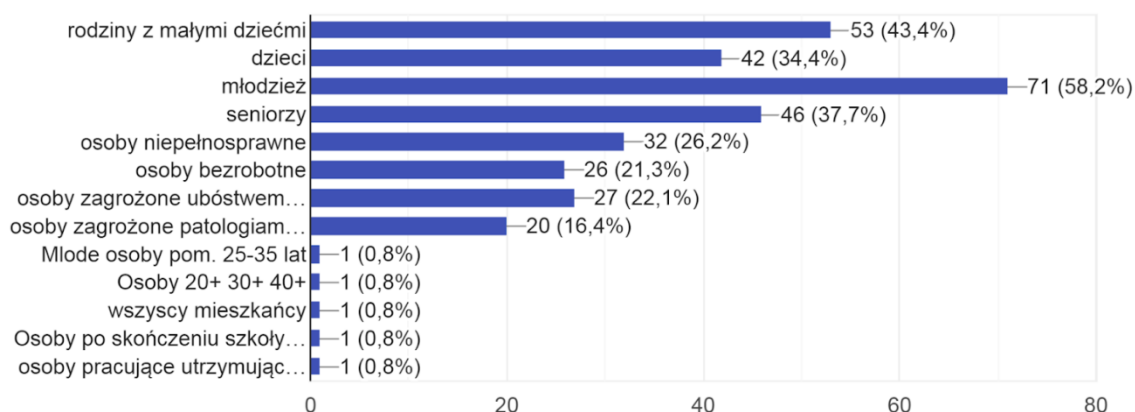
Źródło: wyniki ankiety – opracowanie własne.

Analiza problemów technicznych wykazała głównie połączenie strefy przestrzenno-funkcjonalnej, środowiskowej i infrastruktury. Głównym problemem wg ponad połowy pytaných (56,5%) jest brak wyposażenia budynków w rozwiązania energooszczędne i proekologiczne.

Niedostateczne wykorzystanie OZE. Blisko 30% uważa, że w złym stanie są budynki użyteczności publicznej. Blisko co 5 ankietowany wskazuje również na zły stan komunalnych budynków mieszkalnych. Z punktu widzenia co 4 pytanego problemu sfery technicznej nie dotyczą Gminy Ropczyce.

Ostatnie analizowane zagadnienie dotyczyło odbiorców działań rewitalizacyjnych. Odpowiedzi na to zagadnienie dokonało 122 osoby. Wyniki pytania deklarują jednoznacznie, że główne działania rewitalizacyjne powinny zostać skierowane do osób młodych, 71 ankietowanych podziela to zdanie (możliwe, że wynika to z chęci emigracji młodych, wykształconych ludzi za granicę, z chęci pozostawieniu ich na lokalnym rynku pracy, wspierających gospodarkę). Zauważalny trend szybko starzejącego się społeczeństwa mógłby zostać zrównoważony poprzez inwestowanie w młodych ludzi. Blisko 43,5% uważa, że działania te powinny scentralizowane zostać wokół rodzin z dziećmi. Wiele odpowiedzi i sugestii w ankietach świadczy o tym, że jest to miejsce godne polecenia dla rodzin z dziećmi i żyje się im tu dobrze, jednak wymaga to pewnych działań, które mogą temu sprzyjać, np. rozbudowa infrastruktury turystycznej i okołoturystycznej, zadaszenia placów zabaw, więcej zielonych stref rekreacyjnych, stworzenie oferty spędzania czasu dla całych rodzin. Kolejno działania powinny skierowane zostać do grup przeciwstawnych: seniorów (blisko 38%) i dzieci (około 43,5%). Często wymieniane są też osoby z niepełnosprawnościami (ponad 36%), osoby zagrożone ubóstwem (ponad 22%), osoby bezrobotne i osoby zagrożone problemami patologicznymi. Najrzadziej wymieniane grupy to ogół wszystkich mieszkańców, młodzież ze szkół średnich i w średnim wieku.

Wykres 48. Ankieta – Odbiorcy działań rewitalizacyjnych.

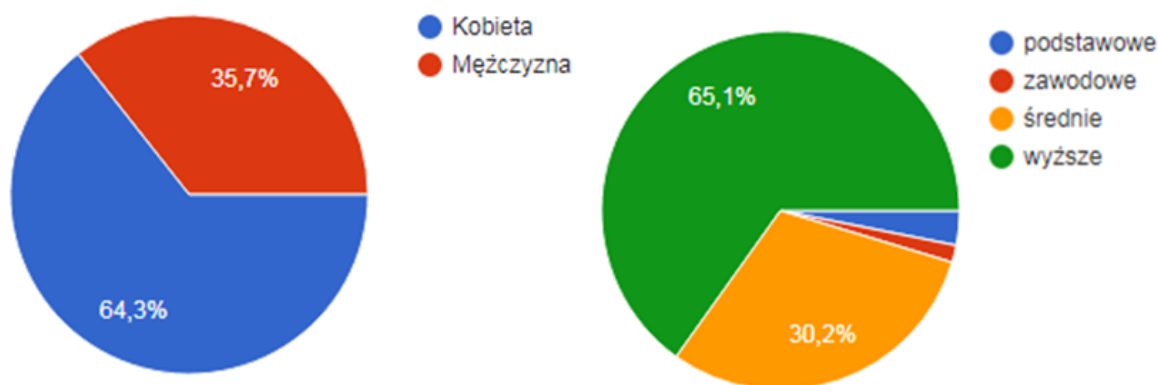

Źródło: Wyniki ankiety – opracowanie własne.

METRYCZKA

Wśród osób biorących udział w ankiecie przeważającą większość stanowiły kobiety. Stanowiły 64,3% wszystkich ankietowanych, mężczyźni stanowili 35,7%. Większość badanych stanowiły osoby posiadające wyższe wykształcenie. Stanowiły 65,1%. Ponad 30% stanowiły osoby z wykształceniem średnim. Cztery osoby (3,1%) stanowiły osoby z wykształceniem podstawowym, a dwie (1,6%) z zawodowym.

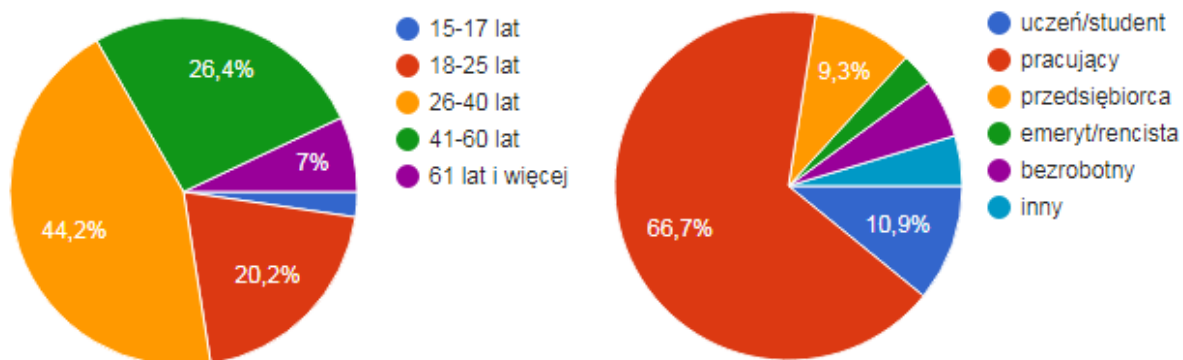
Wykres. 49. Płeć osób biorących udział w badaniu (z lewej).
 Wykres. 50. Wykształcenie osób biorących udział w badaniu (z prawej)

Źródło: Opracowanie własne.

Jeśli chodzi o grupę wiekową ankietowanych, największą liczebnością stanowiły osoby z grupy wiekowej 26-40 lat (ponad 44%). Ponad ¼ stanowiły osoby w wieku 41-60 lat (26,4%), kolejno osoby młode 18-25 lat (20,2%). Najbardziej skrajne były grupy wiekowej 15-17 lat czyli osoby młodociane oraz osoby w wieku powyżej 61 lat. W kwestii statusu zawodowego najliczniejszą grupę stanowiły osoby pracujące (ponad 66%), uczniowie i studenci oraz przedsiębiorcy (po ok. 10%). Najmniejszą liczbę ankietowanych stanowiły osoby o statusie emeryta, rencisty, bezrobotne oraz o innym statusie.

Wykres. 51. Grupa wiekowa osób biorących udział w badaniu (z lewej).
 Wykres. 52. Status osób biorących udział w badaniu (z prawej)

Źródło: Opracowanie własne.

Największą liczbę ankietowanych stanowiły osoby mieszkające w Ropczycach 99 osób ze wszystkich ankietowanych (ze 129). Pozostałe osoby pochodziły z Niedźwiady, Gnojnicy, Okonina i pojedyncze osoby z pozostałych miejscowości.

8. Założenia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Ropczyce

8.1. Wizja rewitalizacji

Wizja to element treściowy właściwy dla wszystkich dokumentów strategicznych. Stanowi punkt odniesienia dla oceny stopnia realizacji GPR, zaś jej uszczegółowieniem na poziomie operacyjnym są ustalenia dotyczące celów rewitalizacji.

Wizja: Obszar objęty rewitalizacją w Gminie Ropczyce jest obszarem uzdrowionym społecznie, przestrzennie i gospodarczo. Na tym obszarze została odtworzona i wzmocniona spójność społeczna, przede wszystkim przez odbudowanie więzi społecznych oraz stworzenie możliwości oddolnych inicjatyw dla obywateli. Odnowiona zabudowa wyposażona jest w niezbędną infrastrukturę, zadbane przestrzeń publiczną oraz rozwój usług i produktów turystycznych zachęca przybywających gości oraz inwestorów z zewnątrz do korzystania z oferty Gminy Ropczyce. Zjawisko wykluczenia społecznego zostało zminimalizowane. Wzmocniona została zaradność gospodarcza i społeczna mieszkańców. Na obszarze rewitalizowanym znacząco poprawiła się jakość życia, wskutek tego obszar stał się atrakcyjny pod względem zamieszkania i inwestowania.

Deklaracja wizji: Wyprowadzony z kryzysu obszar rewitalizacji będzie tworzył jedną zwartą przestrzeń z pozostałymi terenami. Wzrost aktywizacji publicznej, społecznej i gospodarczej nie tylko mieszkańców obszaru zdegradowanego, ale i całej gminy, podniesie jej atrakcyjność społeczną, inwestycyjną oraz jakość życia jej mieszkańców.

8.2. Misja rewitalizacji

Misja: Ożywienie społeczne i gospodarcze oraz rozwój infrastrukturalno-przestrzenny obszaru zdegradowanego gminy Ropczyce z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju przy udziale lokalnej społeczności poprzez realizację projektów służących minimalizacji zjawisk kryzysowych, zaistniałych na wskazanych obszarach. Wzrost aktywności fizycznej, kulturalnej i społecznej wśród mieszkańców. Stworzenie dogodnej infrastruktury usługowo-handlowej przyczyniający się do wzrostu liczby odwiedzających gminę Ropczyce

Deklaracja misji: Szeroka współpraca oraz partnerstwo wszystkich interesariuszy procesu rewitalizacji w budowaniu założonych celów strategicznych, zmierzających do budowania wizerunku gminy Ropczyce, przyczyniają się także do podniesienia atrakcyjności gospodarczej gminy, dbając jednocześnie o ochronę środowiska naturalnego i kulturowego.

8.3 Cele rewitalizacji

Wypełnienie przyjętej wizji i misji jest uwarunkowane realizacją postawionych celów rewitalizacji i zaplanowanych do realizacji kierunków działań, służących eliminacji lub ograniczeniu zdiagnozowanych na etapie diagnostycznym negatywnych zjawisk, ściśle odpowiadających przyjętym celom. Przedstawiona poniżej struktura założeń Programu Rewitalizacji jest odpowiedzią na zdiagnozowane problemy i potencjały, a także wynikające z nich potrzeby rewitalizacyjne. Cele rewitalizacji służą hierarchizacji działań w odniesieniu do wskazanych potrzeb, a także są powiązane z wizją stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji. Głównym celem Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Ropczyce jest podniesienie atrakcyjności obszaru rewitalizacji oraz całej Gminy, jako miejsca dobrego miejsca do zamieszkania, miejsca pracy oraz ożywienie społeczne i gospodarcze zdegradowanego obszaru połączone z podniesieniem atrakcyjności przestrzeni gminnej dla turystów i inwestorów.

CELE STRATEGICZNE	CELE SZCZEGÓŁOWE
1. Pobudzenie aktywności społecznej i gospodarczej mieszkańców i przedsiębiorców na terenie Gminy Ropczyce	1.1. Wzmocnienie integracji i aktywizacji mieszkańców
	1.2. Zapobieganie wykluczeniu i marginalizacji społecznej
	1.3. Wzrost jakości życia mieszkańców
	1.4. Wzmocnienie gospodarcze i inwestycyjne obszaru rewitalizacji
	1.5. Aktywizacja ekonomiczna mieszkańców
	1.6. Wspieranie przedsiębiorczości
Kierunki działań:	
1) zwiększenie zaangażowania mieszkańców w sprawy lokalne; 2) integracja w działaniu na rzecz obszaru rewitalizacji; 3) stworzenie możliwości do rozwoju osobistego ludzi młodych; 4) uniemożliwienie udziału w życiu społecznym seniorom oraz osobom z niepełnosprawnościami; 5) zwiększenie dostępności oraz poprawa jakości usług publicznych; 6) zapobieganie bezrobociu i zwiększanie możliwości zatrudnienia; 7) budowanie tożsamości lokalnej i wzmocnienie więzi społecznych; 8) zwiększenie przedsiębiorczości na terenie podlegającym rewitalizacji w zakresie handlu i usług; 9) wspieranie rozwoju i promocji przedsiębiorstw i działalności gospodarczych na obszarze rewitalizacji.	
2. Wzrost jakości życia mieszkańców i interesariuszy poprzez tworzenie infrastruktury społecznej oraz	2.1. Tworzenie miejsc służących zaspokajaniu potrzeb mieszkańców i interesariuszy
	2.2. Poprawa stanu zagospodarowania przestrzeni na obszarze rewitalizacyjnym
	2.3. Stworzenie miejsc integracji

zagospodarowanie przestrzeni publicznych	dostosowanych do różnych grup odbiorców
	2.4. Rewitalizacja miejsc publicznych pod kątem funkcjonalności i estetyki
Kierunki działań:	
1) poprawa stanu infrastruktury publicznej na obszarze rewitalizacji;	
2) uporządkowanie oraz stworzenie atrakcyjnych przestrzeni publicznych sprzyjających aktywności mieszkańców;	
3) tworzenie miejsc sprzyjających historii i kulturze	
4) tworzenie ogólnodostępnych centrów aktywności (kultura, dialog, integracja) na bazie istniejącego zasobu budynków;	

9. Planowane działania na obszarze rewitalizacyjnym

Przedsięwzięcia objęte niniejszym Gminnym Programem Rewitalizacji mają służyć głównie poprawie życia mieszkańców na obszarze nie tylko objętym, ale również innym mieszkańcom z terenu gminy Ropczyce, dla których centrum Gminy stanowi miejsce integracji mieszkańców. W dalszej części opracowania zaprezentowane zostają działania i przedsięwzięcia przewidziane do realizacji w ramach wdrażania „Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Ropczyce na lata 2021-2027”.

W trakcie przygotowywania dokumentu dokonano wyboru projektów rewitalizacyjnych, które w optymalnym stopniu będą odpowiedzią na zdiagnozowane problemy rewitalizacyjne na obszarach kryzysowych oraz znacząco wpłyną na osiągnięcie założonych w dokumencie celów i kierunków interwencji. Identyfikacja projektów została przeprowadzona w ramach konsultacji społecznych oraz w ramach wewnętrznego zgłaszania propozycji projektowych, na których poruszane zostały problemy dotyczące obszarów kryzysowych i rewitalizacyjnych. Wyłonienia projektów do realizacji w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji dokonano w oparciu uwzględnione problemy kryzysowe zweryfikowane podczas analizy.

Kryteria oceny projektów rewitalizacyjnych

Nazwa kryterium	Uzasadnienie dopelnienia kryterium
Spójność terytorialna	Przedsięwzięcia zaplanowane do rewitalizacji obejmą obszar zdegradowany i skierowane zostaną w głównej mierze do mieszkańców tego obszaru, jak również mieszkańców całej Gminy.
Kompleksowość	Wybrane do realizacji przedsięwzięcia są kompleksowe, wpływają pozytywnie na strefę społeczną, środowiskową, przestrzenno-funkcjonalną gospodarczą czy techniczną. Zaplanowane i przewidziane do realizacji przedsięwzięcia są odpowiedzią na kilka celów.
Zasadność	Program rewitalizacji został zaplanowany tak, aby podnosić jakość

	życia mieszkańców na obszarach objętych rewitalizacją. Wybrane przedsięwzięcia pozwolą w głównej mierze na wzrost integracji mieszkańców oraz poprawę działań środowiskowych i infrastrukturalnych na terenie Gminy Ropczyce.
Komplementarność	Program rewitalizacji i określone w nim działania zostały zaplanowane tak, aby dopasowane były do innych działań, ujętych w budżecie Gminy Ropczyce i aby się z nimi uzupełniały.
Wpływ na osiągnięcie celów strategicznych	Określne w projekcie wskaźniki wpływać będą na osiągnięcie celów strategicznych .

W wyniku przeprowadzonych konsultacji społecznych do Programu zakwalifikowano 6 projektów inwestycyjnych służących rewitalizacji i działaniom integrującym społeczność.

Zaproponowane projekty będą przewidziane do finansowania z zewnętrznych środków finansowych (np. z programu Fundusze Europejskie dla Podkarpacia). Lista projektów stanowi kompletny katalog projektów wybranych przez zainteresowanych i interesariuszy funkcjonujących w życiu społecznym.

9.1. Projekty inwestycyjne

Lp.	Tytuł	Okres realizacji	Kwota	Lokalizacja	Inwestor/realizator
1	Utworzenie Lokalnego Centrum Kultury na terenie dawnego dworca poprzez nadanie nowych funkcji społecznych, kulturalnych turystycznych i gospodarczych	2023-2025	35 000,00	Gmina Ropczyce	Gmina Ropczyce
2	Utworzenie Parku Wypoczynku i Rekreacji	2023-2025	5 000 000,00	Gmina Ropczyce	Gmina Ropczyce
3	Regulacja Wielopolki w Ropczycach	2025-2027	10 000 000,00	Koryto rzeki Wielopolki	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie/Gmina Ropczyce
4	Rewitalizacja Ogródka Jordanowskiego w Ropczycach	2022-2024	3 000 000,00	Gmina Ropczyce	Gmina Ropczyce / Ropczyckie Centrum Sportu i Rekreacji w Ropczycach
5	Utworzenie Muzeum Józefa Mehoffera	2025-2026	1 500 000,00	Gmina Ropczyce	Gmina Ropczyce / Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Ropczycach

6	Rewitalizacja układu komunikacyjnego w Ropczycach	2023-2025	6 500 000,00	Gmina Ropczyce	Gmina Ropczyce
---	---	-----------	--------------	----------------	----------------

Karty projektów:

Nazwa projektu/przedsięwzięcia 1	
Utworzenie Lokalnego Centrum Kultury na terenie dawnego dworca poprzez nadanie nowych funkcji społecznych, kulturalnych turystycznych i gospodarczych	
Lokalizacja projektu/miejsce przeprowadzenia przedsięwzięcia	Obecnie teren dworca autobusowego - Ul. Grunwaldzka Dz. Nr 793/4; 793/10; 793/11
Podmioty realizujące projekt/przedsięwzięcie	Gmina Ropczyce
Partnerzy w realizacji projektu/przedsięwzięcia	-
Opis projektu	
Opis stanu istniejącego	<p>Obecnie trwają prace na terenie dworca autobusowego i budowy nowego, funkcjonalnego budynku. Stary dworzec będzie wyburzany, a na powstałym terenie planowane jest utworzenie Lokalnego Centrum Kultury, w którym mieścić się będzie szkoła muzyczna oraz biblioteka.</p> <p>Zmodernizowane i rozbudowane obiekty wokół dworca staną się Lokalnym Centrum Kultury dla mieszkańców, które pełnić będzie funkcje społeczne, kulturalne, ale także turystyczne i gospodarcze.</p>
Cel projektu/przedsięwzięcia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dostosowanie obiektów budowlanych i przestrzeni wokół do zmieniających się funkcji i potrzeb mieszkańców. Zwiększony poziom włączenia mieszkańców w życie społeczne i kulturalne. 2. Obniżony poziom wykluczenia społecznego. 3. Zwiększenie oferty edukacyjnej i zajęć spędzania czasu wolnego dla różnych grup społecznych.
Zakres realizowanych działań	<p>Projekt zakłada utworzenie Lokalnego Centrum Kultury, w ramach którego poszerzona zostanie oferta świadczona na rzecz społeczności lokalnej przez istniejące obiekty użyteczności publicznej (Szkoła Muzyczna i Biblioteka oraz sala widowiskowo-kinowa), i zostaną też wprowadzone nowe funkcje. Dopelnieniem planowanego przedsięwzięcia będzie zagospodarowanie terenu wokół budynku dworca wraz z poprawą infrastruktury technicznej. Zakłada się, że przebudowa i modernizacja budynków dworcowych umożliwi stworzenie miejsca integracji dającego możliwość rozwoju osobistego i realizowania swoich aspiracji oraz pasji. W ramach projektu planuje się:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Budowę Szkoły Muzycznej oraz sali widowiskowo-kinowej przy Szkole Muzycznej I stopnia w Ropczycach. Dzięki tej sali

	<p>będzie można organizować koncerty, konkursy oraz zapraszać artystów muzyków oraz zespoły z całej Polski. Celem zadania jest rozwijanie uzdolnień muzycznych dzieci i młodzieży z obszaru rewitalizacji oraz umożliwienie mieszkańcom obszaru rewitalizacji uczestnictwa w życiu kulturalnym.</p> <p>2. Budowę Miejskiej i Powiatowej Biblioteki Publicznej w Ropczycach, która obecnie znajduje się w bardzo złym stanie technicznym w związku z powodziami, które uszkodziły konstrukcję budynku. Ponadto budynek jest zbyt mały, aby móc pełnić obecnie misję, jaka mu została przypisana. Obecnie obiekt nie spełnia wymogów do korzystania przez osoby niepełnosprawne. W zmodernizowanym obiekcie planuje się realizację szeregu projektów społecznych na rzecz mieszkańców, w szczególności obszaru rewitalizacji, obejmujących organizację czytania ulicznego, animacji, przedstawień słowno-muzycznych, tworzenie wystaw i widowisk plenerowych w przestrzeni miejskiej oraz organizację pokazów filmowych w ramach kina plenerowego, pokazów i prezentacji multimedialnych, docelowo digitalizację zbiorów.</p> <p>3. Poprawa dostępności i zagospodarowanie terenów wokół dworca i nowo utworzenia Lokalnego Centrum Kultury.</p> <ul style="list-style-type: none"> • W ramach projektu zakłada się także zapewnienie dobrej dostępności do nowoutworzonych obiektów na terenie dworca poprzez utworzenie ścieżki rowerowej oraz bezpiecznego traktu spacerowego dla osób z dziećmi oraz dla korzystających z komunikacji autobusowej, a także poprzez budowę chodnika wraz ze ścieżką rowerową wzdłuż ul. Zielonej od ulicy Grunwaldzkiej do granicy z Okoninem • Zmiana istniejących wjazdów/wyjazdów z dworca na bardziej płynne oraz o większym stopniu funkcjonalności, przy jednoczesnym zwiększeniu na danym obszarze miejsc parkingowych poprzez przebudowę i rozbudowę istniejącego parkingu w zabudowie 1 lub wielokondygnacyjnej. 	
<p>Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów programu rewitalizacji</p>	<p>Prognozowane rezultaty</p>	<p>Sposób oceny i miary</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją [ha] • Budynki publiczne lub komercyjne wybudowane lub wyremontowane na obszarach miejskich [m²] 	<p>Protokoły odbioru prac</p>
<p>Harmonogram i kosztorys</p>		

Planowane rozpoczęcie projektu/przedsięwzięcia	2023
Planowane zakończenie projektu/przedsięwzięcia	2025
Szacunkowy koszt	35 000 000 zł
Potencjalne źródła finansowania	Budżet gminy EFRR

Nazwa projektu/przedsięwzięcia 2		
Utworzenie Parku Wypoczynku i Rekreacji		
Lokalizacja projektu/miejsce przeprowadzenia przedsięwzięcia (powierzchnia, nr działek)	Tereny między basenami a ZOZ Ropczyce	
Podmioty realizujące projekt/przedsięwzięcie	Gmina Ropczyce	
Partnerzy w realizacji projektu/przedsięwzięcia	Ropczyckie Centrum Sportu i Rekreacji w Ropczycach	
Opis projektu		
Opis stanu istniejącego	Brak jest na terenie obszaru rewitalizacji miejsc do aktywnego spędzania czasu i wypoczynku	
Cel projektu/przedsięwzięcia	Przedmiotem proponowanego projektu jest zagospodarowanie terenów zielonych i leśnych na potrzeby Parku Wypoczynku i Rekreacji i adaptacja do pełnienia nowych funkcji w zakresie rekreacji, wypoczynku, edukacji, sportu oraz wyposażenie w urządzenia do aktywnego uprawiania sportu oraz bierny i czynny wypoczynek, przy jednoczesnym zachowaniu w maksymalnym stopniu naturalnych walorów i bioróżnorodności.	
Zakres realizowanych działań	- utworzenie ścieżki pieszo-rowerowej; - utworzenie małej infrastruktury turystycznej i sportowo-rekreacyjnej	
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów programu rewitalizacji	Prognozowane rezultaty	Sposób oceny i miary
	Poprawa dostępności i jakości infrastruktury krajobrazowo-edukacyjnej, rekreacyjnej i sportowej poprzez budowę Parku Wypoczynku i Rekreacji. Zaangażowanie partnerów społecznych i gospodarczych do realizacji zadań wynikających z funkcji, które będzie pełnił	monitoring bieżący, okresowy lub roczny raport z monitoringu, ewaluacja ex post

	Park Wypoczynku i Rekreacji.	
Harmonogram i kosztorys		
Planowane rozpoczęcie projektu/przedsięwzięcia	2023	
Planowane zakończenie projektu/przedsięwzięcia	2025	
Szacunkowy koszt	5 000 000 zł	
Potencjalne źródła finansowania	Gmina Ropczyce/RPO WP	

Nazwa projektu/przedsięwzięcia 3	
Regulacja Wielopolki w Ropczycach	
Lokalizacja projektu/miejsce przeprowadzenia przedsięwzięcia (powierzchnia, nr działek)	Koryto rzeki Wielopolka na całym obszarze objętym programem rewitalizacji
Podmioty realizujące projekt/przedsięwzięcie	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie
Partnerzy w realizacji projektu/przedsięwzięcia	Gmina Ropczyce
Opis projektu	
Opis stanu istniejącego	Rzeka Wielopolka przepływa przez duży obszar Gminy Ropczyce począwszy od wsi Łączki Kucharskie do północnych krańców miasta Ropczyce. Koryto rzeki posiada nie w pełni uregulowany przebieg, poprzecinany licznymi przepustami i naturalnymi lub sztucznymi przeszkodami (po ingerencji człowieka), które powodują, iż w razie opadów rzeka stwarza duże zagrożenie powodziowe dla okolicznych budynków oraz infrastruktury drogowej. Potok administruje Podkarpacki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Rzeszowie.
Cel projektu/przedsięwzięcia	Przedmiotem proponowanego projektu jest zwiększenie ochrony przeciwpowodziowej miasta Ropczyce, w szczególności w obrębie obszaru rewitalizacji.
Zakres realizowanych działań	W ramach zadania przewiduje się przeprowadzenie regulacji i oczyszczenia potoku, ustalenie jego linii brzegowej, modernizację istniejących lub budowę nowych przepustów.
Harmonogram i kosztorys	
Planowane rozpoczęcie projektu/przedsięwzięcia	2025
Planowane zakończenie projektu/przedsięwzięcia	2027
Szacunkowy koszt	10 000 000 zł
Potencjalne źródła finansowania	Budżet Państwa, Gmina Ropczyce

Nazwa projektu/przedsięwzięcia 4	
Rewitalizacja Ogródka Jordanowskiego w Ropczycach	
Lokalizacja projektu/miejsce	Ropczyce, ul. Zielona, ul. Kościuszki

przeprowadzenia przedsięwzięcia	obręb geodezyjny Ropczyce, działki nr 977/14, 977/13, 977/12.
Podmioty realizujące projekt/przedsięwzięcie	Gmina Ropczyce
Partnerzy w realizacji projektu/przedsięwzięcia	Ropczyckie Centrum Sportu i Rekreacji w Ropczycach
Opis projektu	
Opis stanu istniejącego	Ogródek Jordanowski powstały w 2011 roku po 10 latach użytkowania wymaga całkowitej rewitalizacji. Większość urządzeń infrastruktury rekreacyjnej jest w bardzo złym stanie technicznym, wymagającym podjęcia działań zmierzających do jego poprawy i przywrócenia funkcjonalności miejsca rekreacji.
Cel projektu/przedsięwzięcia	Celem projektu jest przywrócenie funkcjonalności Ogródka Jordanowskiego w Ropczycach wraz z zapewnieniem bezpieczeństwa jego użytkownikom.
Zakres realizowanych działań	Planowane do realizacji działania polegać będą na uporządkowaniu terenu ogródka oraz rewitalizacji infrastruktury sportowej i rekreacyjnej.
Harmonogram i kosztorys	
Planowane rozpoczęcie projektu/przedsięwzięcia	2022
Planowane zakończenie projektu/przedsięwzięcia	2024
Szacunkowy koszt	3 000 000 zł
Potencjalne źródła finansowania	Gmina Ropczyce

Nazwa projektu/przedsięwzięcia 5	
Utworzenie Muzeum Józefa Mehoffera	
Lokalizacja projektu/miejsce przeprowadzenia przedsięwzięcia	Planowany obiekt biblioteki w miejscu dotychczasowego dworca autobusowego
Podmioty realizujące projekt/przedsięwzięcie	Gmina Ropczyce
Partnerzy w realizacji projektu/przedsięwzięcia	Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Ropczycach
Opis projektu	
Opis stanu istniejącego	Brak muzeów w Ropczycach, brak miejsc poświęconych sławnym osobom pochodzącym z Ropczyc
Cel projektu/przedsięwzięcia	Cele projektu: <ul style="list-style-type: none"> kulturalno-naukowy – stwarzanie możliwości obcowania z dziełem sztuki jako wartością poznawczą i estetyczną,

	<ul style="list-style-type: none"> • estetyczny - kształtowanie wrażliwości na piękno kultury, • edukacyjny – podnoszenie, poszerzenie wiedzy poprzez: <ul style="list-style-type: none"> ○ warsztaty plastyczne (malowanie obrazów, tworzenie witraży) prowadzone przez lokalnych artystów plastyków, ○ lekcje muzealne, ○ sesje naukowe, ○ konkursy tematyczne, ○ wydawanie materiałów edukacyjnych dla różnych grup wiekowych dotyczących dorobku artystycznego J. Mehoffera (foldery, jednodniówki (wydawnictwo jednorazowe) i wydawnictwa zwarte (forma książki), mini przewodniki, biuletyny.
Zakres realizowanych działań	<ul style="list-style-type: none"> • prowadzenie badań naukowych dotyczących genealogii rodziny Mehofferów (archiwa lwowskie i krakowskie) • gromadzenie oraz udostępnianie dla celów badawczych i edukacyjnych dokumentów prymarnych (oryginalnych) i wtórnych dotyczących rodziny Mehofferów oraz ich związków z Ropczycami i Ziemią Ropczycką, • prowadzenie badań naukowych dotyczących Ropczyc i regionu, • wystawy czasowe oraz okazjonalne (plenerowe i ruchome): tematyczne poświęcone sylwetkom osób zasłużonych dla kraju, a wywodzących się lub związanych z Ziemią Ropczycką, którzy wywarli wpływ na rozwój nauki, kultury i sztuki (np. Stanisław Kot, Jerzy Fierich, Tadeusz Kantor, Wojciech Aleksander Durek, Józef Mehoffer, Wilhelm Mehoffer, Stanisław Bursztyński, Stanisław Litak, ks. Jan Zwierz, Seweryn Udziela, Wilhelm Mach, Edward Zoolowski, Karol Olszewski, Tadeusz Sinko, cadyk Naftali Cwi Horowic), • wystawy tematyczne poświęcone zabytkom znajdującym się na Ziemi Ropczyckiej.
Harmonogram i kosztorys	
Planowane rozpoczęcie projektu/przedsięwzięcia	2025
Planowane zakończenie projektu/przedsięwzięcia	2026
Szacunkowy koszt	1 500 000 zł
Potencjalne źródła finansowania	Gmina Ropczyce/RPO WP

Nazwa projektu/przedsięwzięcia 6	
Rewitalizacja układu komunikacyjnego w Ropczycach	
Lokalizacja projektu/miejsce przeprowadzenia przedsięwzięcia (powierzchnia, nr działek)	Ulice Krakowska, Króla Kazimierza Wielkiego, Grunwaldzka oraz Zielona, Kochanowskiego, Bursztyna, Sienkiewicza, Św. Floriana

Podmioty realizujące projekt/przedsięwzięcie	Gmina Ropczyce
Partnerzy w realizacji projektu/przedsięwzięcia	-
Opis projektu	
Opis stanu istniejącego	Ulice zniszczone o złej nawierzchni, brak oświetlenia ulicznego
Cel projektu/przedsięwzięcia	Ulice stanowią element głównych ciągów pieszo-jezdnym w obszarze objętym programem rewitalizacji.
Zakres realizowanych działań	Przedmiotem proponowanego projektu jest: - przebudowa nawierzchni, - przebudowa chodników, - modernizacja i standaryzacja oświetlenia ulic, - wymiana elementów małej architektury.
Harmonogram i kosztorys	
Planowane rozpoczęcie projektu/przedsięwzięcia	2023
Planowane zakończenie projektu/przedsięwzięcia	2025
Szacunkowy koszt	6 500 000 zł
Potencjalne źródła finansowania	Polski Ład/Gmina Ropczyce

9.2. Powiązanie projektu inwestycyjnego z celami programu rewitalizacji

Lp.	Tytuł projektu	Powiązanie z celami rewitalizacyjnymi	Kierunki Działań
1	Utworzenie Lokalnego Centrum Kultury na terenie dawnego dworca poprzez nadanie nowych funkcji społecznych, kulturalnych i turystycznych i gospodarczych	1.1. Wzmocnienie integracji i aktywizacji mieszkańców 1.2. Zapobieganie wykluczeniu i marginalizacji społecznej 1.3. Wzrost jakości życia mieszkańców 1.4. Wzmocnienie gospodarcze i inwestycyjne obszaru rewitalizacji 1.5. Aktywizacja ekonomiczna mieszkańców 1.6. Wspieranie przedsiębiorczości 2.1. Tworzenie miejsc służących zaspokajaniu potrzeb mieszkańców i interesariuszy 2.3. Stworzenie miejsc integracji dostosowanych do różnych grup odbiorców 2.4. Rewitalizacja miejsc publicznych pod kątem funkcjonalności i estetyki	Stworzenie możliwości do rozwoju osobistego ludzi młodych; umożliwienie udziału w życiu społecznym seniorom oraz osobom z niepełnosprawnościami, zwiększeniem dostępności oraz poprawa jakości usług publicznych, zapobieganie bezrobociu i zwiększanie możliwości zatrudnienia, budowanie tożsamości lokalnej i wzmocnienie więzi społecznych, zwiększenie przedsiębiorczości na terenie podlegającym rewitalizacji w zakresie handlu i usług, poprawą stanu infrastruktury publicznej na obszarze rewitalizacji, uporządkowanie oraz stworzenie atrakcyjnych przestrzeni publicznych sprzyjających aktywności mieszkańców; tworzenie miejsc sprzyjających historii i kulturze, tworzenie ogólnodostępnych centrów aktywności (kultura, dialog, integracja) na bazie istniejącego zasobu budynków.
2	Utworzenie Parku Wypoczynku i Rekreacji	1.1. Wzmocnienie integracji i aktywizacji mieszkańców 1.2. Zapobieganie wykluczeniu i marginalizacji społecznej 1.3. Wzrost jakości życia mieszkańców 2.1. Tworzenie miejsc służących zaspokajaniu potrzeb mieszkańców i interesariuszy 2.2. Poprawa stanu zagospodarowania przestrzeni na obszarze rewitalizacyjnym 2.3. Stworzenie miejsc integracji dostosowanych do różnych grup odbiorców	Stworzenie możliwości do rozwoju osobistego ludzi młodych, umożliwienie udziału w życiu społecznym seniorom oraz osobom z niepełnosprawnościami, zwiększeniem dostępności oraz poprawą jakości usług publicznych, budowanie tożsamości lokalnej i wzmocnieniem więzi społecznych, poprawa stanu infrastruktury publicznej na obszarze rewitalizacji, uporządkowanie oraz stworzenie atrakcyjnych przestrzeni publicznych sprzyjających aktywności mieszkańców, tworzenie miejsc sprzyjających historii i kulturze, tworzenie ogólnodostępnych centrów aktywności (kultura, dialog, integracja) na bazie istniejącego zasobu budynków;

3	Regulacja Wielopolki w Ropczycach	<p>1.3. Wzrost jakości życia mieszkańców 1.4. Wzmocnienie gospodarcze i inwestycyjne obszaru rewitalizacji 2.2. Poprawa stanu zagospodarowania przestrzeni na obszarze rewitalizacyjnym 2.4. Rewitalizacja miejsc publicznych pod kątem funkcjonalności i estetyki</p>	<p>Zwiększenie zaangażowania mieszkańców w sprawy lokalne, integracja w działaniu na rzecz obszaru rewitalizacji; poprawa stanu infrastruktury publicznej na obszarze rewitalizacji, uporządkowanie oraz stworzenie atrakcyjnych przestrzeni publicznych sprzyjających aktywności mieszkańców;</p>
4	Rewitalizacja Ogródka Jordanowskiego w Ropczycach	<p>1.1. Wzmocnienie integracji i aktywizacji mieszkańców 1.2. Zapobieganie wykluczeniu i marginalizacji społecznej 1.3. Wzrost jakości życia mieszkańców 2.1. Tworzenie miejsc służących zaspokajaniu potrzeb mieszkańców i interesariuszy 2.2. Poprawa stanu zagospodarowania przestrzeni na obszarze rewitalizacyjnym 2.3. Stworzenie miejsc integracji dostosowanych do różnych grup odbiorców 2.4. Rewitalizacja miejsc publicznych pod kątem funkcjonalności i estetyki</p>	<p>Stworzenie możliwości do rozwoju osobistego ludzi młodych, umożliwienie udziału w życiu społecznym seniorom oraz osobom z niepełnosprawnościami, zwiększeniem dostępności oraz poprawą jakości usług publicznych, budowanie tożsamości lokalnej i wzmocnieniem więzi społecznych, poprawa stanu infrastruktury publicznej na obszarze rewitalizacji, uporządkowanie oraz stworzenie atrakcyjnych przestrzeni publicznych sprzyjających aktywności mieszkańców;</p>
5	Utworzenie Muzeum Józefa Mehoffera	<p>1.1. Wzmocnienie integracji i aktywizacji mieszkańców 1.2. Zapobieganie wykluczeniu i marginalizacji społecznej 1.3. Wzrost jakości życia mieszkańców 2.1. Tworzenie miejsc służących zaspokajaniu potrzeb mieszkańców i interesariuszy 2.2. Poprawa stanu zagospodarowania przestrzeni na obszarze rewitalizacyjnym 2.3. Stworzenie miejsc integracji dostosowanych do różnych grup odbiorców</p>	<p>Zwiększenie zaangażowania mieszkańców w sprawy lokalne, integracja w działaniu na rzecz obszaru rewitalizacji, umożliwienie udziału w życiu społecznym seniorom oraz osobom z niepełnosprawnościami, budowanie tożsamości lokalnej i wzmocnieniem więzi społecznych, tworzenie miejsc sprzyjających historii i kulturze, tworzenie ogólnodostępnych centrów aktywności (kultura, dialog, integracja) na bazie istniejącego zasobu budynków;</p>
6	Rewitalizacja układu komunikacyjnego w Ropczycach	<p>1.3. Wzrost jakości życia mieszkańców 1.4. Wzmocnienie gospodarcze i inwestycyjne obszaru rewitalizacji 1.6. Wspieranie przedsiębiorczości 2.2. Poprawa stanu zagospodarowania przestrzeni na obszarze rewitalizacyjnym 2.4. Rewitalizacja miejsc publicznych pod kątem funkcjonalności i estetyki</p>	<p>Zwiększeniem dostępności oraz poprawą jakości usług publicznych, zwiększeniem przedsiębiorczości na terenie podlegającym rewitalizacji w zakresie handlu i usług, poprawą stanu infrastruktury publicznej na obszarze rewitalizacji;</p>

10. Planowane efekty rewitalizacji

Zaplanowane do realizacji przedsięwzięcia przyczynić się mają do wyprowadzenia ze stanu kryzysowego obszaru wyznaczonego do rewitalizacji. Działania zamierzone do podjęcia na obszarze zdegradowanym przyczynią się do nadania temu obszarowi nowych funkcji oraz nastąpi dzięki temu poprawa jakości funkcjonalności i warunków życia mieszkańców, a przy tym dalszy rozwój społeczno- gospodarczy Gminy Ropczyce.

Działania zaplanowane do rewitalizacji przyczynią się do:

- podniesienia jakości życia mieszkańców Gminy Ropczyce w oparciu o warunki życia, miejsca rekreacji i możliwość spędzenia czasu wolnego,
- poprawy i rozwoju infrastruktury społecznej - ilości i standardu usług kultury,
- powstanie miejsc integracji dla osób z różnych grup wiekowych w tym osób z niepełnosprawnościami (zajęcia edukacyjno-kulturalne, zajęcia ruchowe),
- zatrzymania migracji wśród ludzi młodych na terenie gminy poprzez tworzenie preferencyjnych warunków do zamieszkania i pracy.

11. Plan finansowy

Plan finansowy Gminnego Programu Rewitalizacji obejmuje projekty przewidziane do realizacji w latach 2021-2027. Został opracowany na podstawie kosztów poszczególnych projektów, zaplanowanych do realizacji, ujętych w Gminnym Programie Rewitalizacji.

Podstawowe źródła finansowania to pozabudżetowe środki finansowe, pochodzące z:

- Nowego Ładu
- Unii Europejskiej;
- Środków budżetów samorządowych;
- Innych środków publicznych.

Przy określeniu poziomu finansowego wsparcia oraz rodzaju kosztów kwalifikowanych poszczególnych projektów kierowano się zapisami Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych, zapisami projektu Fundusze Europejskie dla Podkarpacia 2021-2027, itp. zapisy dotyczące możliwości finansowania inwestycji ze środków zewnętrznych.

Projekty inwestycyjne

	Tytuł projektu	Okres realizacji [plan]	Szacunkowe nakłady			Rodzaj Funduszy
				Wkład własny	Fundusze zewnętrzne	
1	Utworzenie Lokalnego Centrum Kultury na terenie dawnego dworca poprzez nadanie nowych funkcji społecznych, kulturalnych turystycznych i gospodarczych	2023-2025	35 000,00			Budżet gminy Fundusze Europejskie dla Podkarpacie 2021-2027
2	Utworzenie Parku Wypoczynku i Rekreacji	2023-2025	5 000 000,00			Gmina Ropczyce/Fundusze Europejskie dla Podkarpacie 2021-2027
3	Regulacja Wielopolki w Ropczycach	2025-2027	10 000 000,00			Budżet Państwa, Gmina Ropczyce
4	Rewitalizacja Ogródka Jordanowskiego w Ropczycach	2022-2024	3 000 000,00			Gmina Ropczyce
5	Utworzenie Muzeum Józefa Mehoffera	2025-2026	1 500 000,00			Gmina Ropczyce/ Fundusze Europejskie dla Podkarpacie 2021-2027
6	Rewitalizacja układu komunikacyjnego w Ropczycach	2023-2025	6 500 000,00			Polski Ład/Gmina Ropczyce

Potencjalne źródła finansowania projektów rewitalizacyjnych:

Najistotniejszym źródłem finansowania projektów rewitalizacyjnych realizowanych w latach 2021-2027 są środki europejskie w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Podkarpacia 2021-2027, środki finansowe pochodzące z Programu Rządowego Nowy Ład. Alternatywnymi źródłami finansowania projektów rewitalizacyjnych będą środki budżetu państwa w ramach krajowych programów oraz środki samorządu terytorialnego.

11.2. Analiza ryzyka wraz ze środkami zaradczymi

Przeprowadzona analiza dla obszarów zdegradowanych stanowi w pewnym sensie analizę ryzyka w kontekście Gminnego Programu Rewitalizacji (na poziomie celów rewitalizacji) zakresu

niezbędnych interwencji samorządu Gminy Ropczyce. Analiza uwzględnia czynniki, które mogą potencjalnie wystąpić podczas realizacji działań, niezależnie od aktywności samorządu Gminy Ropczyce.

Program rewitalizacji i wyprowadzenia obszarów zdegradowanych z kryzysu realizowany będzie na przestrzeni wielu lat i w tym czasie przemianom ulegać mogą lokalne i zewnętrzne uwarunkowania, które stanowią mogą przeszkody lub utrudnienia w ich realizacji. Na wszelki wypadek określone zostały potencjalne ryzyka oraz środki zaradcze, które będą im przeciwdziałać.

W ramach zaplanowanych do realizacji projektów określono następujące ryzyka:

- nieosiągnięcie w ramach realizacji projektu zakładanych produktów – do barier, które mogą wpłynąć na to zaliczyć można np. niezrealizowanie robót budowlanych w przewidzianym terminie i zakresie ze względu na problemy techniczne, prawne czy społeczne. Aby temu zapobiec prowadzony będzie monitoring wskaźników osiągniętych w wyniku realizacji projektów. W razie konieczności ich aktualizacji, Rada Gminy Ropczyce będzie władna do podejmowania uchwał w sprawie zmian w Programie, tak aby Gminny Program Rewitalizacji mógł w dalszym ciągu spełniać swoje zadania operacyjne. Za każdym razem Gmina dążyć będzie do wyłonienia takich Wykonawców, którzy swoim doświadczeniem i potencjałem technicznym zagwarantują terminowe i zgodne z zakresem rzeczowym wykonanie zawartych umów z zaplanowanym zakresem działań;
- nieosiągnięcie w ramach realizacji programu rewitalizacji zakładanych rezultatów – w razie zidentyfikowania takich ewentualnych problemów we wdrażaniu GPR po ich merytorycznym uzasadnieniu, Rada Gminy będzie mogła podjąć stosowną uchwałę w sprawie zmian w Programie dla konkretnego projektu. Generalnie jednak UG dołoży wszelkich starań, aby wskaźniki rezultatu były osiągnięte w zakładanym wymiarze (odpowiednia promocja działań itd.);
- niezyskanie wsparcia finansowego na realizację projektów – dla każdego projektu wskazano jego potencjalne źródła finansowania, co minimalizuje ryzyko niezyskania dofinansowania zewnętrznego. Głównym założeniem dla realizacji danego projektu jest uzyskanie współfinansowania (m.in. ze środków UE, budżetu Państwa). Brak dofinansowania może wpłynąć na przesunięcie w czasie kolejnych etapów projektów do momentu zapewnienia wystarczających środków w budżecie lub też Gmina zapewni dodatkowe, brakujące środki finansowe. Zostaną podjęte wszelkie środki, aby dokumentacja aplikacyjna została przygotowana rzetelnie, a w trakcie realizacji projektu nie wystąpiły nieprawidłowości, które mogłyby skutkować cofnięciem całości lub części przyznanych środków. Każdorazowo zostanie przeprowadzona staranna ocena wystąpienia pomocy publicznej w projekcie;
- w przypadku trudności z wykonaniem poszczególnych projektów, zostaną podjęte odpowiednie kroki naprawcze odpowiednie działania naprawcze w postaci powołania zespołu zadaniowego, który składał się będzie z pracowników merytorycznych Urzędu Gminy

Ropczyce, pracowników jednostek organizacyjnych urzędu czy też ekspertów zewnętrznych. Grupa ta wspólnie odpowiedzialna będzie za rozwiązanie problemu lub wdrożenie alternatywnego działania, które pozwoli uzyskać optymalne efekty przy zaplanowanych do osiągnięciach rezultatów.

Na poziomie realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji mogą również wystąpić działania niepożądane lub ryzyka. Można wyróżnić następujące potencjalne sytuacje problemowe:

- zmiana organów i władz samorządowych co może doprowadzić do zmiany wizji rewitalizacji. Odmienne polityczne wizje mogą doprowadzić do braku przychylności niektórych projektów i chęcią ich zmiany. Gminny Program Rewitalizacji będzie musiał podlegać aktualizacji, co każdorazowo opiniowane będzie musiało być przez Radę Gminy po szczegółowym przeanalizowaniu ich zasadności przez specjalistów z JST;
- nie osiągnięcie porozumienia z interesariuszami GPR na etapie wdrażania Programu – może skutkować brakiem akceptacji ze strony zainteresowanych podmiotów co mogłoby przekreślić zasadność Programu, jednakże dla jego akceptacji społecznej odbyły się otwarte spotkania konsultacyjne z mieszkańcami i badania ankietowe, a w Programie uwzględniono zgłoszone postulaty i propozycje wysuniętych przez nich konkretnych zadań. Zagwarantowało to również możliwość zgłaszania uwag już w trakcie realizacji Programu,
- może się pojawić ryzyko opóźnień w związku z procedurami administracyjnymi – harmonogram realizacji poszczególnych zadań i projektów przewidzianych do realizacji w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji przewiduje możliwe wystąpienie opóźnień, dlatego wskazane w nim terminy zostały określone z marginesem czasu potrzebnym do przeprowadzenia odpowiednich procedur urzędowych.

12. Kompleksowość i komplementarność lokalnego programu rewitalizacji

Projekty inwestycyjne przewidziane do realizacji w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji są odpowiedzią na zdiagnozowaną sytuację problemową i wpisują się w cele strategiczne opracowania. Program złożony jest projektów infrastrukturalnych, które przyczynią się do osiągnięcia kompleksowej interwencji na obszarze rewitalizacji. Koncentracja interwencji i konieczność zaspokojenia określonych potrzeb interesariuszy powodują, że projekty rewitalizacyjne dotyczą terenu o istotnym znaczeniu dla rozwoju całej gminy i obejmują one obszar dotknięty szczególną koncentracją problemów i negatywnych zjawisk kryzysowych.

Interwencja GPR obejmuje wiele różnych obiektów położonych na terenie gminy i przestrzeni – których zarządcy deklarują chęć realizacji projektów, które zarówno poprawiają sytuację na

obszarze rewitalizacji oraz poprzez efekt synergii wpływają na ożywienie i rozwój całego obszaru gminy, przyczyniając się w ten sposób do budowy pozycji konkurencyjnej gminy Ropczyce. Wybór projektów przewidzianych do realizacji w ramach GPR dla Gminy Ropczyce jest zatem uzasadniony. Przedsięwzięcia zaplanowane do realizacji łączą ze sobą konieczność podjęcia wszechstronnych działań o charakterze rewitalizacyjnym skoncentrowanych na osiągnięciu wyznaczonych celów szczegółowych, a zatem zachowują wymogi wzajemnej komplementarności (przestrzennej, problemowej, proceduralno-instytucjonalnej, międzyokresowej oraz źródeł finansowania). Komplementarność jest jednym z nadrzędnych aspektów Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Ropczyce na lata 2021-2027.

KOMPLEMENTARNOŚĆ PRZESTRZENNA

W Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Ropczyce na lata 2021-2027 komplementarność przestrzenna skupia się przede wszystkim na selekcji projektów, które skupione są na obszarze rewitalizacji i wprost wpływają na poprawę sytuacji społecznej mieszkańców oraz wzmocnienie jakości życia mieszkańców Gminy. Wyznaczenie obszaru zdegradowanego, kolejno określenie obszaru rewitalizacji oparte zostało o analizę wskaźnikową oraz konsultacje społeczne. Wszystkie podstawowe projekty rewitalizacyjne skupiają się z nimi ściśle powiązane oraz stanowią odpowiedź na zdiagnozowane problemy, które zostały zdefiniowane na tym obszarze. Dzięki realizacji projektów pozytywne skutki widoczne będą na całym obszarze, ponieważ wiele z nich dotyczy działań podejmowanych dla miejsc lub obiektów użyteczności publicznej, przez co korzystać z nich będą mogli głównie mieszkańcy obszaru, ale także całej gminy oraz turyści odwiedzający te strony, którzy wesprą lokalną gospodarkę. Planowane do realizacji zadania mają przyczynić się do rozwiązania zdiagnozowania określonych problemów oraz rozprzestrzeniania ich na inne obszary gminy

KOMPLEMENTARNOŚĆ PROBLEMOWA

Przedsięwzięcia zawarte w dokumencie stanowią kompleksową odpowiedź na określone, zróżnicowane problemy występujące na obszarze rewitalizacji. Każda karta projektowa wskazuje powiązanie z problemami, do rozwiązania których przyczynią się konkretne zadania. Dzięki temu wszystkie projekty będą oddziaływać na siebie, są komplementarne w aspekcie społecznym, gospodarczym, przestrzenno-funkcjonalnym technicznym i środowiskowym. Takie podejście ma przeciwdziałać wykluczeniu i marginalizacji środowisk poprzez koncentrację na przyczynach kryzysów i zjawisk negatywnych danego obszaru. Wykonana pogłębiona analiza i diagnoza obszaru rewitalizacji we wszystkich aspektach: społecznym, gospodarczym, przestrzenno-funkcjonalnym, technicznym i środowiskowym daje dokładny plan wyprowadzenia z kryzysu obszaru zdegradowanego. W tym celu została określona wizja, określająca specyfikę terenu. Parametryzacja efektów rewitalizacji określona została na poziomie celów rewitalizacji, ponieważ wizja określa zbiór pożądaných wartości do osiągnięcia po wdrożeniu założeń dokumentu.

Poszczególne projekty realizują konkretne cele rewitalizacji i kierunki działań. Wszystkie kierunki działań i odpowiadające im projekty są powiązane problemowo oraz odnoszą się do wszystkich sfer: społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej i środowiskowej rozwiązując zidentyfikowane problemy.

Podczas podejmowania strategicznych decyzji przez samorząd lokalny na innych płaszczyznach będą brane pod uwagę zaplanowane projekty rewitalizacyjne, aby zapewnić koordynację tematyczną i organizacyjno-techniczną działań administracji samorządowej. Ponadto ważne jest, że proces rewitalizacji realizuje założenia innych dokumentów strategicznych i planistycznych zarówno na szczeblu lokalnym, jak i powiatowym, regionalnym, krajowym czy europejskim.

KOMPLEMENTARNOŚĆ PROCEDURALNO-INSTYTUCJONALNA

Rolę operatora rewitalizacji pełnić będzie Urząd Gminy Ropczyce. Takie rozwiązanie zapewni skuteczne zarządzanie programem rewitalizacji oraz pozwoli na kontynuację i uzupełnienie działań podejmowanych w ramach realizacji polityk publicznych. Określenie odpowiednich instrumentów zarządzania i wdrażania opisane zostało w innych rozdziałach. Operator rewitalizacji będzie pełnił rolę wykonawczą i zarządczą programu, jednak w celu zapewnienia jak największej efektywności działań realizacja zadań zlecana będzie odpowiednim jednostkom i podmiotom, które posiadają ku temu odpowiednie uprawnienia i kompetencje. Jednostką odpowiedzialną za realizację zadań ujętych w programie rewitalizacji będzie przede wszystkim Gmina Ropczyce, która będzie wspomagana przez pozostałych interesariuszy rewitalizacji, np. zadania społeczne będą realizowane przy współpracy np. instytucji kultury i innych jednostek pomocniczych Urzędu Gminy.

KOMPLEMENTARNOŚĆ MIĘDZYOKRESOWA

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Ropczyce na lata 2021-2027 zwraca uwagę na ważne problemy społeczne, gospodarcze oraz funkcjonalno-przestrzenne. Przedsięwzięcia podejmowane w poprzednich okresach programowych dotyczyły głównie niewielkich zadań związanych z poprawą przestrzeni gminnej na podstawie innych dokumentów planistycznych niż program rewitalizacji. Obecna perspektywa finansowa daje możliwość wzmocnienia i rozwoju przedsięwzięć o charakterze rewitalizacyjnym a także podejmowaniu działań na znacznie większą skalę. Zgodnie z logiką interwencji społecznej, inwestycyjnej i infrastrukturalnej przedmiotowe opracowanie stanowi kompleksowy program dotyczący wszystkich sfer życia społecznego, którego Gmina Ropczyce wcześniej nie posiadała. We wcześniejszym okresie programowania, na obszarze rewitalizacji nie zrealizowano bardzo wielu zaplanowanych działań, co nadal generuje potrzebę podejmowania kolejnych. Potwierdza to diagnoza obszaru rewitalizacji dokonana na potrzeby opracowania niniejszego programu rewitalizacji. Zaplanowane do wykonania zadania rewitalizacyjne obejmujące infrastrukturę kulturalną, sportowo-rekreacyjną, drogową wypełniają cele rozwojowe Gminy

w zakresie zabezpieczenia dostępu do infrastruktury społecznej dla mieszkańców z wykorzystaniem uwarunkowań i potencjałów przestrzennych gminy. Projekty te będą wykonywane w różnym czasie w określonych ramach czasowych w celu skorzystania z zewnętrznych źródeł finansowych, których ogłoszenia i nabory organizowane są w różnym czasie.

KOMPLEMENTARNOŚĆ ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA

Przedsięwzięcia realizowane w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Ropczyce na lata 2021-2027 będą finansowane z różnych źródeł: środków publicznych oraz środków własnych. Jednocześnie zaplanowano finansowanie poszczególnych przedsięwzięć zgodnie z zasadą dodatkowości przy wykorzystaniu środków z funduszy strukturalnych (Fundusze Europejskie dla Podkarpacii na lata 2017 – 2021, itp..) oraz programów krajowych. Taki montaż finansowy, uwzględniający różne metody pozyskiwania środków finansowych, wskazuje wprost na komplementarność przyjętych rozwiązań. Współfunkcjonowanie zaplanowanych projektów w ramach GPR, które są względem siebie komplementarne, zakłada skonsolidowanie wysiłków różnych podmiotów na rzecz obszarów zdegradowanych, co jest ważnym warunkiem sukcesu całego procesu.

13. System wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji

Do głównych zadań Gminnego Programu Rewitalizacji należy odpowiedzialne i skoordynowane zarządzanie GPR w ramach struktur Gminy Ropczyce. Zespół rewitalizacyjny odpowiedzialny będzie za wykonanie następujących działań:

- zorganizowanie systemu sterowania i zarządzania procesem,
- prowadzenie akcji promocyjnej rewitalizacji,
- składanie wniosków i pozyskiwanie środków zewnętrznych oraz zapewnienie środków w budżecie gminy,
- stworzenie struktur organizacyjnych umożliwiających współpracę pomiędzy partnerami Programu Rewitalizacji,
- opracowanie systemu monitorowania Programu Rewitalizacji przez społeczność lokalną.

Kolejnym fazom realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji gminy powinna towarzyszyć transparentność dla stworzenia przestrzeni wymiany informacji oraz opinii o poszczególnych działaniach i prowadzonych akcjach (w formie spotkań, publikacji w miejscowej prasie, stworzeniu platformy internetowej).

Zespół koordynujący Program Rewitalizacji powinien umożliwić prowadzenie doradztwa dla właścicieli prywatnych i zbiorowych oraz warsztatów włączających w proces decyzyjny społeczność lokalną i fachowców różnych dziedzin oraz na budowanie więzi i zachęty społeczeństwa w realizację Programu.

Oddziaływanie Gminnego Programu Rewitalizacji powinno spełniać nie tylko działania merytoryczne, ale również zachęcać społeczność do utożsamiania się z kierunkami i działaniami prowadzonymi przez Zespół koordynujący proces zmian rewitalizacyjnych.

Planowane zadania będące pojedynczymi elementami układać się muszą w kolejne kroki, które doprowadzić mają do polepszenia jakości życia mieszkańców Gminy Ropczyce (w tym obszaru zdegradowanego) i stworzenia nowej przestrzennej wartości gminy.

Ponieważ finansowanie koncepcji obszaru rewitalizacyjnego Gminy Ropczyce nie pokryje wszystkich potrzeb, konieczne będzie w następnym etapie programowania rewitalizacji przygotowanie realnego programu finansowania, który uwzględniał będzie kompleksowy pakiet finansowy z uwzględnieniem bardziej dokładnych i różnorodnych puli programów pomocowych i własnych środków budżetowych tak, aby możliwe stało się zrealizowanie zamierzonych przedsięwzięć. Przewiduje się źródła wsparcia finansowego rewitalizacji z różnych środków – funduszy strukturalnych UE 2021-2027, Programu Nowy Ład, budżetu gminy, regionu, pożyczek i kredytów, obligacji, a także środków finansowych wyżej nie wymienionych.

Bezwzględny priorytet w realizacji otrzymają projekty dofinansowane z funduszy z nowej perspektywy finansowej na lata 2021-2027, dotacji i środków zewnętrznych.

Dla skutecznego monitorowania należy:

- Określić wskaźniki zasadnicze dla rewitalizacji gminy. Dzięki temu możliwe będzie uzyskanie parametrów początkowe, od których będzie można rozpocząć przygotowanie bazy danych pierwotnych, umożliwiających określenie wskaźników kontroli skuteczności realizacji,
- Zarejestrować pierwotny obraz struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy, aby zobrazować przemiany, jakie zajdą w trakcie rewitalizacji. Stanowić on będzie podstawę określenia wskaźników pomiaru rozwoju rewitalizacji.

W celu efektywnego przeprowadzenia działań rewitalizacyjnych w Gminie Ropczyce monitorowane będą wydatki, jak i efekty rzeczowe przedsięwzięć przez realizatorów projektów. Monitorowanie to powinno obejmować zbieranie, raportowanie i interpretowanie danych opisujących postęp i efekty realizowanego projektu. Monitoring finansów pozwoli na zebranie informacji o finansowych aspektach realizacji programu. Co najmniej raz w roku powinna być dokonywana kontrola społeczna będąca monitoringiem społecznym nad przebiegiem działań rewitalizacyjnych.

Promowanie Gminnego Programu Rewitalizacji dla dotarcia do szerokiego grona partnerów projektów. W ramach promocji proponowane do wykorzystania są sposoby przekazywania informacji w postaci:

- Strony internetowej Urzędu Gminy Ropczyce - zawierającej informacje o GPR, ujętych w nim projektach, wkładzie finansowym w realizowane przedsięwzięcia,

- plakaty, biuletyny i foldery informujące o wykonywaniu konkretnych przedsięwzięć, spotkania z potencjalnymi partnerami społeczno-gospodarczymi w projektach.

13.1. Zasady współpracy pomiędzy sektorem publicznym, społecznym i gospodarczym - partycypacja

Kwestie partycypacyjne nie stanowią odrębnego zagadnienia w stosunku do formułowania przedsięwzięć, ale muszą być uwzględniane w każdym z nich – w sposób zindywidualizowany w zależności od jego charakteru. Pożądane jest, aby rozwój partycypacji w gminnej rewitalizacji przebiegał w tym kierunku, aby z czasem strona społeczna mogła przejąć na siebie istotną część związaną z organizowaniem procesu wdrażania. Należy wykorzystać ten potencjał i od początku planować udział w takich działaniach – w formie animatora, pośrednika, operatora – organizacji społecznych, które mogą sprawdzić się w tej roli i przyczynić do sukcesu przedsięwzięcia. Pozwoliłoby to także odciążać stronę publiczną i skupić się jej na skutecznej koordynacji działań na poziomie całego programu rewitalizacji – a więc zadaniu, które jest jednoznacznie przypisane władzom gminy.

Warunkiem koniecznym udanej partycypacji społecznej jest szczery, otwarty i konsekwentnie prowadzony dialog między interesariuszami, a zwłaszcza między „stroną publiczną” a „stroną społeczną”. Drugim koniecznym warunkiem jest to, aby uczestnicy tego dialogu mieli poczucie, że z niego coś wynika, czyli, że przykładowo przynajmniej część zgłaszanych postulatów jest uwzględniana w podejmowanych przedsięwzięciach. Oczywiście te warunki determinują tylko punkt wyjścia dla włączania się interesariuszy w proces rewitalizacji. Towarzyszyć temu powinny działania informacyjne, edukacyjne i integracyjne. Służyć one powinny budowaniu po wszystkich stronach świadomości, na czym w istocie polega rewitalizacja. Równie ważne jest, aby poszczególne grupy interesariuszy zrozumiały punkt widzenia innych interesariuszy – ich potrzeby, aspiracje, uwarunkowania i ograniczenia w jakich funkcjonują. Dotyczy to zarówno relacji „strona publiczna” – „strona prywatna”, jak i relacji przeciwnej.

Takie działania stworzą szansę na wykreowanie rzeczywistego partnerstwa i nadania pojęciu „partycypacja w rewitalizacji” głębszego znaczenia. Jeśli uruchomione mechanizmy funkcjonują prawidłowo, to z czasem partycypacja interesariuszy w procesie rewitalizacji przybierze znacznie szerszy wymiar niż tylko zgłaszanie uwag i postulatów. Będzie to rzeczywisty udział w kształtowaniu procesu rewitalizacji. W wyniku aktywizacji społecznej mogą wystąpić zjawiska mające na celu uruchamianie inicjatyw własnych interesariuszy, wychodzenia z nowymi pomysłami i koncepcjami, angażowanie swego czasu, swych kompetencji oraz swych środków finansowych. Realizowanie takich działań może być zapoczątkowaniem inicjatyw o charakterze oddolnych czy to pochodzących od grup mieszkańców, organizacji społecznych czy instytucji kultury.

Na progu nowego etapu działań rewitalizacyjnych, które wyznacza Gminny Program Rewitalizacji, należy w jak najpełniejszym stopniu korzystać ze zdobywanych nowych doświadczeń, zarówno tych, polegających na wypróbowaniu wykorzystanych już w przeszłości różnych form aktywizacji i angażowania mieszkańców i lokalnych partnerów, jak i doświadczeń konkretnych osób, które takie działania podejmowały i będą wiedzieć, jak się do nich ponownie zabrać.

Katalog interesariuszy rewitalizacji jest w zasadzie otwarty i każdy, kto się tym zagadnieniem interesuje, powinien mieć prawo włączyć się w kształtowanie tego procesu lub realizację pojedynczych przedsięwzięć. Biorąc pod uwagę lokalne uwarunkowania oraz zasięg obszaru rewitalizacji w Gminie Ropczyce jako podstawowych interesariuszy wskazać należy: mieszkańców, podmioty gospodarcze, władze samorządowe, IOB.

Wdrażanie projektów rewitalizacyjnych na wyznaczonych zdegradowanych obszarach nie ma szans powodzenia bez udanej współpracy pomiędzy sektorem społecznym, gospodarczym i publicznym. W związku z tym określenie zasad i sposobów współuczestnictwa wszystkich interesariuszy jest kluczowym aspektem osiągnięcia zgodności podejmowanych działań z potrzebami i oczekiwaniami lokalnej społeczności, ograniczenia występowania konfliktów oraz kosztów ich rozwiązywania. Ponadto jest podstawą tworzenia się współczesnych form samoświadomości społecznej. Współpraca międzysektorowa w realizacji zapisów Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Ropczyce na lata 2021-2027 odbywać się będzie w kilku zintegrowanych wymiarach:

1. MERYTORYCZNYM – poprzez wspólne podejmowanie decyzji i rozwiązywanie problemów, realizowane przede wszystkim na poziomie Zespołu ds. wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Ropczyce na lata 2021-2027 tj. na zaproszenie Zespołu przedstawicieli sektora gospodarczego i społecznego, którzy będą każdorazowo brali udział w jego cyklicznych spotkaniach.
2. ORGANIZACYJNYM – polegającym na angażowaniu specyficznych i unikalnych zasobów oraz kompetencji charakterystycznych dla danego sektora i wzajemnym ich uzupełnianiu podczas realizacji wspólnych projektów.
3. FINANSOWYM – opierającym się na współdziale finansowym wszystkich partnerów poprzez zapewnienie wkładu własnego w realizację określonych przedsięwzięć i wykorzystanie koncepcji partnerstwa publiczno-prywatnego.

Partnerstwo trzech sektorów: publicznego, społecznego i gospodarczego oprócz wspólnego celu, jakim jest wyprowadzenie obszaru rewitalizacji z sytuacji kryzysowej, ma określone podstawowe zasady, stanowiące fundament wspólnych działań:

- respektowanie własnych potrzeb, możliwości i dążenie do osiągnięcia kompromisu,
- przejrzystość podejmowanych działań,
- otwarty dialog z mieszkańcami gminy.

Współpraca pomiędzy Partnerami Gminnego Programu Rewitalizacji ma na celu:

- wykorzystanie potencjału organizacji oraz społeczności lokalnej poprzez skoordynowanie działań w ramach kilku wspólnych i spójnych projektów akceptowanych i wspieranych przez wszystkich uczestników;
- optymalne wykorzystanie kompetencji i zasobów będących w dyspozycji gminy, organizacji pozarządowych oraz przedsiębiorców;
- wsparcie innowacyjności proponowanych rozwiązań, wyrażające się zastosowaniem nowych podejść do rozwiązywania problemów.

13.2. Monitoring i oczekiwane wskaźniki osiągnięć

Monitorowanie Gminnego Programu Rewitalizacji jest procesem systematycznego zbierania, raportowania i interpretowania danych w cyklicznych odstępach czasu. Monitorowanie dostarcza informacji o postępach w realizacji i efektach wdrażania poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Monitoring pozwala także na zbadanie prawidłowości wykorzystania pomocy finansowej, z której skorzystano przy wdrażaniu Programu Rewitalizacji. Monitoring będzie odbywał się na dwóch poziomach. Z jednej strony badane będą wskaźniki realizacji GPR, które powiązane będą ze wskaźnikami służącymi wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i rewitalizacji, z drugiej strony określone zostaną wskaźniki realizacji poszczególnych projektów rewitalizacyjnych.

Zaproponowane wskaźniki są zgodne z następującymi kryteriami:

- mierzalność – wskaźniki powinny być możliwe do zmierzenia na odpowiednio wysokim poziomie dokładności,
- rzetelność – pomiar wskaźników powinien być dokonywany w sposób obiektywny, za każdym razem na tych samych zasadach,
- trafność – wskaźniki powinny odzwierciedlać rzeczywisty poziom realizacji celów, a więc być dobrane tak, aby odzwierciedlać rzeczywiste wyniki działań,
- dostępność – wskaźniki powinny być dostępne dla osób lub instytucji dokonujących ewaluacji, ich pozyskanie powinno być proste i nie wymagać nadmiernych nakładów finansowych ani czasowych.

Monitoring realizacji poszczególnych projektów będzie odbywał się poprzez określone wskaźniki produktu i rezultatu. Wskaźniki produktu mierzą konkretne, materialne efekty działań podejmowanych w ramach realizacji zapisów dokumentu (tym samym poziom wyjściowy tych wskaźników wynosi zero). Z kolei wskaźniki rezultatu pokazują zmiany wynikające z wykorzystania wytworzonych produktów (punktem odniesienia jest poziom danego wskaźnika przed rozpoczęciem działań).

13.2.1. Oczekiwane wskaźniki osiągnięć w zakresie realizacji projektów na obszarach rewitalizacyjnych.

Ze względu na stan przygotowania projektów, które wymagają doprecyzowania, wskaźniki określone niżej mają wartość szacunkową i mogą ulec wahaniom. Część wskaźników (szczególnie rezultatu) zostanie osiągnięta w długim okresie czasu, dlatego też zostaną one określone szczegółowo przy opracowaniu poszczególnych projektów. Zrealizowane projekty inwestycyjne będą analizowane między innymi pod kątem osiągniętych n/w wskaźników. Zgodnie z wymogami funduszy zewnętrznych, każdy projekt musi mieć zgodnie z zasadą trwałości określone wskaźniki monitorowania, czyli wskaźniki produktu i rezultatu. Wskaźniki te będą służyć do oceny każdego projektu w trzech fazach:

- I faza – realizacji,
- II faza – zamknięcia inwestycji,
- III faza – zakończenie procesu.

Wskaźniki produktu – projekty inwestycyjne				
Wskaźnik produktu	Źródło danych	j.m.	Rok 2021	Stan na rok – wskaźnik docelowy
Obszar poddany rewitalizacji - Powierzchnia zagospodarowanego obszaru	Protokoły odbioru prac	ha	0	X
Długość rzeki Wielopolki, przy której prowadzone będą prace	Protokoły odbioru prac	m	0	X
Powierzchnia nowopowstałych budynków [m2]	Protokoły odbioru prac	m ²	X	X
Powierzchnia zrewitalizowanych budynków	Protokoły odbioru prac	m ²	X	X

Wskaźniki rezultatu – projekty inwestycyjne				
Wskaźnik rezultatu	Źródło danych	j.m.	Rok 2021	Stan na rok – wskaźnik docelowy
Liczba nowych budynków	Protokoły odbioru prac	Szt.	0	X
Liczba zrewitalizowanych	Protokoły odbioru prac	Szt.	0	X

budynków				
----------	--	--	--	--

13.3. Program Rewitalizacji Gminy Ropczyce 2021-2027.

Główne oddziaływanie (w całym okresie realizacji Programu).				
Założenia Gminnego Programu Rewitalizacji		Wartość bazowa – rok 2021	Źródło danych / częstotliwość pomiaru	Wartość docelowa – 2027 rok
1. Pobudzenie aktywności społecznej i gospodarczej mieszkańców i przedsiębiorców na terenie Gminy Ropczyce				
2. Wzrost jakości życia mieszkańców i interesariuszy poprzez tworzenie infrastruktury społecznej oraz zagospodarowanie przestrzeni publicznych	Saldo migracji na pobyt stały w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania		UG Ropczyce Raz na 3 lata i na koniec programu przy ewaluacji	

13.4. Ewaluacja

Ocena (ewaluacja) Programu Rewitalizacji pozwala oszacować oddziaływanie samego Programu, jak i pomocy publicznej, w tym pomocy strukturalnej Unii Europejskiej w odniesieniu do założonych celów. Wyniki oceny powinny zostać wykorzystane w celu jak najlepszego dopasowania realizowanych przedsięwzięć do rzeczywistych potrzeb oraz najbardziej efektywnego wydatkowania środków. Ocena udziela odpowiedzi na pytanie o celowość, trafność i wartość dodaną interwencji planowanej, przeprowadzanej lub zakończonej. Warunkiem dobrej oceny jest dostępność danych i terminowość raportowania przez wszystkie podmioty zaangażowane w system wdrażania Programu. Ocena taka bada sam program i jego efekty długotrwałe, czyli oddziaływania. Wiąże się zatem z przedstawionym wyżej monitoringiem rzeczowym. Proponuje się, by system i rodzaje oceny Programu odpowiadały ogólnie stosowanej metodologii oceny i systemu sprawozdawczości programów finansowanych ze środków UE. Ocena wszystkich projektów rewitalizacyjnych zostanie dokonana przy współdziałaniu wszystkich interesariuszy rewitalizacji oraz w oparciu o opracowanie

ewaluacji ex-post, czyli na zakończenie obowiązywania dokumentu, i będzie brała pod uwagę następujących 5 kryteriów ewaluacyjnych:

1. SKUTECZNOŚĆ (ang. effectiveness) – kryterium pozwalające ocenić w jakim stopniu osiągnięte zostały cele dokumentu zdefiniowane na etapie planowania.
2. EFEKTYWNOŚĆ (ang. efficiency) – kryterium pozwalające ocenić poziom „ekonomiczności” zrealizowanych projektów, czyli stosunek poniesionych nakładów do uzyskanych efektów.
3. UŻYTECZNOŚĆ (ang. utility) – kryterium pozwalające ocenić do jakiego stopnia oddziaływanie programu odpowiada zdiagnozowanym potrzebom grupy docelowej.
4. TRAFNOŚĆ (ang. relevance) – kryterium pozwalające ocenić do jakiego stopnia cele programu odpowiadają potrzebom i priorytetom wskazanym w odniesieniu do obszaru rewitalizowanego.
5. TRWAŁOŚĆ (ang. sustainability) – kryterium pozwalające ocenić na ile można się spodziewać, że pozytywne zmiany wywołane oddziaływaniem programu będą nadal widoczne po zakończeniu jego realizacji.

13.5. Aktualizacja

Zakłada się, że proces rewitalizacji, jako rozciągnięty w czasie, podlegał będzie wpływowi czynników zewnętrznych, co może (ale nie musi) powodować konieczność założenia okresowej aktualizacji GPR oraz aktualizacji nadzwyczajnej w razie zaistnienia takich okoliczności. Aktualizacja, o ile zaistnieją ku niej odpowiednie przesłanki, dokonywana będzie co najmniej raz w roku wraz z przedłożeniem Radzie Gminy sprawozdania z realizacji Programu. Procedura okresowej aktualizacji GPR obejmuje następujące kroki:

1. zainteresowane podmioty, działające na obszarach wskazanych do rewitalizacji w ramach Programu lub zainteresowane podjęciem takiej działalności, w zakresie przyczyniającym się do realizacji celów rewitalizacji, zgłaszają swoje propozycje w formie pisemnej do Wójta,
2. Burmistrz po konsultacjach z właściwymi referatami Urzędu Gminy oraz po zapoznaniu się z opinią zespołu rewitalizacyjnego Gminnego Programu Rewitalizacji dokonuje weryfikacji zgłoszonych propozycji i wydaje opinię odnośnie włączenia lub odmowy włączenia zgłoszonego działania bądź innej proponowanej zmiany do Gminnego Programu Rewitalizacji.
3. odpowiedni referat Gminy raz do roku przygotowuje dla Burmistrza propozycje zmian lub aktualizacji Programu,
4. jeżeli planowane zmiany wymagają: włączenia do GPR nowych projektów, modyfikacji założonych celów bądź też wyznaczonych kierunków działań warunkujących powodzenie

rewitalizacji – Burmistrz podejmuje decyzję o przystąpieniu do aktualizacji Gminnego Programu Rewitalizacji.

14. Oddziaływanie na środowisko

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Ropczyce na lata 2021-2027 jest dokumentem kierunkowym, opracowanym w celu ożywienia zdiagnozowanych jako zdegradowane obszarów objętych rewitalizacją na terenie Ropczyce. Strefa rewitalizacji leży w granicach Gminy Ropczyce i dotyczy obszaru miejskiego, a konkretnie osiedla Śródmieście. Działania przewidziane do podejmowania, a zapisane w Gminnym Programie Rewitalizacji mają na względzie specyfikę miejscowości, a w tym przypadku także występowanie na obszarze gminy Ropczyce miejsc atrakcyjnych przede wszystkim rekreacyjnie, przyrodniczo i kulturowo.

W celu identyfikacji potencjalnego oddziaływań na środowisko będącego wynikiem realizacji Programu Rewitalizacji oraz oceny jego natężenia, a także określenia, czy w programie w należyty sposób został uwzględniony interes środowiska przyrodniczego i kulturowego rozpatrywano wpływ realizacji Programu Rewitalizacji na poszczególne komponenty środowiska: różnorodność biologiczną, zwierzęta i rośliny, ludzi, wodę, powietrze i środowisko akustyczne, powierzchnię ziemi, krajobraz i zabytki, klimat, zasoby naturalne.

W przypadku powierzchni ziemi, klimatu i zasobów naturalnych, stwierdzono neutralny wpływ realizacji Programu Rewitalizacji, natomiast na wszystkie pozostałe komponenty środowiska realizacja projektów będzie miała wpływ pozytywny lub neutralny. W przypadku realizacji przedsięwzięć inwestycyjnych niekorzystne oddziaływanie może nastąpić jedynie w fazie ich wykonywania i może być związane bezpośrednio z uciążliwościami powstającymi w trakcie prowadzonego procesu budowlanego. Wówczas oddziaływania mają charakter odwracalny, chwilowy oraz występują w relatywnie krótkim czasie (krótkoterminowo).

Program poddano opiniowaniu przez Państwowy Wojewódzki Inspektorat Sanitarny, który odstąpił od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Opinię swoją uzasadnił tym, iż określone priorytety i cele ekologiczne oraz działania wpisują się w cele ochrony środowiska, określone na poziomie krajowym, wojewódzkim i powiatowym. Realizacja zadań zaproponowanych w niniejszym dokumencie jest zgodna z priorytetami środowiskowymi określonymi w dokumencie strategicznym, jakim jest Strategia Rozwoju Województwa Podkarpackiego 2020 oraz wpływa na zrównoważony rozwój województwa. Spójna jest z priorytetem 4 Środowisko i energetyka. Projekty zawarte w Gminnym Programie Rewitalizacji wpisują się w cele priorytetu 14: Zabezpieczenie mieszkańców województwa podkarpackiego przed negatywnymi skutkami zagrożeń wywołanych czynnikami naturalnymi oraz wynikającymi z działalności człowieka oraz Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu środowiska oraz zachowanie bioróżnorodności poprzez zrównoważony rozwój województwa.

Realizacja wyszczególnionych w Programie zadań wpływa na poprawę bezpieczeństwa ekologicznego i jakości środowiska, a także przyczyni się do zachowania różnorodności biologicznej i dziedzictwa kulturowego oraz wpłynie na ograniczenie zużycia zasobów środowiskowych, a zaniechanie realizacji działań określonych w programie prowadzić będzie do pogorszenia stanu środowiska i pogorszenia jakości życia mieszkańców gminy.

Program poddano także opiniowaniu przez RDOŚ w Rzeszowie, który odstąpił od konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko Gminny Program Rewitalizacji Gminy Ropczyce na lata 2021-2027.

W perspektywie długoterminowej działania, które będą realizowane, korzystnie wpłyną nie tylko na znaczącą poprawę warunków korzystania ze środowiska naturalnego, ale też na komfort życia mieszkańców gminy Ropczyce.

Można stwierdzić, iż Gminny Program Rewitalizacji Gminy Ropczyce na lata 2021-2027 pozwala na osiągnięcie w pełnym zakresie celów środowiskowych, szczególnie w wyniku realizowanych projektów infrastrukturalnych, których istotnym elementem są projekty związane z ochroną środowiska.

15. Spis tabel, wykresów, rysunków